

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
Trenerska šola prof. Branko Elsner
DIPLOMA UEFA PRO

**ANALIZA ZADETKOV NA EVROPSKEM NOGOMETNEM PRVENSTVU
U21 NA SLOVAŠKEM 2025**

DIPLOMSKO DELO
ŽIGA PAHOR

Nova Gorica, 2025

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
Trenerska šola prof. Branko Elsner
DIPLOMA UEFA PRO

**ANALIZA ZADETKOV NA EVROPSKEM NOGOMETNEM PRVENSTVU
U21 NA SLOVAŠKEM 2025**

DIPLOMSKO DELO

MENTOR: Iztok Kavčič

RECENZENT: Dr. Zdenko Verdenik

ČLAN KOMISIJE: Aljaž Gornik

AVTOR: Žiga Pahor

Nova Gorica, 2025

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju Iztoku Kavčiču za vso pomoč in vse nasvete pri nastajanju diplomskega dela.

Posebna zahvala je namenjena moji družini, staršem in vsem tistim, ki so mi v času izobraževanja stali ob strani.

Ključne besede: EURO-U21, nogomet, zadetki, analiza, reprezentance

ANALIZA ZADETKOV NA EVROPSKEM NOGOMETNEM PRVENSTVU U21 NA SLOVAŠKEM 2025

Žiga Pahor

IZVLEČEK

Namen diplomskega dela je bil analizirati zadetke na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem leta 2025 in odkriti njihove glavne značilnosti. Ugotavljali smo tudi pomembnost prvega zadetka, posesti žoge, XG vrednosti ter števila podaj in njihovega deleža uspešnosti posamezne reprezentance na prvenstvu. Rezultate analize smo primerjali s svetovnimi prvenstvom v Braziliji leta 2014 in Rusiji leta 2018 ter poskušali ugotoviti razlike oziroma morebitne trende v načinu doseganja zadetkov. Odigranih je bilo 31 tekem, na katerih je bilo doseženih 101 zadetkov. S povprečjem 3,26 zadetka na tekmo se je prvenstvo zapisalo kot prvenstvo z najvišjim povprečjem zadetkov na tekmo.

Posnetke zadetkov smo si večkrat natančno ogledali in beležili pogostost posamezne spremenljivke v predhodno pripravljene obrazce. Nekaj statističnih podatkov smo našli tudi na uradni spletni strani UEFA in platformi Wyscout. Zbrane podatke smo s pomočjo programa Microsoft Excel obdelali z osnovnimi postopki opisne statistike. Rezultate smo prikazali v grafični obliki in jih tudi ustrezno interpretirali. Z analizo smo prišli do naslednjih ugotovitev:

- Največji delež zadetkov so dosegli napadalci (56,44 %), od tega z enim dotikom žoge (56,67 %), in sicer v obdobju od 76. do 90. minute (19,80 %), po kontinuiranem napadu (47,52 %). Največje število akcij za zadetek se je začelo v srednji tretjini (43,24 %), trajale so 17 sekund in več (50,65 %), v povprečju 19,24 sekund ter najpogosteje vključevale od 0 do 3 podaje (32,43 %), v povprečju 5,92 podaj.
- Reprezentance so največ zadetkov dosegle po prekinitvah (24,75 %) in po podaji s krilnega položaja (22,77 %). Najučinkovitejše so bile podaje navznoter (60 %) po kotih na prvo vratnico (72,73 %) oz. po prostem strelu v sredino kazenskega prostora (75 %).
- Največ zadetkov je bilo doseženih iz oddaljenosti 5 do 11 metrov (34,65 %), v bližnji vratarjev kot (40,22 %). Strelci so zadetke v 83,84 % primerih dosegali z nogo, od tega predvsem z desno (62,65 %) in pri tem najpogosteje uporabili udarec s sprednjim notranjim delom stopala (27,17 %).
- Reprezentanca, ki je na tekmi dosegla prvi zadetek, je tekmo v 72,41 % zmagala in v 82,76 % ni izgubila. Reprezentanca, ki je na tekmi sprožila več strelav proti nasprotnikovim vratom, je tekmo v 46,67 % zmagala in v 66,67 % ni izgubila. Reprezentanca, ki je na tekmi imela večji XG, je tekmo v 58,06 % zmagala in v 74,19 % ni izgubila. Reprezentanca, ki je na tekmi imela večjo posest žoge od nasprotnika, je tekmo v 48,28 % zmagala in v 65,52 % ni izgubila.

Key words: EURO-U21, football, goals, analysis, national teams

ANALYSIS OF GOALS AT THE FOOTBALL EUROPEAN CUP UNDER-21 IN SLOVAKIA 2025

Žiga Pahor

ABSTRACT

The aim of this thesis was to analyze goals scored at the 2025 UEFA European Under-21 Championship held in Slovakia and to identify their key characteristics. We also examined the importance of the first goal, ball possession, expected goals (xG) values, number of passes, and pass completion rates for each national team during the tournament. The results of our analysis were compared with those from the FIFA World Cups in Brazil in 2014 and Russia in 2018, in order to identify differences or emerging trends in goal-scoring patterns. A total of 31 matches were played, during which 101 goals were scored. With an average of 3.26 goals per match, this tournament recorded the highest goal-per-game average in the history of the competition.

We reviewed the goal footage multiple times and documented the frequency of each variable using pre-prepared observation forms. Additional statistical data was obtained from the official UEFA website and the Wyscout platform. The collected data was processed using basic descriptive statistical methods in Microsoft Excel. The results were presented in graphical form and appropriately interpreted. The analysis led to the following key findings:

- The majority of goals were scored by forwards (56.44%), most commonly with a one-touch finish (56.67%), between the 76th and 90th minute (19.80%), following a continuous attacking phase (47.52%). Most goal-scoring actions began in the middle third of the pitch (43.24%), lasted 17 seconds or more (50.65%), with an average duration of 19.24 seconds, and typically involved 0 to 3 passes (32.43%), with an average of 5.92 passes per action.
- Teams scored the most goals from set-pieces (24.75%) and crosses from wide areas (22.77%). The most effective deliveries were inswinging crosses (60%), corners to the near post (72.73%), and free kicks delivered to the central area of the penalty box (75%).
- Most goals were scored from a distance of 5 to 11 meters (34.65%) and aimed at the near post (40.22%). Players scored with their feet in 83.84% of cases, predominantly with their right foot (62.65%), most often using the inside front part of the foot (27.17%).
- The team that scored the first goal won the match in 72.41% of cases and remained unbeaten in 82.76% of matches. Teams that had more shots on goal won 46.67% of the matches and remained unbeaten in 66.67%. Teams with a higher xG won 58.06% of matches and remained unbeaten in 74.19%. Teams with higher ball possession won 48.28% of matches and remained unbeaten in 65.52%.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	12
1.1	ZGRADBA NOGOMETNE IGRE	13
1.2	TEKMOVANJE EURO U21	15
1.3	EURO U-21 NA SLOVAŠKEM.....	16
1.4	PREDMET IN PROBLEM	17
1.5	DOSEDANJE RAZISKAVE	19
1.6	CILJI IN HIPOTEZE	22
2	METODE DELA.....	24
2.1	PREIZKUŠANCI.....	24
2.2	PRIPOMOČKI	27
2.2.1	VZOREC SPREMENLJIVK	28
2.2.2	RAZLAGA SPREMENLJIVK	31
2.3	POSTOPEK.....	37
2.4	METODE OBDELAVE PODATKOV	37
3	REZULTATI Z RAZPRAVO	38
3.1	SPLOŠNE ZNAČILNOSTI DOSEŽENIH ZADETKOV	38
3.1.1	KONČNI VRSTNI RED	38
3.1.2	POVPREČNO ŠTEVILO ZADETKOV NA PRVENSTVU	39
3.1.3	POVPREČNO ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV	41
3.1.4	POVPREČNO ŠTEVILO PREJETIH ZADETKOV	42
3.1.5	UČINKOVITOST STRELJANJA PROTI NASPROTNIKOVIM VRATOM.....	43
3.1.6	POMEMBNOST PRVEGA ZADETKA	45
3.1.7	XG ALI PRIČAKOVANI ZADETKI IN USPEŠNOST REPREZENTANCE TER ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV	46
3.1.8	POSEST ŽOGE IN USPEŠNOST REPREZENTANCE TER ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV	47
3.1.9	ŠTEVILO PODAJ, ŠTEVILO PODAJ NAPREJ, DELEŽ USPEŠNOSTI IN USPEŠNOST REPREZENTANCE TER ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV	49
3.2	ANALIZA DOSEŽENIH ZADETKOV	55
3.2.1	ČASOVNO OBDOBJE TEKME, V KATEREM JE BIL DOSEŽEN ZADETEK	55
3.2.2	VRSTA NAPADA PRI ZADETKIH.....	57
3.2.3	NAČIN DOSEGANJA ZADETKOV	58
3.2.4	DEL TELESA, S KATERIM JE BIL DOSEŽEN ZADETEK.....	60

3.2.5	TEHNIKA UDARCA PRI ZADETKIH.....	61
3.2.6	ODDALJENOST OD VRAT PRI DOSEŽENIH ZADETKIH.....	63
3.2.7	ŠTEVILO DOTIKOV ŽOGE STRELCA ZADETKA.....	64
3.2.8	IGRALNO MESTO STRELCA ZADETKA.....	66
3.2.9	SMER ZAKLJUČKA PRI ZADETKIH.....	67
3.2.10	MESTO ZAČETKA AKCIJE ZA ZADETEK.....	69
3.2.11	ČAS TRAJANJA AKCIJE ZA ZADETEK.....	71
3.2.12	ŠTEVILO PODAJ PRI AKCIJI ZA ZADETEK.....	73
3.3	ANALIZA PREKINITEV.....	76
3.4	ANALIZA ENAJSTMETROVK.....	77
3.5	PRIMERJAVA NAČINOV DOSEGANJA ZADETKA NA EVROPSKEM PRVENSTVU DO 21 LET NA SLOVAŠKEM 2025 S SVETOVNIMA PRVENSTVOMA V RUSIJI LETA 2018, V BRAZILIJ LETA 2014.....	79
3.5.1	PRIMERJAVA SPLOŠNIH ZNAČILNOSTI ZADETKOV.....	79
3.5.2	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ČASOVNO OBDOBJE TEKME, V KATEREM SO BILI DOSEŽENI ZADETKI.....	80
3.5.3	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA VRSTO NAPADA.....	81
3.5.4	RAZLIKE V NAČINU DOSEGANJA ZADETKOV.....	83
3.5.5	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA DEL TELESA, S KATERIM JE BIL DOSEŽEN ZADETEK.....	84
3.5.6	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ODDALJENOST OD VRAT.....	86
3.5.7	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ŠTEVILO DOTIKOV STRELCEV ZADETKOV.....	87
3.5.8	RAZLIKE V POMEMBNOСТИ DOSEGANJA PRVEGA ZADETKA NA TEKMI.....	88
3.5.9	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA MESTO ZAČETKA AKCIJE ZA ZADETEK.....	90
3.5.10	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ČAS TRAJANJA AKCIJE ZA ZADETEK.....	91
3.5.11	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ŠTEVILO PODAJ PRI AKCIJI ZA ZADETEK.....	92
3.5.12	RAZLIKE V DELEŽU POSESTI ŽOGE IN VPLIV NA IZID TEKME.....	94
3.5.13	RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV IZ PREKINITEV.....	95
3.6	PREVERJANJE HIPOTEZ.....	96
4	ZAKLJUČEK.....	100
5	VIRI.....	108
6	PRILOGE.....	110

KAZALO SLIK

Slika 1. Zgradba nogometne igre (Kavčič, I. (2024). Nogometna igra. Interno gradivo za UEFA A).	13
Slika 2. Končni izidi tekem reprezentanc, ki so dosegle prvi zadetek na tekmi.	45
Slika 3. Časovno obdobje tekme v skupinskem delu, v katerem je bil dosežen zadetek.	56
Slika 4. Časovno obdobje tekme v izločilnem delu, v katerem je bil dosežen zadetek.	56
Slika 5. Vrsta napada pri zadetkih.	57
Slika 6. Način doseganja zadetkov.	59
Slika 7. Del telesa, s katerim je bil dosežen zadetek.	60
Slika 8. Tehnika udarca pri zadetkih.	62
Slika 9. Oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih.	63
Slika 10. Število dotikov žoge strelca zadetka.	65
Slika 11. Igralno mesto strelca zadetka.	66
Slika 12. Smer zaključka pri zadetkih.	68
Slika 13. Mesto začetka akcije za zadetek.	69
Slika 14. Čas trajanja akcije za zadetek.	71
Slika 15. Število podaj pri akciji za zadetek.	74
Slika 16. Smer in uspešnost izvedbe enajstmetrovk.	78
Slika 17. Primerjava deležev zadetkov v določenih časovnih obdobjih tekem na posameznem prvenstvu.	81
Slika 18. Primerjava vrste napada pri zadetkih na posameznem prvenstvu.	82
Slika 19. Primerjava načinov doseganja zadetkov na posameznem prvenstvu.	83
Slika 20. Primerjava deležev zadetkov doseženih s posameznim delom telesa na posameznem prvenstvu.	85
Slika 21. Primerjava deležev zadetkov glede na oddaljenost od vrat na posameznem prvenstvu.	86
Slika 22. Primerjava deležev zadetkov glede na število dotikov strelcev zadetkov na posameznem prvenstvu.	88
Slika 23. Primerjava deležev končnih izidov tekem reprezentanc, ki so dosegle prvi zadetek na tekmi na posameznem prvenstvu.	89
Slika 24. Primerjava deležev zadetkov glede na mesto začetka akcij na posameznem prvenstvu.	90
Slika 25. Primerjava časov trajanja akcij za zadetek v določenih razredih na posameznem prvenstvu.	91
Slika 26. Primerjava števila podaj v akcijah za zadetke v določenih razredih na posameznem prvenstvu.	93
Slika 27. Primerjava deležev končnih izidov tekem reprezentanc, ki so na tekmi imele večji delež posesti žoge, na posameznem prvenstvu.	94
Slika 28. Primerjava deležev zadetkov doseženih iz prekinitev na posameznem prvenstvu. ..	95

KAZALO TABEL

Tabela 1 Skupine na EURO U21 na Slovaškem leta 2025 ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)	24
Tabela 2 Rezultati tekem v skupini A ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)....	24
Tabela 3 Končni vrstni red v skupini A	25
Tabela 4 Rezultati tekem v skupini B ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)....	25
Tabela 5 Končni vrstni red v skupini B.....	25
Tabela 6 Rezultati tekem v skupini C ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)....	25
Tabela 7 Končni vrstni red v skupini C.....	25
Tabela 8 Rezultati tekem v skupini D ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)....	26
Tabela 9 Končni vrstni red v skupini D	26
Tabela 10 Rezultati tekem v skupini D ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)..	26
Tabela 11 Rezultati tekem v skupini D ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)..	27
Tabela 12 Končni vrstni red	38
Tabela 13 Povprečno število zadetkov na tekmo ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025).....	40
Tabela 14 Povprečno število doseženih zadetkov ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)	41
Tabela 15 Povprečno število prejetih zadetkov ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)..	42
Tabela 16 Učinkovitost streljanja proti nasprotnikovim vratom ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)	43
Tabela 17 Vpliv večjega števila strelav proti nasprotnikovemu голу na končni izid ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)	44
Tabela 18 Končni izidi tekem reprezentanc, ki so dosegle prvi zadek na tekmi.....	45
Tabela 19 Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji XG na posamezni tekmi	46
Tabela 20 Razvrstitev reprezentanc glede na povprečen XG na tekmo	46
Tabela 21 Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji delež posesti žoge na posamezni tekmi.....	47
Tabela 22 Razvrstitev reprezentanc glede na posest žoge ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025).....	48
Tabela 23 Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele več izvedenih podaj na posamezni tekmi ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)	49
Tabela 24 Razvrstitev reprezentanc glede na povprečno število podaj na tekmo ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)	50
Tabela 25 Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji delež uspešnosti izvedenih podaj na posamezni tekmi ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)	50
Tabela 26 Razvrstitev reprezentanc glede na delež uspešnosti vseh podaj v povprečju na tekmo ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)	51
Tabela 27 Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele več izvedenih podaj naprej na posamezni tekmi.....	52
Tabela 28 Razvrstitev reprezentanc glede na povprečno število podaj naprej na tekmo	52
Tabela 29 Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji delež uspešnosti izvedenih podaj naprej na posamezni tekmi	53
Tabela 30 Razvrstitev reprezentanc glede na delež uspešnosti vseh podaj naprej v povprečju na tekmo	54

Tabela 31 Časovno obdobje tekme, v katerem je bil dosežen zadetek	55
Tabela 32 Vrsta napada pri zadetku	57
Tabela 33 Način doseganja zadetkov	58
Tabela 34 Del telesa, s katerim je bil dosežen zadetek	60
Tabela 35 Tehnika udarca pri zadetkih	61
Tabela 36 Oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih	63
Tabela 37 Število dotikov žoge strelca zadetka	65
Tabela 38 Igralno mesto strelca zadetka.	66
Tabela 39 Smer zaključka pri zadetkih	67
Tabela 40 Mesto začetka akcije za zadetek	69
Tabela 41 Mesto začetka akcije posamezne reprezentance pri zadetkih iz igre	70
Tabela 42 Čas trajanja akcije za zadetek	71
Tabela 43 Povprečno trajanje akcij za zadetek pri posamezni reprezentanci.	72
Tabela 44 Število podaj pri akciji za zadetek	73
Tabela 45 Povprečno število podaj posamezne reprezentance pri akciji za zadetek	75
Tabela 46 Analiza prekinitev	76
Tabela 47 Analiza enajstmetrovk	77
Tabela 48 Primerjava splošnih značilnosti zadetkov (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	79
Tabela 49 Primerjava števila zadetkov v posameznih časovnih obdobjih tekem (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	80
Tabela 50 Primerjava vrste napada pri zadetkih (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	81
Tabela 51 Primerjava načinov doseganja zadetkov (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	83
Tabela 52 Primerjava delov telesa, s katerimi so bili doseženi zadetki (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	84
Tabela 53 Primerjava oddaljenosti od vrat, s katerih so bili doseženi zadetki (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	86
Tabela 54 Primerjava števila dotikov strelca zadetkov (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	87
Tabela 55 Primerjava pomembnosti prvega zadetka na tekmi za končni izid (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	89
Tabela 56 Primerjava mest začetka akcij za zadetek (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	90
Tabela 57 Primerjava časa trajanja akcij za zadetek (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	91
Tabela 58 Primerjava števila podaj pri akciji za zadetek (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	92
Tabela 59 Primerjava večjega deleža posesti na izid tekme (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018) ...	94
Tabela 60 Primerjava zadetkov po prekinitvah (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)	95
Tabela 61 Povezanost prvega zadetka na tekmi in končnega izida tekme	97
Tabela 62 Povezanost večjega deleža posesti žoge na tekmi in končnega izida tekme	97
Tabela 63 Povezanost večjega XG na tekmi in končnega izida tekme	98

1 UVOD

Med športnimi igrami ima nogomet pomembno vlogo. Je najbolj priljubljen in razširjen šport na svetu, ki se nas v naših življenjih dotakne tako ali drugače. Igra, pri kateri na prvi pogled za žogo teka 11 igralcev vsakega moštva v sebi skriva čar, ki na vseh kontinentih sveta privablja na tisoče ljudi na stadione in na milijone ljudi pred male ekrane. To je igra polna emocij, ki na eni strani prinaša veliko veselja ob zmagi ekipe, za katero navijamo, ter polno žalosti ob porazu priljubljenega moštva. Ta šport povezuje milijone ljudi, bodisi z rekreativnega vidika ali z vidika promocije gospodarstva preko te priljubljene igre (Pahor, 2016).

Vrhunski nogomet je prerasel v fenomen svetovnih razsežnosti in zaradi svoje popularnosti postal tako rekoč vsakdanjik v svetovnih medijih. Je šport, ki ima največjo gledanost po svetu, o njem se največ govori, piše, premišljuje in razglablja. Postal je dnevna tema pogovorov milijonov ljudi po svetu. Nobena odvisna ali neodvisna politična organizacija ne more povezati tako velikega števila ljudi različnih narodnosti, ras, vere, socialnih slojev in političnih usmeritev, kot jih zmore nogomet (Toporišič, 2011). Zasluge za velik vzpon in prepoznavnost nogometa (klubov, posameznikov...) imajo mediji, ki s seboj prinašajo kapital. Na vrhunskem nivoju (svetovna in evropska prvenstva, evropske lige, močna državna prvenstva...) so se pojavili številni sponzorji in vse se je začelo vrteti okoli denarja (Krajnc, 2017).

Nogometna igra se je skozi leta zelo spreminjala. Postajala je vse hitrejša, bolj dinamična in dovršena. Nenehna borba med branjenjem in napadanjem, kakovostnejši proces treniranja in tekmovanja ter spreminjanje pravil, spadajo med glavne vzroke razvoja nogometne igre. Tudi igralci so vse hitrejši, sposobnejši in tehnično-taktično bolj dovršeni, tako da je napak v igri vse manj. Vse to odločilno vpliva na bolj organizirano in dinamično igro (Verdenik, 2006).

1.1 ZGRADBA NOGOMETNE IGRE

Slika 1. Zgradba nogometne igre (Kavčič, I. (2024). Nogometna igra. Interno gradivo za UEFA A).

Nogometno igro delimo na 4 faze poteka igre (fazo obrambe, napadalno tranzicijo, fazo napada, obrambno tranzicijo) in prekinitve igre (v obrambi in v napadu). Nogometna igra se neprestano razvija in v zadnjem obdobju je naredila največji napredek predvsem pri obeh prehodih, tako po pridobljeni žogi, še bolj pa po izgubljeni (Kavčič, 2024). Za temo naše naloge so pomembne predvsem faza napada, napadalna tranzicija in prekinitve v napadu. Faza napada je čas, ko ima naša ekipa žogo v posesti. Najpomembnejša je za ekipe, ki želijo imeti prevlado v igri in dominirati v posesti žoge. Pri tem je potrebno imeti specifične cilje in ideje kako preiti ali premagati nasprotnikovo obrambno postavitev. Način napadanja je odvisen tudi od načina branjenja nasprotnika ali slednji izvaja visoki pritisk, se brani v svojem srednjem ali v nizkem bloku.

Fazo napada delimo na pod-faze glede na posamezne dele igrišča po globini. V nizki coni ali 1. tretjini igrišča govorimo o pripravi napada od vratarja, v srednji ali 2. tretjini igrišča o pripravi napada v srednji coni ter v visoki coni ali 3. tretjini igrišča o zaključku napada. Za pripravo napada od vratarja poznamo dva načina, in sicer direktno igro, ko želimo igrati čim bolj direktno proti nasprotnikovim vratom ter igro kratkih podaj, ki temelji na dobri posesti žoge (potrebno je ustvariti prostor in možnosti za učinkovito sodelovanje med igralci). Pri pripravi napada v srednji coni poznamo več ekipnih principov (izvedba prodorov in preigravanj v smeri nasprotnikovih vrat; izvedba predložkov iz strani, ko je sredina zaprta; izvedba podaj v globino,

podaj med dva igralca za hrbet nasprotni obrambi in vtekanj v prostor; dobro postavljanje in zasedanje pozicij pred nasprotnikovimi vrati). Zaključek napada pa delimo na udarec z glavo, udarec z nogo in uporabo drugih delov telesa. Za uspešnost skupnih ali ekipnih napadov je Dr. Elsner izpostavil tri pomembna načela. To so razporeditev in sodelovanje med napadom (razpored igralcev v treh ali več linijah), globina in širina napada (ob velikem prostoru za igro je lažje najti razpoke v obrambi nasprotnika za prodore ali globinske podaje) ter spreminjanje načina napadov z namenom presenetiti nasprotnika (preko krilnih položajev ali skozi sredino, menjavanje mest za ustvarjanje prostega prostora ter različno gradnjo napadov s spremembami ritma ipd.).

Druga faza nogometne igre, ki je pomembna za našo analizo zadetkov je napadalna tranzicija. Ta se začne z odvzemom žoge nasprotniku in traja nekje od 5 do 10 sekund. Po pridobljeni žogi lahko ekipa deluje na različne načine. Lahko poskuša hitro izvesti protinapad na nepostavljeno obrambno formacijo nasprotnika ali pa želi umiriti igro in preiti ven iz pritiska nasprotne ekipe in žogo zadržati ter organizirati kontinuiran napad.

Tretji pomemben segment nogometne igre za analizo zadetkov so napadalne prekinitve. Prekinitve so v nogometu zelo pomemben del celote, saj je po podatkih kar tretjina zadetkov doseženih neposredno ali posredno po različnih prekinitvah. Pod napadalne prekinitve se štejejo koti, avti, prosti streli in najstrožje kazni. Model igre ekipe naj bi poleg jasno definiranih principov v poteku igre definiral tudi zakonitosti sodelovanja ob prekinitvah, tako v napadu kot tudi v obrambi. Več stvari kot imamo definiranih in uigranih, manj prepuščamo naključju, kar je zagotovo dobro za napredek same ekipe in stabilnost rezultatov (Kavčič, 2024).

Danes lahko govorimo o enotnem sodobnem modelu nogometne igre, saj med najkvalitetnejšimi moštvi in reprezentancami na svetu v načinu igre ni več toliko razlik kot v preteklosti (Kopasić, 2008). Dandanes je tako kot časa, tudi prostora za igro vedno manj. Stisnjena formacija branečega moštva, zlasti ko je igra počasna, ne omogoča uspešnega zaključevanja napada. Velikokrat današnje ekipe uporabljajo visoko postavitev igralcev v fazi obrambe, čemur sledi agresivno napadanje oziroma zasledovanje žoge, katerega cilj je takojšnji odvzem žoge. Ekipa ga največkrat izvede takoj po izgubljeni žogi na nasprotnikovi polovici, traja približno 5 sekund. Ob neuspešnem pritisku se največkrat celotna ekipa vrne na svojo polovico v dogovorjeno formacijo in nadaljuje z načrtanim načinom branjenja. Za sodobno nogometno igro so značilni vse pogostejši, dinamični prehodi iz napada v obrambo

in obratno, predvsem zaradi pritiska na žogo, ki ga ustvarja moštvo v obrambi. Od nogometašev, ki so v posesti žoge, pa se zahteva, da prepoznajo situacije v igri in se učinkovito odločajo za najbolj optimalno rešitev ter usklajeno in ustvarjalno sodelujejo pri graditvi in zaključku napada (Kavčič idr., 2024).

1.2 TEKMOVANJE EURO U21

Evropsko prvenstvo v nogometu do 21 let (EURO U21) je eno najpomembnejših tekmovanj v mladinskem reprezentančnem nogometu, ki združuje najboljše mlade talente z vse Evrope. Tekmovanje, ki poteka pod okriljem Evropske nogometne zveze (UEFA), je v zadnjih desetletjih pridobilo na prepoznavnosti in pomembnosti, saj mnogi igralci, ki danes nastopajo na najvišji svetovni ravni, prav na tem turnirju naredijo prve korake na mednarodnem odru. EURO U21 ne predstavlja le priložnosti za mlade nogometaše, da se dokažejo pred širšo nogometno javnostjo, temveč ima tudi pomembno vlogo pri razvoju nacionalnih reprezentanc, saj pogosto služi kot prehodna faza med mladinskimi in članskimi selekcijami. Poleg športnega vidika pa turnir ponuja tudi vpogled v organizacijske, ekonomske in družbene vidike sodobnega športa.

Začetki evropskega tekmovanja v tej starostni kategoriji segajo v leto 1972, ko je UEFA uvedla UEFA European Under-23 Championship. Prva izvedba je potekala med letoma 1972 in 1974, vendar se je že leta 1978 format spremenil – starostna meja je bila znižana na 21 let, tekmovanje pa je dobilo novo ime: UEFA European Under-21 Championship. Od takrat naprej poteka redno, vsaki dve leti, in z leti je postajalo vse bolj pomembno z vidika razvoja mladih igralcev in reprezentančnih sistemov. V zgodnjih letih so prevladovalе države z močno nogometno tradicijo, kot so Italija, Španija in nekdanje Sovjetska zveza oziroma Jugoslavija. Italija in Španija sta zmagali največkrat (petkrat), sledi jima Nemčija. V kasnejših obdobjih je turnir pridobil tudi večjo medijsko prepoznavnost in vlogo pri skavtiranju talentov, saj se na njem pogosto uveljavijo igralci, ki nato postanejo ključni člani članskih reprezentanc in velikih evropskih klubov. Skozi desetletja se je spreminjal tudi format tekmovanja – število sodelujočih ekip se je povečalo, vpeljane so bile skupinske faze, končnica in gostiteljske države, kar je tekmovanju dalo dodatno težo in kompleksnost. Leta 2007 je UEFA uvedla tudi zamik letnice – prvenstvo se od takrat naprej odvija v neparnih letih, da se ne prekriva s svetovnim in evropskim članskim prvenstvom. Evropsko prvenstvo do 21 let leta 2025 je bilo tretje po

vrsti, odkar je tekmovanje razširjeno na 16 ekip, po izpeljavi leta 2021 na Madžarskem in v Sloveniji ter turnirju leta 2023 v Gruziji in Romuniji (*"UEFA European Under-21 Championship: full history"*, 2025).

EURO U21 danes velja za enega ključnih turnirjev v mladinskem nogometu in pomembno odskočno desko za bodoče zvezdnike svetovnega nogometa.

1.3 EURO U-21 NA SLOVAŠKEM

Evropsko prvenstvo v nogometu do 21 let leta 25 je potekalo na Slovaškem. Potekalo je od 11. do 28. junija. Slovaška je sicer že gostila evropsko prvenstvo do 21 let leta 2000, ki je bilo prvo z uvodnim skupinskim delom. Gostiteljica Slovaška se je pridružila 12 ekipam, ki so se uvrstile skozi skupinski del kvalifikacij, ter trem zmagovalcem dodatnih kvalifikacij. Skupno je bilo odigranih 31 tekem na 8-ih prizoriščih. Reprezentance so bile razporejene v 4 skupine, iz katerih sta napredovali po dve najboljši reprezentanci. V izločilni del tekmovanja je bilo tako uvrščenih najboljših 8 reprezentanc, ki so nadaljevale turnir po sistemu izločanja vse do finala. Finale je potekalo v Bratislavi na Nacionalnem nogometnem stadionu (*"UEFA European Under-21 Championship: full history"*, 2025).

Prvenstvo bo ostalo zapisano kot dobro organizirano, kajti tekom prvenstva ni bilo niti enega incidenta ali kakršnegakoli nereda. Prvenstvo je bilo dokaj dobro obiskano, saj si je tekme na stadionih ogledalo 290.000 ljudi in je s tem bilo tudi najbolje obiskano evropsko prvenstvo do 21 let do sedaj. Največ gledalcev je bilo na finalni tekmi v Bratislavi (19.153) na stadionu s kapaciteto 22.500 gledalcev. Evropsko prvenstvo do 21 let na Slovaškem naj bi si prek televizijskih zaslonov ogledalo približno 120 milijonov ljudi, s čimer naj bi prvenstvo po gledanosti preseglo prejšnje iz leta 2023, ko si je prvenstvo preko zaslonov ogledalo 111 milijonov. Prvenstvo se bo zapisalo kot najuspešnejše na področju sponzorskih prihodkov in je pritegnilo rekordno število partnerjev.

Zasledili smo še nekaj zanimivih dejstev in podatkov obravnavanega evropskega nogometnega prvenstva do 21 let na Slovaškem (*"120 million tune in for 2025 UEFA European Under-21 Championship, surpassing 2023 edition"*, 2025) ter statistik (*"2025 UEFA European Under-21 Championship"*, 2025):

- Anglija je postala prva reprezentanca z dvema zaporednima naslovoma po letu 1982 in 1984.
- Doseženih je bilo rekordnih 101 zadetkov, s čimer je prvenstvo na Slovaškem postalo evropsko prvenstvo do 21 let prvenstvo z največ zadetki v zgodovini.
- V skupinskem delu je bilo kar 7 tekem odločenih po 80 minuti tekme.
- Zgolj na dveh tekmah na celem prvenstvu nismo videli golov, in sicer med Portugalsko in Francijo ter Anglijo in Slovenijo.
- Na prvenstvu sta bila dosežena dva avtogola.
- Doseženih je bilo le 10 enajstmetrovk, kljub prisotnosti VAR sistema.
- Za najboljšega igralca turnirja je bil proglašen Anglež Harvey Elliott, za najboljšega vratarja pa Nemec Noah Atubolu.
- Najboljši strelec prvenstva je postal Nemec Nick Woltemade s šestimi doseženimi zadetki.
- Največ poskusov strela proti голу je sprožil Harvey Elliott (20), največ strel v okvir gola Francoz Mathys Tel (8).
- Največ obramb na prvenstvu je imel danski vratar Andreas Jungdal (11 obramb).

1.4 PREDMET IN PROBLEM

Predmet sodi v področje analize igre, ki je v zadnjem času ena pomembnejših metod za ugotavljanje aktivnosti igralcev med igro. Problem naloge je vezan na analizo doseženih zadetkov na EURO U21 na Slovaškem ter primerjava s svetovnimi prvenstvi v Braziliji (2014) in Rusiji (2018).

V nogometu je uspeh tisto, kar največ šteje. Uspeh si marsikdo razlaga po svoje, vendar je v vsaki tekmi uspešnejše tisto moštvo, ki zmaga. Za zmago je potrebno doseči zadetek več od nasprotnega moštva. Tako imenovana lepa igra in nadigravanje nasprotnika brez doseženega zadetka in ugodnega rezultata na koncu tekme, ne predstavlja uspeha. Trenerji tako poskušajo slediti svoji načrtani poti in moštvo uigravajo z željo, da bi njihova ekipa dosegla zadetek in nasprotniku le tega preprečila (Krajnc, 2017).

Glavna značilnost nogometne igre danes je usklajeno delovanje celotne ekipe, kar je mogoče le ob dobrem sodelovanju vseh igralcev. To sodelovanje je večstransko in je odvisno od načina

vodenja, sestave moštva, individualnosti igralcev, itd. Zelo pomembno je medsebojno motorično komuniciranje ob sočasnem komuniciranju z žogo ter upoštevanju velikosti igralne površine (Elsner, 2004). Danes smo priča vse hitrejšemu razvoju nogometne igre. Nenehna borba med branjenjem in napadanjem, kakovostnejši proces treniranja in tekmovanja ter spreminjanje pravil nogometne igre spadajo med glavne vzroke razvoja nogometne igre (Verdenik, 2006).

Nogomet je kolektivna igra, ki se nenehno razvija. Težje je ustvariti igro v napadu kot v obrambi. V današnjem času so ekipe zelo dobro naštudirale igro v fazi obrambe. Sodobni trend igre v fazi obrambe je pogojen predvsem s kvalitetno organizacijo in upoštevanjem zadolžitev posamičnih igralcev. Veliko moštev zgosti celotno zasedbo igralcev na svoji polovici in nato s hitro napadalno tranzicijo, s takojšnjimi vertikalnimi podajami, poskuša priti s čim večjim številom igralcev, čim hitreje do zaključka akcije. Eden od pogostih načinov daje velik poudarek hitremu prehodu iz faze napada v fazo obrambe, tako da se vsi igralci v čim krajšem času poskušajo postaviti za žogo (lahko že na nasprotnikovi ali na svoji polovici igrišča) in potrpežljivo prežijo na napako nasprotnika, ter čakajo na priložnost za protinapad. Danes zelo pogosto na tekmah vidimo, da ekipe v trenutku izgubljene posesti žoge izvršijo protipritisk (agresivno napadanje) na prostoru izgubljene žoge in jo v čim krajšem času poskušajo ponovno pridobiti v svojo posest. Za dober protipritisk je zelo pomemben "rest defence" ali v slovenščini kontrola nasprotnih napadalcev v času zaključevanja našega napada. Gre za segment igre, ki je vedno bolj aktualen pri nogometnih trenerjih in nogometnem svetu. Predstavlja taktično postavitve ekipe v času napadanja, ki lahko omogoči učinkovit prehod v branjenje ali obrambno tranzicijo, kjer so pomembne postavitve igralcev in razdalje blizu nasprotnikov. S tem je omogočen dober protipritisk z namenom, da se žoga ponovno pridobi v posest ali vsaj prepreči uspešnost izvedbe protinapada nasprotnika. Zato je pomembna plitkost formacije tudi v času napadanja in t.i. kontrola nasprotnih napadalcev (Kavčič, 2023).

Za dober rezultat dostikrat zadostuje že zavzeta in disciplinirana igra v obrambi. Ekipe, ki želijo postati najboljše, morajo nenehno izpopolnjevati in razvijati igro v vseh štirih fazah. V sodobnem modelu igre v fazi napada morajo biti igralci sposobni hitrih prehodov iz faze obrambe v fazo napada, igre 1 na 1 in prav tako organizacije uspešnih kontinuiranih napadov, kjer žoga čim hitreje in s čim manj dotiki prehaja med igralci. Teži se k čim hitrejši napadalni tranziciji s takojšnjimi globinskimi podajami in morebitnimi protinapadi na še ne postavljeno

obrambno formacijo nasprotnika, saj se dandanes vse ekipe znajo kvalitetno braniti v srednjem ali nizkem bloku. Zaradi zgoščenega prostora pred nasprotnikovimi vrati je vedno težje prihajati v priložnosti, v kolikor v ekipi ni kvalitetnih posameznikov. Zato so vedno bolj iskani in cenjeni igralci, ki z individualno kvaliteto v dvobojih mož na moža ustvarjajo prostor za ostale soigralce in svoji ekipi na ta način omogočijo boljše možnosti za doseg zadetka, ob tem pa so sposobni v odločilnih trenutkih pomembnih tekem prevzeti odgovornost nase in sami narediti razliko. Brezglavo napadanje ne pride več v poštev, saj sodobni model odlične faze branjena odlikuje tudi hiter prehod iz obrambe v napad, kar pomeni možnost nevarnega protinapada in hitro kaznovanje za nedisciplino v igri.

Tako kot v večini športov, tudi v nogometu dosežen zadetek več od nasprotnika na koncu prinaša želen rezultat. Rezultati samih tekem se velikokrat ne skladajo z statističnimi podatki oz. z rezultati analiz, ki so bile narejene z raznimi raziskavami. Analize omogočajo natančen vpogled v posamezne nogometne segmente. V tej diplomski nalogi smo se posvetili analizi posameznih zadetkov, iskanju raznih korelacij med spremenljivkami ter primerjavi določenih spremenljivk s podatki s svetovnih nogometnih prvenstvih v Rusiji (leta 2018) in Braziliji (leta 2014). Kadar govorimo o analizi zadetkov, po Elsnerju (2004) mislimo predvsem na znanstveno spoznanje njihovih značilnosti in zakonitosti. S tem smo želeli ugotoviti tendenco spreminjanja načina doseganja zadetkov in nogometa nasploh. Ugotovljene rezultate, smernice in določene malenkosti, ki velikokrat odločajo, želimo poudariti in jih predstaviti številnim trenerjem, ter uporabiti za namene nadaljnjega razvoja nogometa in samega vadbenega procesa.

1.5 DOSEDANJE RAZISKAVE

V Sloveniji je bilo na tem področju analize nogometne igre opravljenih že kar nekaj raziskav. Prve pomembnejše so bile opravljene že v 80. letih prejšnjega stoletja. Njihovo število je začelo postopoma naraščati predvsem po zaslugi študentov in profesorjev Fakultete za šport. Tovrstne raziskave postajajo čedalje pomembnejše, saj dajejo trenerjem bistvene informacije za sam trenažni proces in posledično izboljšanje kvalitete v igri. V nadaljevanju navajamo nekaj prejšnjih analiz zadetkov na svetovnih prvenstvih.

Šolaja (2006) je pod drobnogled vzel svetovno prvenstvo v Franciji leta 1998. Njegov namen je bil analizirati dosežene zadetke in ustvarjene priložnosti za zadetek. Ugotovil je, da je bilo

na prvenstvu dosežnih 126 zadetkov (2,62 na tekmo). 111 zadetkov je bilo doseženih z razdalje med 0 in 16 metrov od vrat nasprotnika. Strelec se je pred dosego zadetka žoge dotaknil povprečno 1,62-krat na zadetek. Napadi za zadetek so v povprečju trajali 11,8 sekunde, povprečno po izmenjanih 3,59 podajah. Največ zadetkov je bilo doseženih po kontinuiranih napadih (34 %), po prekinitvah (33 %), po protinapadu (29 %) ter po individualnih prodorih in napakah nasprotnika (2 %).

Zelenik (2004) je analiziral dosežene zadetke na svetovnem prvenstvu v nogometu leta 2002 v Južni Koreji in na Japonskem. Analiziral je 62 od skupno 64 tekem, saj na dveh tekmah ni bilo doseženih zadetkov. Z analizo zadetkov je prišel do ugotovitve, da sta bila na tekmo povprečno dosežena 2,5 zadetka. Večina od teh z nogo (79,5 %), z razdalje med 5 in 11 metrov (37,3 %). Največ zadetkov je bilo doseženih po hitrih kontinuiranih napadih (39,6 %), po podaji s krilnega položaja (35,3 %). Zadetki so najpogostejše bili doseženi med 76. in 90. minuto igre (19,4 %). Največ zadetkov so dosegli napadalci (55,7 %).

Toporišič (2011) je z analizo zadetkov na 57 tekmah svetovnega prvenstva 2010 v Južni Afriki prišel do naslednjih ugotovitev: povprečno sta bila dosežena 2,27 zadetka na tekmo. 54 % zadetkov je bilo doseženih v prvih 12-ih sekundah trajanja napada, 41 % vseh zadetkov so dosegli napadalci, 33 % vseh zadetkov je bilo doseženih z razdalje med 5 in 11 metri od nasprotnikovih vrat, največ zadetkov je bilo doseženih med 76. in 90. minuto (20 %) ter, da je bilo 93 % zadetkov doseženih v prvih 9 podajah po osvojeni posesti žoge. Dobljene rezultate je nato primerjal še z rezultati analize zadetkov na svetovnem prvenstvu leta 2002 v Južni Koreji in na Japonskem ter ugotovil povečanje števila zadetkov doseženih iz hitrih kontinuiranih napadov in po podajah v globino.

Krajnc (2017) je analiziral zadetke na svetovnem prvenstvu v Braziliji leta 2014. Na prvenstvu je bilo odigranih 64 tekem in doseženih 171 zadetkov, s čimer se je prvenstvo z največjim povprečjem zadetkov na tekmo (2,67) izenačilo s svetovnim prvenstvom leta 1998 v Franciji. Z analizo je ugotovil, da je bilo največ zadetkov doseženih s hitrimi kontinuiranimi napadi (30,99 %), več kot polovica po podajah iz krilnega položaja (25,73 %) in prekinitvah (25,15 %). Kar 60,90 % vseh zadetkov je bilo doseženih s strelčevim prvim dotikom. V 78,95 % so strelci dosegli z nogo, najpogostejše s tehniko udarca s sprednjim notranjim delom stopala. Največ zadetkov je bilo doseženih iz oddaljenosti od 5 do 11 metrov (39,18 %), v bližnji vratarjev kot (44,03 %). Največ zadetkov so dosegli napadalci (38,60 %). Največ zadetkov je bilo doseženih

v časovnem obdobju od 61. do 75. minute po več kot devetih podajah (32,05 %). Napadi za zadetek so se zaključevali najpogosteje po 16 sekundah in več (32,05).

Pahor (2018) smo analizirali zadetke na svetovnem prvenstvu v Rusiji leta 2018. Prišli smo do naslednjih ugotovitev. Največji delež zadetkov so dosegli napadalci (36,69 %), od tega z enim dotikom žoge (68,75 %), in sicer v obdobju od 46. do 60. minute (19,53 %). Reprezentance so 43,20 % zadetkov dosegle po prekinitvah, kar velja za najvišji odstotek v zgodovini prvenstev v takšni obliki. Najučinkovitejše so bile podaje navzven (57,58 %) v sredino kazenskega prostora (51,52 %). Rekordno je bilo tudi število zadetkov doseženih iz enajstmetrovk (22). Največ zadetkov je bilo doseženih iz oddaljenosti 5 do 11 metrov (36,09 %), iz sredine vrat (47,41 %) v dolgi vratarjev kot (41,48 %). Strelci so zadetke v 73,96 % primerih dosegali z nogo, od tega predvsem z desno (62,40 %) in pri tem najpogosteje uporabili udarec z notranjim delom stopala (29,30 %). Reprezentanca, ki je na tekmi dosegla prvi zadetek, je tekmo v 73,01 % zmagala in v 92,06 % ni izgubila. Največje število akcij za zadetek se je začelo v srednji tretjini (40,63 %), trajale so 17 sekund in več (45,83 %) ter najpogosteje vključevale od 0 do 3 podaje (35,42 %).

Do sedaj še nihče v Sloveniji ni naredil diplomske naloge na temo analize zadetkov na Evropskem prvenstvu do 21 let. Zato bomo tu po UEFA (2023) predstavili nekaj statističnih podatkov iz zadnjega Evropskega prvenstva do 21 let iz leta 2023, ki je v Romuniji in Gruziji. Na 31 tekmah je bilo doseženih 79 zadetkov, kar pomeni v povprečju 2,33 gola na tekmo. Povprečen Xg na tekmo je bil 2,3. Najučinkovitejša je bila reprezentanca Španije, ki je dosegla 13 golov na 6-ih tekmah (2,17 na tekmo). Na 42% tekem je v povprečju bilo doseženih 3 ali več zadetkov. Izpostavilo se je nekaj trendov in sicer najboljše ekipe so v fazi napada imele visoko posest žoge in s kombinatorno igro ter velikim številom igralcev v napadalni tretjini prihajale do priložnosti. Poleg tega so dajale velik poudarek na tako imenovanem "rest defence" oziroma kontroli nasprotnih napadalcev v času zaključevanja lastnega napada. To je ekipam omogočalo možnost hitrega ponovnega odvzema žoge v visoki coni in hitrega prihoda v priložnosti na nepostavljeno obrambo nasprotnika, kar je bilo zelo pomembno predvsem proti reprezentancam, ki so se branile v srednjem ali nizkem obrambnem bloku. To je zagotovo eden izmed trendov v katerem moštva postajajo boljša in boljša. Na drugi strani so nekatere manj favorizirane reprezentance dale večji poudarek na organiziranem skupinskem branjenju v srednje ali nizki coni in hitrim protinapadom z vključitvijo velikega števila igralcev. Tako je bilo

na tem prvenstvu občutno več priložnosti ustvarjenih po protinapadih kot na prejšnjem leta 2021.

1.6 CILJI IN HIPOTEZE

Zastavljeni cilji diplomskega dela so:

- a) Na osnovi opazovanja izbranih spremenljivk ugotoviti načine doseganja zadetkov na evropskem prvenstvu U21 na Slovaškem. Te spremenljivke so:
 - Splošne značilnosti doseženih zadetkov.
 - Učinkovitost streljanja proti nasprotnikovim vratom.
 - Pomembnost prvega zadetka na tekmi.
 - Posest žoge in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov.
 - Povprečen XG na tekmo in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov.
 - Povprečno število vseh izvedenih podaj, povprečno število podaj naprej, delež uspešnosti in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov.
 - Časovno obdobje tekme, v katerem je bil dosežen zadetek.
 - Vrsta napada pri zadetkih.
 - Način doseganja zadetkov.
 - Del telesa s katerim je bil dosežen zadetek.
 - Tehnika udarca pri zadetkih.
 - Oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih.
 - Število dotikov žoge strelca zadetka.
 - Igralno mesto strelca zadetka.
 - Smer zaključka pri zadetkih.
 - Mesto začetka akcije za zadetek.
 - Čas trajanja akcije za zadetek.
 - Število podaj pri akciji za zadetek.
- b) Analiza zadetkov doseženih iz prekinitev.
- c) Analiza enajstmetrovk.
- d) Na osnovi opazovanja izbranih spremenljivk in primerjave s svetovnima prvenstvoma v Braziliji leta 2014 in Rusiji leta 2018 ter ugotoviti potencialno tendenco spreminjanja načina doseganja zadetkov.

Hipoteze:

H1: Povprečno število doseženih zadetkov na tekmo je, v primerjavi s povprečnim številom prejetih zadetkov na tekmo, bolj povezano s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

H2: Učinkovitost strelav proti nasprotnikovim vratom je povezana s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

H3: Prvi zadek na tekmi je povezan s končnim izidom tekme na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

H4: Povprečen delež posesti žoge na tekmo je povezan s končnim izidom posamezne tekme in tudi s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

H5: Povprečen XG na tekmo je povezan s končnim izidom posamezne tekme in tudi s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

H6: Povprečno število podaj reprezentance na tekmo je, v primerjavi s povprečnim deležem uspešnosti podaj na tekmo, bolj povezano s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

H7: Povprečno število podaj naprej reprezentance na tekmo je, v primerjavi s povprečnim deležem uspešnosti podaj naprej na tekmo, bolj povezano s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

2 METODE DELA

2.1 PREIZKUŠANCI

Vzorec študije predstavlja šestnajst reprezentanc, ki so se uvrstile na evropsko prvenstvo U21 na Slovaškem leta 2025. Razdeljene so bile v 4 skupine po 4 reprezentance.

Tabela 1

Skupine na EURO U21 na Slovaškem leta 2025 ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

SKUPINA A	SKUPINA B
Španija Italija Slovaška Romunija	Nemčija Anglija Češka Slovenija
SKUPINA C	SKUPINA D
Portugalska Francija Gruzija Poljska	Danska Nizozemska Ukrajina Finska

SKUPINSKI DEL TEKMOVANJA

V skupinskem delu tekmovanja je vsaka reprezentanca odigrala po 3 tekme (proti vsakemu nasprotniku znotraj skupine). Za zmago je reprezentanca prejela tri točke, za neodločen rezultat eno točko in za poraz nobene. Prvi dve reprezentanci iz vsake skupine, ki sta zbrali največje število točk na treh tekmah znotraj skupine, sta se uvrstili v izločilne boje oziroma četrtfinale. Če sta imeli reprezentanci enako število točk, je o uvrstitvi v četrtfinale odločal kriterij razlike med danimi in prejetimi zadetki na vseh tekmah v skupini. V primeru, da sta bili reprezentanci izenačeni tudi v tem kriteriju razvrščanja, je odločalo večje število doseženih zadetkov na vseh tekmah v skupini.

Tabela 2

Rezultati tekem v skupini A ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

DATUM	TEKMA	REZULTAT
11. 6. 2025	Slovaška - Španija	2:3 (0:2)
11. 6. 2025	Italija - Romunija	1:0 (1:0)
14. 6. 2025	Španija - Romunija	2:1 (0:1)
14. 6. 2025	Slovaška - Italija	0:1 (0:1)
17. 6. 2025	Romunija - Slovaška	1:2 (0:1)
17. 6. 2025	Španija - Italija	1:1 (0:0)

Tabela 3

Končni vrstni red v skupini A

Mesto	Reprezentanca	T	Z	N	P	DZ	PZ	RZ	Točke
1.	Španija	3	2	1	0	6	4	+2	7
2.	Italija	3	2	1	0	3	1	+2	7
3.	Slovaška	3	1	0	2	4	5	-1	3
4.	Romunija	3	0	0	3	2	5	-3	0

Tabela 4

Rezultati tekem v skupini B ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

DATUM	TEKMA	REZULTAT
12. 6. 2025	Češka - Anglija	1:3 (0:1)
12. 6. 2025	Nemčija - Slovenija	3:0 (2:0)
15. 6. 2025	Anglija - Slovenija	0:0 (0:0)
15. 6. 2025	Češka - Nemčija	2:4 (0:2)
18. 6. 2025	Slovenija - Češka	0:2 (0:0)
18. 6. 2025	Anglija - Nemčija	1:2 (0:2)

Tabela 5

Končni vrstni red v skupini B

Mesto	Reprezentanca	T	Z	N	P	DZ	PZ	RZ	Točke
1.	Nemčija	3	3	0	0	9	3	+6	9
2.	Anglija	3	1	1	1	4	3	+1	4
3.	Češka	3	1	0	2	5	7	-2	3
4.	Slovenija	3	0	1	2	0	5	-5	1

Tabela 6

Rezultati tekem v skupini C ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

DATUM	TEKMA	REZULTAT
11. 6. 2025	Portugalska - Francija	0:0 (0:0)
11. 6. 2025	Poljska - Gruzija	1:2 (0:0)
14. 6. 2025	Portugalska - Poljska	5:0 (4:0)
14. 6. 2025	Francija - Gruzija	3:2 (1:0)
17. 6. 2025	Gruzija - Portugalska	0:4 (0:1)
17. 6. 2025	Francija - Poljska	4:1 (3:0)

Tabela 7

Končni vrstni red v skupini C

Mesto	Reprezentanca	T	Z	N	P	DZ	PZ	RZ	Točke
1.	Portugalska	3	2	1	0	9	0	+9	7
2.	Francija	3	2	1	0	7	3	+4	7
3.	Gruzija	3	1	0	2	4	8	-4	3
4.	Poljska	3	0	0	3	2	11	-9	0

Tabela 8

Rezultati tekem v skupini D ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

DATUM	TEKMA	REZULTAT
12. 6. 2025	Ukrajina - Danska	2:3 (1:0)
12. 6. 2025	Finska - Nizozemska	2:2 (2:0)
15. 6. 2025	Finska - Ukrajina	0:2 (0:1)
15. 6. 2025	Nizozemska - Danska	1:2 (1:1)
18. 6. 2025	Danska - Finska	2:2 (1:0)
18. 6. 2025	Nizozemska - Ukrajina	2:0 (1:0)

Tabela 9

Končni vrstni red v skupini D

Mesto	Reprezentanca	T	Z	N	P	DZ	PZ	RZ	Točke
1.	Danska	3	2	1	0	7	5	+2	7
2.	Nizozemska	3	1	1	1	5	4	+1	4
3.	Ukrajina	3	1	0	2	4	5	-1	3
4.	Finska	3	0	2	1	4	6	-2	2

V skupinskem delu tekmovanja je večina favoriziranih reprezentanc napredovala v četrtfinale in ni bilo večjih presenečenj. Kot zanimivost lahko poudarimo, da je bilo kar 7 tekem odločenih po 80 minuti tekme.

IZLOČILNI DEL TEKMOVANJA

V izločilnem delu tekmovanja se tekmovanje izvaja po sistemu izpadanja, zato v tem delu ni več prostora za napake. Če po rednem delu (dva polčasa po 45minut) ni zmagovalca, reprezentanci odigrata dva sodnikova podaljška po 15 minut. V primeru neodločenega rezultata tekme po odigranih podaljških, o zmagovalcu odloča izvajanje enajstmetrovk po pravilih: najprej izvaja vsaka ekipa 5 strelav in v nadaljevanju izmenično do zmagovitega zadetka.

Tabela 10

Rezultati tekem v skupini D ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

DATUM	TEKMA	REZULTAT
21. 6. 2025	Portugalska - Nizozemska	0:1 (0:0)
21. 6. 2025	Španija - Anglija	1:3 (1:2)
22. 6. 2025	Danska - Francija	2:3 (1:1)
22. 6. 2025	Nemčija - Italija	3:2 (0:0) (2:2) po podaljških (3:2)

V polfinale so se uvrstile štiri evropske reprezentance. Na treh tekmah smo polfinalista dobili že po rednem delu, na enem srečanju po podaljških, kjer je bila uspešnejša reprezentanca Nemčije. Vse tekme so bile dokaj izenačene in napete do zadnjih minut. Izpostavil bi, da sta izpadli reprezentanci Portugalske in Španije, ki sta veljali za dve izmed večjih favoritov in bili nenazadnje tudi zmagovalki svojih skupin.

Tabela 11

Rezultati tekem v skupini D ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

DATUM	TEKMA	REZULTAT
25. 6. 2025	Anglija - Nizozemska	2:1 (0:0)
25. 6. 2025	Nemčija - Francija	3:0 (2:0)

Na sporedu sta bila zelo izenačena polfinalna obračuna. V prvem obračunu je Anglija šele z zadetkov v zaključku tekme premagala Nizozemsko. V drugem polfinalu pa je Nemčija nekoliko presenetljivo visoko premagala Francijo.

Tabela 21

Rezultati tekem v skupini D ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

DATUM	TEKMA	REZULTAT
28. 6. 2025	Anglija - Nemčija	3:2 (2:1)

Na finalni tekmi za naslov evropskega prvaka na prvenstvu do 21 let na Slovaškem, sta se pomerili reprezentanci Anglije, ki je branila naslov, in Nemčije. Reprezentanci sta se srečali že v skupinskem delu, ko je zmaga z 2:1 pripadla Nemčiji. Finalna tekma je bila po rednem delu neodločena 2:2, v začetku prvega podaljška pa je reprezentanca Anglije dosegla zmagoviti zadetek.

2.2 PRIPOMOČKI

Zadetke smo analizirali s pomočjo zbranih posnetkov s posameznih tekem. Opazovane podatke smo vnesli v vnaprej pripravljene obrazce, glede na izbrane spremenljivke, za vsak posamezni zadetek (Priloga 1). Veliko statističnih podatkov smo našli tudi na uradni spletni strani UEFA. Podatke o zadetkih za primerjavo z dvema svetovnima prvenstvom v Braziliji (2014) in Rusiji (2018) smo pridobili iz magistrskega dela Anžeta Krajnca (2017) in mojega magistrskega dela (2018).

2.2.1 VZOREC SPREMENLJIVK

Vzorec spremenljivk sestavljajo:

1) Splošne značilnosti doseženih zadetkov:

- končni vrstni red,
- povprečno število doseženih zadetkov na prvenstvu,
- povprečno število prejetih zadetkov na prvenstvu,
- povprečno število sproženih strellov proti nasprotnikovim vratom in učinkovitost streljanja,
- pomembnost prvega zadetka na tekmi,
- povprečen XG na tekmo in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov,
- posest žoge in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov,
- povprečno število vseh izvedenih podaj, povprečno število podaj naprej, delež uspešnosti in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov.

2) Časovno obdobje tekme, v katerem je bil dosežen zadetek:

- 1.–15. minute,
- 16.–30. minute,
- 31.–45. minute,
- sodnikov podaljšek 1. polčasa,
- 46.–60. minute,
- 61.–75. minute,
- 76.–90. minute,
- sodnikov podaljšek 2. polčasa,
- podaljški po rednem delu tekme.

3) Vrsta napada pri zadetkih:

- kontinuiran napad,
- protinapad,
- po prekinitvi.

4) Način doseganja zadetkov:

- po podaji iz krilnega položaja,
- po globinski podaji,
- po povratni ali zavrtni podaji,
- po dvojni podaji,
- po individualnem prodoru,
- po napaki nasprotnika,
- po prekinitvi.

5) Del telesa, s katerim je bil dosežen zadetek:

- zadetek, dosežen z nogo (levo ali desno),
- zadetek, dosežen z glavo,
- zadetek, dosežen z drugim delom telesa.

6) Tehnika udarca pri zadetkih:

- udarec z nartom,
- udarec z notranjim delom stopala,
- udarec z zunanjim delom stopala,
- udarec s sprednjim notranjim delom stopala,
- udarec z glavo,
- udarec z drugo tehniko.

7) Oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih:

- zadetek, dosežen znotraj vratarjevega prostora (0–5 metrov),
- zadetek, dosežen z oddaljenosti 5–11 metrov,
- zadetek, dosežen iz enajstmetrovke,
- zadetek, dosežen z oddaljenosti 11–16 metrov,
- zadetek, dosežen z oddaljenosti 16–25 metrov,
- zadetek, dosežen z oddaljenosti 25 metrov in več.

8) Število dotikov z žogo strelca zadetka:

- 1 dotik,
- 2 dotika,
- 3 dotiki ali več.

9) Igralno mesto strelca zadetka:

- napadalec,
- centralni zvezni igralec,
- krilni zvezni igralec,
- napadalni zvezni igralec,
- centralni obrambni igralec,
- krilni obrambni igralec,
- avtogol.

10) Smer zaključka pri zadetkih:

- v dolgi vratarjev kot,
- po sredini gola,
- v bližnji vratarjev kot.

11) Mesto začetka akcije za zadetek:

- v obrambni tretjini igrišča,
- v srednji tretjini igrišča,
- v napadalni tretjini igrišča.

12) Čas trajanja akcije za zadetek:

- 1–4 sekund,
- 5–8 sekund,
- 9–12 sekund,
- 13–16 sekund,
- 17 sekund in več.

13) Število podaj pri akciji za zadetek:

- 0–3 podaj,
- 4–6 podaj,
- 7–9 podaj,
- 10 in več podaj.

2.2.2 RAZLAGA SPREMENLJIVK

1. Splošne značilnosti doseženih zadetkov:

a) Končni vrstni red

Končni vrstni red nam pokaže uvrstitev vseh reprezentanc, ki so se udeležile evropskega prvenstva U21. O prvih dveh mestih je odločala finalna tekma. Tretje in četrto mesto smo določili na podlagi razlike v zadetkih. Od petega do osmega mesta so reprezentance, ki so izpadle v četrtfinalu, razvrščene glede na boljšo razliko v zadetkih po četrtfinalu. Od osmega do dvanajstega mesta so reprezentance, ki so zasedle tretje mesto v svoji skupini. Od trinajstega do šestnajstega mesta pa so reprezentance, ki so zasedle četrto mesto v svoji skupini. Za končno uvrstitev smo upoštevali doseženo število točk v skupini. V primeru izenačenosti, je odločala razlika v zadetkih in večje število doseženih zadetkov.

b) Povprečno število doseženih zadetkov na prvenstvu

Povprečno število doseženih zadetkov na tekmo posamezne reprezentance na prvenstvu smo dobili tako, da smo število vseh doseženih zadetkov posamezne reprezentance na prvenstvu delili s številom odigranih tekem.

c) Povprečno število prejetih zadetkov na prvenstvu

Povprečno število prejetih zadetkov na tekmo posamezne reprezentance na prvenstvu smo dobili tako, da smo število vseh prejetih zadetkov posamezne reprezentance na prvenstvu delili s številom odigranih tekem.

d) Povprečno število sproženih strelav proti nasprotnikovim vratom in učinkovitost streljanja

Število vseh strelav posamezne reprezentance proti vratom nasprotnika na prvenstvu smo delili s številom tekem posamezne reprezentance. Učinkovitost smo ugotavljali tako, da smo število vseh strelav posamezne reprezentance na prvenstvu delili s številom doseženih zadetkov. Tako smo dobili povprečno število strelav, ki jih je potrebovala posamezna reprezentanca za zadetek na prvenstvu.

e) Pomembnost prvega zadetka na tekmi

Raziskovali smo, katera reprezentanca je na posamezni tekmi dosegla prva zadetek in v kolikšni meri je to vplivalo na končni rezultat tekme. Opazovali smo ali se je tekma končala z zmago, neodločenim rezultatom ali porazom reprezentance, ki je dosegla prvi zadetek na posamezni tekmi.

f) Povprečen XG na tekmo in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov

XG ali pričakovani goli je statistični kazalnik, ki nam pove verjetnost strela na gol, da bo ta končal kot zadetek. Primerjali smo ali so bile reprezentance z višjim XG uspešnejše in dosegle tudi več zadetkov.

g) Posest žoge in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov

Delež posesti žoge v odstotkih nam pove, koliko časa ima neko moštvo žogo v svoji posesti v primerjavi z nasprotnikom. V času posesti žoge ene ekipe se meri efektivni čas, ko je imela ekipa v posesti žogo. Če se nasprotnik pri podaji dotakne žoge, vendar ne dovolj, da bi ta spremenila smer in prišla k igralcu njegove ekipe, to še vedno štejemo kot posest žoge. V ta čas ne spadajo prekinitve in dvoboji z glavo ter z nogo, ko žoge ne kontrolira nobena izmed ekip.

g) Povprečno število vseh izvedenih podaj, delež uspešnosti, povprečno število podaj naprej in uspešnost reprezentance ter število doseženih zadetkov.

Gledali smo povprečno število podaj reprezentanc na tekmo, njihovo uspešnost in število podaj naprej v primerjavi z uspešnostjo reprezentanc ter številom doseženih zadetkov. Povprečna števila vseh spremenljivk smo dobili tako, da smo seštevek posamezne spremenljivke posamezne reprezentance delili s številom odigranih tekem.

2. Časovno obdobje tekme, v katerem je bil dosežen zadetek:

Analizirali smo v katerem obdobju tekem je bilo doseženih največ zadetkov. Igralni čas smo razdelili na šest enakovrednih obdobj po 15 minut in oba sodnikova podaljška v rednem delu. V kolikor na izločilnih tekmah ni bilo zmagovalca v rednem delu, smo upoštevali še podaljške po rednem delu.

3. Vrsta napada pri zadetkih:

a) Kontinuiran napad

Za kontinuiran napad je značilen počasen ritem, daljša posest žoge, večje število podaj in igra proti postavljeni obrambi nasprotnika. Do zaključka napada pride po številnih podajah, po prodorih ali varanjih.

b) Protinapad

Protinapad je najhitrejši in najučinkovitejši način napadanja, kjer med začetkom in zaključkom napada ni vmesnih podajanj, ampak je cilj v čim krajšem času preiti iz obrambe v zaključek napada, preden se nasprotno moštvo uspe vrniti in organizirati obrambno postavitve. Z njim se lahko doseže številčno premoč in s tem omogoči hitrejši zaključek napada.

c) Prekinitve

Prekinitve igre ali tako imenovane standardne situacije predstavljajo zelo pomemben del v nogometni igri in taktiki posameznih ekip. Zanimiv je podatek, da je kar tretjina zadetkov doseženih neposredno ali posredno po različnih prekinitvah kot so metanje iz avta, prosti udarec, kazenski udarec in udarec iz kota.

4. Način doseganja zadetkov:

a) Po podaji iz krilnega položaja

Sem spadajo podaje iz krilnega položaja, po katerih je moštvo doseglo zadetek. To so vse akcije, kjer iz krilnega položaja pride do podaje v sredino igrišča oziroma pred nasprotnikova vrata. Podaje so lahko na prvo vratnico (od sredine vrat k bližnji vratnici), na drugo vratnico (od sredine vrat k daljši vratnici) ali nazaj približno na rob kazenskega prostora. Medtem se v

sredini in na nasprotnem krilnem položaju navadno dogajajo najrazličnejše menjave mest igralcev in hitra vključevanja igralcev vezne in obrambne linije v napad, natančneje v kazenski prostor, kjer pričakujejo podajo soigralca.

b) Po globinski podaji

Globinske žoge so podane v smeri naprej proti vratom nasprotnika, od koder igralec nadaljuje napad. So veliko bolj učinkovite od podaj v širino, saj omogočajo ekipi, ki napada, hitro in neposredno ogrožanje nasprotnikovih vrat, zato so v večini primerov prav te podaje ključnega pomena pri napadih, ki se zaključijo z zadetki. Podaje v globino največkrat ločijo kvalitetna moštva od tistih manj kvalitetnih, saj je za uspešno globinsko podajo potreben primeren način odkrivanja soigralca, primerna mora biti razdalja med podajalcem in sprejemalcem, podaja mora biti kvalitetna in hitra, tako da kljub temu omogoča dober sprejem. Sem smo šteli tudi podaje v prazen prostor.

c) Po povratni ali po zavrtnjeni podaji

Povratna podaja je podaja od enega igralca k drugemu, nakar mu jo slednji takoj vrne v nasprotni smeri. Zavrtnjena podaja predstavlja podajo nazaj do soigralca, ki je glede na prostor v kazenskem prostoru za hrbtom igralca, ki mu je podal.

d) Po dvojni podaji

Za izvedbo dvojne podaje sta potrebna najmanj dva igralca istega moštva. Dvojna podaja v nogometu predstavlja podajo od enega igralca k drugemu, nakar mu jo ta takoj vrne v smeri teka v prazen prostor.

e) Po individualnem prodoru ali akciji

Individualni prodor oziroma posamični napad se pri nogometu uporablja redko, saj so ga kot takega uspešno sposobni izvesti le res najboljši nogometaši na svetu. Pri tem napadu se posameznik z uporabo vodenja in različnih načinov varanja v polni hitrosti poskuša prebiti skozi obrambo in napad zaključiti sam ali podati soigralcu za zadetek. Veliko večino prodorov omogočijo soigralci, ki se odkrivajo in s tem naredijo večjo širino in globino prostora, ki jo prodirajoči igralec potrebuje za uspešno izvedbo prodora.

f) Po napaki nasprotnika

Napake so sestavni del nogometne igre. Najbolj nevarne napake so tiste, ki se dogajajo pred lastnim golom. Ob takšni napaki je nasprotnik v zelo kratkem času pred vratarjem in močno ogroža nasprotnikova vrata. Do napak pride predvsem v določenem trenutku, ko posameznik slabo oceni igralno situacijo, zaradi slabe komunikacije, zaradi utrujenosti, popuščanja koncentracije, lahko tudi kot posledica dobrega obrambnega pritiska nasprotnega moštva.

g) Po prekinitvi

Prekinitve igre so v nogometu zelo pomemben člen celote, saj je po nekaterih podatkih kar tretjina zadetkov doseženih neposredno ali posredno po različnih prekinitvah. Za zadetek po prekinitvi smo šteli zadetke po uspešno izvedenih kotih, avtih in prostih strelih, po katerih je prišlo moštvo do zadetka.

5. Del telesa, s katerim je bil dosežen zadetek:

Zadetek se najpogosteje doseže z nogo ali glavo. To je odvisno predvsem od načina priprave zaključka napada (torej ali je žoga podana nizko, polvisoko, visoko, pred igralca, za ali naravnost v igralca), od postavitve nasprotnih igralcev in vratarja ter od predhodnega gibanja igralca, ki izvede udarec. Zadetki, ki niso doseženi z glavo ali z nogo, so v nogometu izjemno redki, vendar smo jih zaradi njihove prisotnosti vseeno vključili v raziskavo. Posebej smo še analizirali, ali je bil zadetek dosežen z levo ali desno nogo.

6. Tehnika udarca pri zadetkih:

Pri zadetkih smo bili pozorni na tehniko udarca. Slednja je odvisna predvsem od individualnega znanja igralca, oddaljenosti od vrat, kota igralca glede na gol, gibanja žoge ter oviranosti igralca. Poskušali smo ugotoviti najpogostejšo tehniko udarca pri zadetkih na prvenstvu.

7. Oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih:

Pri vsakem doseženem zadetku smo ugotavljali oddaljenost mesta zadnjega stika strelca z žogo od vrat.

8. Število dotikov žoge strelca zadetka:

Analizirali smo, s kolikimi dotiki žoge je strelec zaključil napad in dosegel zadetek.

9. Igralno mesto strelca zadetka:

Ugotavljali smo igralci katerega igralnega mesta so dosegli največ zadetkov. Zadetek smo pripisali igralnemu mestu igralca, ki ga je zasedal v začetni formaciji oziroma je njegova primarna. Upoštevali smo tudi možnost avtogola.

10. Smer zaključka pri zadetkih:

Ugotavljali smo smer zaključka strelca zadetka. Vrata smo razdelili na tri enako velike tretjine in opazovali, v katero je igralec s svoje pozicije zaključil. Želeli smo ugotoviti, v kateri golmanov kot je bilo doseženih več zadetkov.

11. Mesto začetka akcije za zadetek:

Igrišče smo razdelili na tretjine in opazovali, kje je moštvo odvzelo žogo nasprotniku ali od kod je moštvo izvajalo prekinitev (avt, kot, prosti strel) po menjavi posesti žoge. Pozorni smo bili na mesto začetka akcije za zadetek. Zadetke iz prekinitev tu nismo upoštevali.

12. Čas trajanja akcije za zadetek:

Merili smo koliko časa je trajala akcija za zadetek od osvojitve žoge ali izvedbe prekinitve do zadetka posamezne reprezentance. Če je vmes prišla do posesti žoge nasprotna ekipa ali vplivala na igro, smo začeli meriti znova. Če se je nasprotna ekipa žoge le dotaknila ali jo preusmerila, časa nismo zaustavili, saj ni prevzela posesti nad žogo ali vplivala na igro. Čas smo merili v sekundah. Zadetke iz prekinitev tu nismo upoštevali.

13. Število podaj pri akciji za zadetek:

Šteli smo koliko podaj je posamezna reprezentanca izvedla v akciji za zadetek od osvojitve žoge ali izvedbe prekinitve do zadetka. Če je vmes prišla do posesti žoge nasprotna ekipa ali

vplivala na igro, smo začeli šteti znova. Če se je nasprotna ekipa žoge le dotaknila ali jo preusmerila, štetja podaj nismo zaustavili, saj ni prevzela posesti nad žogo ali vplivala na igro. Zadetke iz prekinitev tu nismo upoštevali.

2.3 POSTOPEK

Podatke, ki smo jih uporabili v diplomskem delu smo pridobili s pomočjo analize video posnetkov obravnavanih tekem v UEFA-PAP (UEFIN program za analize tekem). Analizirali smo vseh 101 zadelkov, ki so bili doseženi na 31 tekmah. Od tega na dveh tekmah ni bilo zadelkov. Zadetke smo si večkrat natančno ogledali in podatke ročno zapisovali v posebne, predhodno pripravljene obrazce za spremljanje (Priloga 1). Dobljene podatke smo analizirali in pripravili zaključke. Nekaj statističnih podatkov smo našli tudi na uradni spletni strani UEFA in platformi Wyscout. Za primerjavo z dvema svetovnima prvenstvoma v Braziliji (2014) in Rusiji (2018) pa smo podatke pridobili iz magistrskega dela Anžeta Krajnca (2017) in Žige Pahorja (2018).

2.4 METODE OBDELAVE PODATKOV

Podatke smo obdelali s pomočjo programa Microsoft Excel. Z njim smo si pomagali pri grafični ponazoritvi določenih spremenljivk in pri osnovnih statističnih izračunih. Rezultate smo prikazali s tabelami in z grafi, ter jih primerno interpretirali. Hipoteze smo potrdili, v kolikor je bila vidna povezanost med spremenljivkama. V kolikor tega ni bilo mogoče razbrati, smo smatrali, da spremenljivki nista statistično povezani.

3 REZULTATI Z RAZPRAVO

3.1 SPLOŠNE ZNAČILNOSTI DOSEŽENIH ZADETKOV

3.1.1 KONČNI VRSTNI RED

Ker končnega vrstnega reda na UEFINI spletni strani ni, smo ga določili po osebnem kriteriju, ki se nam je zdel najboljši in najpogostejši. O prvih dveh mestih je odločala finalna tekma. Naslov svetovnih prvakov je drugič zapored in skupno četrtič osvojila reprezentanca Anglije. Tretje in četrto mesto smo določili na podlagi razlike v zadetkih. Od petega do osmega mesta smo reprezentance, ki so izpadle v četrtfinalu, razvrstili glede na boljšo razliko v zadetkih. V primeru enakega, smo gledali v tem vrstnem redu točke v skupinah, gol razliko in dane zadetke. Od osmega do dvanajstega mesta so reprezentance, ki so zasedle tretje mesto v svoji skupini. Zgodilo se nam je, da sta bili Slovaška in Ukrajina izenačeni v prav vseh opazovanih kriterijih. Od trinajstega do šestnajstega mesta pa so reprezentance, ki so zasedle četrto mesto v svoji skupini. Za končno uvrstitev smo upoštevali doseženo število točk v skupini. V primeru izenačenosti, je odločala razlika v zadetkih in večje število doseženih zadetkov.

Tabela 12
Končni vrstni red

Končni vrstni red	
1. Anglija	9. Slovaška
2. Nemčija	9. Ukrajina
3. Nizozemska	11. Češka
4. Francija	12. Gruzija
5. Danska	13. Finska
6. Italija	14. Slovenija
7. Portugalska	15. Romunija
8. Španija	16. Poljska

Če bi vloge favoritov podeljevali pred začetkom prvenstva, bi glede na zgodovino prvenstev največ možnosti pripisali reprezentancama Španije in Italije, ki sta obe osvojili že 5 naslovov na evropskih prvenstvih do 21 let. Reprezentanca Španije je tudi igrala največkrat v finalih prvenstev, kar 9-krat (»Under-21 EURO records, facts and figures«, 2025). V ožji krog favoritov pa sta zagotovo sodili končni finalistki Anglija in Nemčija, ter reprezentanci Portugalske in Francije.

Ob pogledu na končni vrstni red (Tabela 12) lahko vidimo nekaj razočaranj, kot tudi nekaj pozitivnih presenečenj. Razočarali sta zagotovo reprezentanci Španije in Portugalske, ki sta izpadli že v četrtfinalu. Sploh Portugalska si je obetala precej boljše nadaljevanje po zelo suverenih nastopih v skupinskem delu, ki ga je zaključila z gol razliko 9-0. Za pozitivno presenečenje prvenstva je mogoče poskrbela reprezentanca Danske, ki je dobro nastopala v skupinskem delu in pot nadaljevala kot prvouvrščena reprezentanca. Sicer pa večjih presenečen na prvenstvu ni bilo.

Celoten razplet prvenstva so znali najbolje izkoristiti Angleži, ki so zaslužno ubranili in ponovno osvojili naslov evropskih prvakov do 21 let.

3.1.2 POVPREČNO ŠTEVILO ZADETKOV NA PRVENSTVU

Na EURO-21 na Slovaškem je bilo doseženih rekordnih 101 zadetkov, kar znaša povprečno kar 3,26 zadetka na tekmo. Na evropskem prvenstvu do 21 let leta 2023 je bilo v povprečju 2,32 zadetka na tekmo, leta 2021 pa 2,68. Torej lahko rečemo za EURO-21 na Slovaškem, da so bili strelci zelo razpoloženi in je bilo na tekmah doseženo res veliko število zadetkov. Le dve tekmi na prvenstvu sta se končali brez zadetkov.

Za primerjavo še nekaj podatkov iz članskih svetovnih prvenstev. Na svetovnem prvenstvu v Rusiji leta 2018 je bilo na tekmo povprečno doseženih 2,64 zadetka, s čimer je prvenstvo zaostalo le za prvenstvom v Franciji (leta 1998) in v Braziliji (leta 2014), ko je bilo doseženih v povprečju 2,67 zadetka na tekmo.

Pri analizi smo upoštevali vse zadetke, ki so bili doseženi v rednem delu s sodnikovimi dodatki in v podaljšku (2 x 15 minut). Enajstmetrovke, ki so se izvajale na izločilnih tekmah po podaljških, niso vštete v analize.

Tabela 13

Povprečno število zadetkov na tekmo ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

FAZA TEKMOVANJA	ŠTEVILO ZADETKOV	ŠTEVILO TEKEM	POVPREČNO ŠTEVILO ZADETKOV NA TEKMO
Skupina A	15	6	2,50
Skupina B	18	6	3,00
Skupina C	22	6	3,67
Skupina D	20	6	3,33
Skupaj skupinski del	75	24	3,13
Četrtfinale	15	4	3,75
Polfinale	6	2	3,00
Finale	5	1	5
Skupaj izločilni del	26	7	3,71
SKUPAJ	101	31	3,26

V skupinskem delu je bilo skupaj odigranih 24 tekem, v vsaki skupini po 6. Doseženih je bilo 75 zadetkov, kar pomeni, da je bilo na tekmo v povprečju doseženih 3,13 gola. V povprečju največ zadetkov na tekmo je padlo v skupini C (3,67 zadetka na tekmo), kjer so nastopale reprezentance Portugalske, Francije, Gruzije in Poljske. V tej skupini beležimo tudi najvišjo zmago na prvenstvu na tekmi med Portugalsko in Poljsko (5:0). Najmanj zadetkov je bilo v povprečju doseženih v skupini A (2,5 zadetka na tekmo).

V izločilnem delu je bilo doseženih skupaj 26 zadetkov na 7-ih tekmah. Presenetljiv je podatek, da je bilo v skupinskem delu doseženih v povprečju manj zadetkov kot na tekmah izločilnega dela, ko je bilo na tekmo doseženih v povprečju rekordnih kar 3,71 zadetka na tekmo. To je zagotovo presenetljivo, glede na to, da na tekmah na izločanje ekipe pogosto izberejo previdnejše taktike, saj lahko vsak zadetek pomeni izpad iz tekmovanja. Sklepamo lahko, da reprezentance na tem prvenstvu niso veliko kalkulirale in nismo videli veliko reprezentanc z obrambno naravnano taktiko. Poleg tega sta v izločilni del uvrščeni le najboljši dve reprezentanci iz vsake skupine, zato je pričakovati, da so tekme bolj izenačene.

Bili smo priča enim izmed z zadetki najbolj bogatih četrtfinalnih tekem (v povprečju kar 3,75 zadetka na tekmo, skupaj 15 zadetkov) in samega finala, v katerem je bilo doseženih kar 5 zadetkov, kar je največ, odkar se evropsko prvenstvo igra v takšni obliki.

3.1.3 POVPREČNO ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV

Vrstni red reprezentanc po povprečnem številu doseženih zadetkov na tekmo na prvenstvu, že na pogled ni enak končnemu vrstnemu redu, saj število doseženih zadetkov ne odloča neposredno o končni uvrstitvi in ne daje celotnega vpogleda v kvaliteto posamezne reprezentance ter njene uspešnosti, vendar je pomemben segment igre. Glede na rezultate lahko trdimo, da je povprečno število doseženih zadetkov na tekmo povezano z napredovanjem v četrtfinale, saj izmed reprezentanc, ki so napredovale med prvih osem ni le reprezentance Italije.

Tabela 14

Povprečno število doseženih zadetkov ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

VRSTNI RED	ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV	ŠTEVILO TEKEM	POVPREČNO ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV NA TEKMO
1. Nemčija	17	6	2,83
2. Danska	9	4	2,25
3. Portugalska	9	4	2,25
4. Anglija	12	6	2
5. Francija	10	5	2
6. Španija	7	4	1,75
7. Češka	5	3	1,67
8. Nizozemska	7	5	1,4
9. Slovaška	4	3	1,33
9. Ukrajina	4	3	1,33
9. Gruzija	4	3	1,33
9. Finska	4	3	1,33
13. Italija	5	4	1,25
14. Romunija	2	3	0,67
14. Poljska	2	3	0,67
16. Slovenija	0	3	0

V povprečju je največ zadetkov na tekmo dosegla reprezentanca Nemčije z 2,83 zadetka na tekmo. Slednja je dosegla tudi največ zadetkov na prvenstvu nasploh, kar 17. Sledijo ji Danska in Portugalska (2,25 zadetka na tekmo), ter Anglija in Francija (po 2 zadetka na tekmo). Vse reprezentance so na prvenstvu dosegle vsaj 2 zadetka, le Sloveniji ni uspelo doseči zadetka (Tabela 14).

3.1.4 POVPREČNO ŠTEVILO PREJETIH ZADETKOV

Tabela 15 nam prikazuje kvaliteto igre v obrambi posamezne reprezentance, ne tudi njene celotne kakovosti, saj je že na prvi pogled vrstni red kar presenetljiv.

Tabela 15

Povprečno število prejetih zadetkov ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

VRSTNI RED	PREJETI ZADETKI	ŠTEVILO TEKEM	POVPREČNO ŠTEVILO PREJETIH ZADETKOV NA TEKMO
1. Portugalska	1	4	0,25
2. Italija	4	4	1
3. Anglija	7	6	1,17
4. Nizozemska	6	5	1,20
5. Nemčija	8	6	1,33
6. Francija	8	5	1,60
7. Slovaška	5	3	1,67
7. Ukrajina	5	3	1,67
7. Slovenija	5	3	1,67
7. Romunija	5	3	1,67
11. Španija	7	4	1,75
12. Danska	8	4	2
12. Finska	6	3	2
14. Češka	7	3	2,33
15. Gruzija	8	3	2,67
16. Poljska	11	3	3,67

Daleč najmanj zadetkov je v povprečju prejela reprezentanca Portugalske, ki je prejela le en zadenek na 4-ih tekmah, kar znesse 0,25 zadetka na tekmo. Povprečno največ zadetkov na tekmo in tudi nasploh je prejela reprezentanca Poljske (3,67 zadetka na tekmo in skupaj 11). Če podrobneje pogledamo vidimo, da so na prvih 6-ih mestih reprezentance, ki so se uvrstile v četrtfinale. Manjkata le reprezentanci Španije in Danske. Zanimivo je, da je le ena reprezentanca na prvenstvu prejela manj kot en gol na tekmo (Tabela 15).

3.1.5 UČINKOVITOST STRELJANJA PROTI NASPROTNIKOVIM VRATOM

Pri tej spremenljivki so uspešnejše tiste reprezentance, ki s čim manjšim številom sproženih strelav proti nasprotnikovim vratom dosežejo čim večje število zadetkov. V analizo smo vzeli vse strele posamezne reprezentance, ki so bili usmerjeni v okvir vrat in tiste, ki so šli mimo nasprotnikovih vrat v koridorju šestnajstmetrskega prostora levo in desno.

Tabela 16

Učinkovitost streljanja proti nasprotnikovim vratom ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

VRSTNI RED	Število vseh strelav	Število strelav v okvir	Število tekem	Povp. število strelav na tekmo	Povp. število strelav v okvir na tekmo	Doseženi zadetki	Povp. število strelav za zadetek	Povp. število strelav v okvir za zadetek
1. Gruzija	21	9	3	7,00	3,00	4	5,25	2,25
2. Nemčija	92	34	6	15,33	5,67	17	5,41	2,00
3. Danska	58	18	4	14,50	4,50	9	6,44	2,00
4. Portugalska	59	19	4	14,75	4,75	9	6,56	2,11
5. Češka	37	17	3	12,33	5,67	5	7,40	3,40
6. Anglija	93	27	6	15,50	4,50	12	7,75	2,25
7. Španija	61	23	4	15,25	5,75	7	8,71	3,29
8. Finska	35	11	3	11,67	3,67	4	8,75	2,75
9. Italija	44	14	4	11,00	3,50	5	8,80	2,80
10. Francija	94	40	5	18,80	8,00	10	9,40	4,00
11. Nizozemska	71	26	5	14,20	5,20	7	10,14	3,71
12. Ukrajina	41	13	3	13,67	4,33	4	10,25	3,25
13. Slovaška	44	16	3	14,67	5,33	4	11,00	4,00
14. Romunija	24	5	3	8,00	1,67	2	12,00	2,50
15. Poljska	33	9	3	11,00	3,00	2	16,50	4,50
16. Slovenija	25	7	3	8,33	2,33	0	/	/

Najučinkovitejša je bila reprezentanca Gruzije, ki je za dosego zadetka potrebovala le 5,25 strelav proti nasprotnikovim vratom oziroma 2,25 strela v okvir vrat. Sledita ji Nemčija in Danska, ki sta za zadetek potrebovali 5,41 oziroma 6,44 strela proti vratom in 2 strela v okvir, kar je bilo najmanj na prvenstvu (Tabela 16). Gruzija je imela tudi tretji najvišji delež natančnosti sproženih strelav, saj jih je od skupno 21-ih kar 9 sprožila v okvir vrat (43 %). Najvišji odstotek natančnosti sproženih strelav imela reprezentanca Češke s 46 %, katera je od skupno 37 strelav proti nasprotnikovim vratom 17-krat merila v okvir vrat.

Največ strelav proti nasprotnikovim vratom so na prvenstvu izvedli reprezentanti Francije, ki so na petih tekmah sprožili 94 strelav. Od tega jih je 40 šlo v okvir vrat, kar znaša 43 %. Nekoliko

manj so jih na prvenstvu sprožili reprezentanti Anglije (93 strelav), vendar jih je bilo le 27 usmerjenih v okvir nasprotnikovega gola, torej 29 % in so odigrali eno tekmo več na prvenstvu.

Tudi povprečno največje število strelav na tekmo (18,80) in v okvir (8,00) je imela reprezentanca Francije. Na prvenstvu je poleg Slovenije, ki iz svojih strelav ni dosegla nobenega zadetka, daleč največ strelav za dosego zadetka, kar 16,50 proti nasprotnikovim vratom oziroma 4,50 strelav v okvir vrat, potrebovala Poljska. Njena neučinkovitost je bila zagotovo eden izmed glavnih razlogov za razočaranje na prvenstvu. Povprečno najmanjše število strelav v okvir vrat na tekmo je sprožila reprezentanca Romunije (1,67).

Na koncu smo še na vsaki posamezni tekmi analizirali vpliv večjega števila sproženih strelav proti nasprotnikovim vratom na končni izid. Upoštevali smo strele v okvir vrat in mimo nasprotnikovih vrat. Na tekmi med reprezentancama Nizozemske in Ukrajine je bilo razmerje sproženih strelav proti nasprotnikovemu голу enako, zato tekma ni bila vključena v statistiko.

Tabela 17

Vpliv večjega števila strelav proti nasprotnikovemu голу na končni izid ("Groups&standings/UEFA under-21 2025", 2025)

VEČJE ŠT. STRELOV NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	11	47,83	3	42,86	14	46,67
Neodločeno	6	26,09	0	0	6	20,00
Poraz	6	26,09	4	57,14	10	33,33

Kot je razvidno iz Tabele 17 je na prvenstvu reprezentanca, ki je na tekmi sprožila več strelav proti nasprotnikovim vratom v nekoliko manj kot polovici tekem (46,67 %), na koncu tudi zmagala. Na 10-ih tekmah je presenetljivo zmagalo moštvo, ki je poskušalo z manj strelav proti vratom. Iz tega lahko zaključimo, da je število sproženih strelav razmeroma dober napovedovalec zmagovalca, vendar ne zanesljiv. Predvsem v napetih in izenačenih srečanjih ni prišlo do velikih razlik v strelav posamezne ekipe, tako da so odločale malenkosti. To lahko jasno razberemo iz podatkov za tekme izločilnega dela, kjer vidimo skoraj izenačeno statistiko končnih zmag in porazov reprezentance z večjim številom strelav proti nasprotnikovim vratom. V skupinskem delu, kjer prihaja do večjih razlik v kvaliteti posameznih reprezentanc, je odstotek moštev z večjim številom strelav tekmo končalo z zmago le malenkost višji (47,83 %).

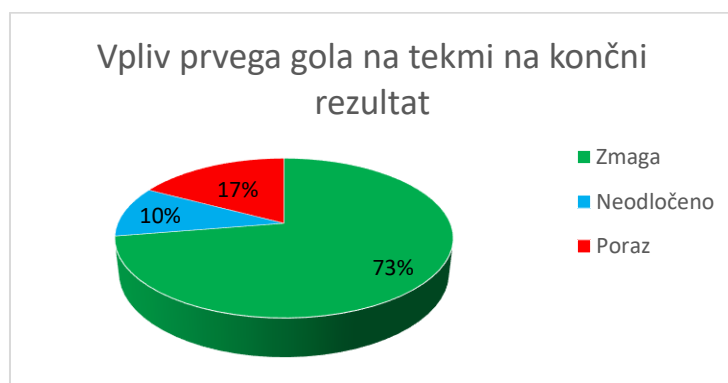
3.1.6 POMEMBNOST PRVEGA ZADETKA

Raziskovali smo, katera reprezentanca je na posamezni tekmi prva dosegla zadetek in v kolikšni meri je to vplivalo na končni rezultat rednega dela tekme. Upoštevali nismo le dveh tekem, ki sta se je končali z 0:0.

Tabela 18

Končni izidi tekem reprezentanc, ki so dosegle prvi zadetek na tekmi

PRVI ZADETEK NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	16	72,72	5	71,43	21	72,41
Neodločeno	3	13,64	0	0	3	10,35
Poraz	3	13,64	2	28,57	5	17,24

Slika 2. Končni izidi tekem reprezentanc, ki so dosegle prvi zadetek na tekmi.

Iz Tabele 18 in Slike 2 je razvidno, da prvi zadetek na tekmi pomembno vpliva na končen izid. Na 21-ih tekmah od skupno 29, ki so bile vzete v analizo, je reprezentanca, ki je dosegla prva zadetek na koncu tudi zmagala na tekmi (72,41 %). Če končnim zmagam prištejemo še 3 končne neodločene izide, lahko ugotovimo, da reprezentanca, ki je zadela prva, ni izgubila na kar 82,76 % tekem. Na celém prvenstvu smo bili priča le petim preobratom, ko je moštvo, ki je prvo prejelo zadetek na koncu zmagalo.

V skupinskem delu prvenstva smo videli le malenkost večji vpliv prvega zadetka kot na celotnem prvenstvu in v primerjavi z izločilnim delom. Od 22 tekem, je na 16-ih (72,72 %) zmagala reprezentanca, ki je povedla. V izločilnem delu, kjer ni več prostora za napake, je ravno tako viden velik vpliv prvega zadetka (71,43 % zmag). Zanimivo je, da je prišlo do kar dveh preobratov na 7-ih tekmah po začetnem vodstvu.

3.1.7 XG ALI PRIČAKOVANI ZADETKI IN USPEŠNOST REPREZENTANCE TER ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV

Analizirali smo za vsako posamezno tekmo ali je reprezentanca, ki je imela večji XG od nasprotnika zmagala, igrala neodločeno ali izgubila. XG je statistični kazalnik, ki nam pove verjetnost strela na gol, da bo ta končal kot zadetek.

Tabela 19
Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji XG na posamezni tekmi

VEČJI XG NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	13	54,17	5	71,43	18	58,06
Neodločeno	5	20,83	0	0	5	16,13
Poraz	6	25,00	2	28,57	8	25,81

Po analizi lahko iz Tabele 19 razberemo, da je reprezentanca, ki je imela na tekmi večji XG od nasprotnika zmagala v 58,06 % tekem in ostala neporažena na 74,19 % tekem. Zanimivo je, da je bil delež zmag v izločilnem delu (71,43 %) višji kot v skupinskem delu (54,17 %). To je verjetno na račun dejstva, da je v skupinskem delu večkrat do pozitivnega rezultata prišla ekipa, ki po statističnih podatkih ni bila boljša reprezentanca na igrišču. V nogometu pa vedno ne zmagata boljša ekipa in tudi to dela nogomet še toliko bolj zanimiv. Izpeljemo lahko zaključek, da je XG vrednost razmeroma dober statistični kazalnik boljše ekipe v posamezni tekmi in v približno treh četrtinah tekem ekipa z višjim XG tekme ne izgubi.

Tabela 20
Razvrstitev reprezentanc glede na povprečen XG na tekmo

REPREZENTANCA	Uvrstitev	XG	Povp. št. zadetkov na tekmo
Francija	4	2,34	2,00
Španija	8	2,18	1,75
Nemčija	2	2,12	2,83
Anglija	1	2,04	2,00
Portugalska	7	1,95	2,25
Danska	5	1,56	2,25
Nizozemska	3	1,54	1,40
Slovaška	9	1,41	1,33
Ukrajina	10	1,39	1,33
Poljska	16	1,28	0,67
Finska	13	1,12	1,33
Romunija	15	0,98	0,67
Češka	11	0,93	1,67
Italija	6	0,85	1,25

Gruzija	12	0,65	1,33
Slovenija	14	0,65	0,00

Obdelali smo tudi vse XG vrednosti posameznih reprezentanc na vseh njihovih tekmah na prvenstvu in prišli do naslednjih rezultatov (Priloga 2). Največji povprečen XG na prvenstvu na tekmo je imela reprezentanca Francije (2,34), najnižjega Gruzija in Slovenija (0,65). Če dobro pogledamo Tabelo 20, lahko ugotovimo, da so vse reprezentance, ki so napredovale iz skupin v četrtfinale, v zgornji polovici tabele, z izjemo reprezentance Italije, ki je imela razmeroma nizek XG (0,85). Ta je bil posledica načina igre italijanske reprezentance. Enako lahko trdimo tudi za reprezentanci Gruzije in Češke, katerih slog igre je temeljil na napadalni tranziciji in protinapadih. Reprezentance, ki so gojile takšen slog igre, so imele na prvenstvu nižji XG od dejanskega povprečja doseženih zadetkov. Če pogledamo še povprečno število zadetkov na tekmo, lahko potrdimo, da ima XG vrednost razmeroma veliko povezanost z danimi zadetki. Vidimo lahko, da reprezentance, ki so bile zelo učinkovite pred nasprotnikovimi vrati (Nemčija, Danska, Portugalska) imajo povprečen XG nižji od dejanskega povprečnega števila zadetkov na tekmo na prvenstvu. Pri reprezentancah z večjo posestjo žoge pa obratno.

3.1.8 POSEST ŽOGE IN USPEŠNOST REPREZENTANCE TER ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV

Najprej smo pri vsaki posamezni tekmi analizirali ali je reprezentanca, ki je imela večjo posest zmagala, igrala neodločeno ali izgubila. Iz analize smo izločili samo obe polfinalni tekmi, na katerih je bila posest žoge popolnoma izenačena.

Tabela 21

Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji delež posesti žoge na posamezni tekmi

VEČJA POSEST NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	12	50,00	2	40,00	14	48,28
Neodločeno	5	20,83	0	0	5	17,24
Poraz	7	29,17	3	60,00	10	34,48

Iz Tabele 21 je razvidno, da je na prvenstvu moštvo, ki je imelo žogo v svoji posesti dlje od nasprotnika, v 48,28 % vseh tekem zmagalo. V 34,48 % tekem je moštvo izgubilo, zato iz tega

podatka težko izpeljemo neke zanesljive zaključke. Ampak nesporno je, da je večje število tekem zmagalo moštvo (14), ki je imelo večji delež časa žoge v svoji posesti. Še malenkost bolj to velja za tekme v skupinskem delu, kjer je na točno polovici tekem (50 %) zmagalo moštvo z večjo posestjo žoge. Zanimivo je predvsem to, da so bila v tekmah izločilnega dela uspešnejša moštva z manjšo posestjo žoge v svojih nogah (na 60 % tekem).

Dandanes je veliko polemik in različnih mnenj glede pomena posesti žoge v sami igri. Ravno zato smo še posebej analizirali in primerjali povprečne posesti posamezne reprezentance na tekmo, njihovo končno uvrstitev in povprečno število doseženih zadetkov na tekmo. Ugotavljali smo ali je večja posest žoge vplivala na končno uvrstitev posamezne reprezentance in ali je v povezana s povprečnim številom doseženih zadetkov na tekmo posamezne reprezentance na prvenstvu.

Tabela 22

Razvrstitev reprezentanc glede na posest žoge ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

REPREZENTANCA	Uvrstitev	Posest	Zadetki
Anglija	1	56,50	2,00
Nemčija	2	49,84	2,83
Nizozemska	3	52,60	1,40
Francija	4	55,40	2,00
Danska	5	42,50	2,25
Italija	6	50,00	1,25
Portugalska	7	56,00	2,25
Španija	8	58,00	1,75
Slovaška	9	48,67	1,33
Ukrajina	10	54,34	1,33
Češka	11	39,34	1,67
Gruzija	12	46,67	1,33
Finska	13	43,67	1,33
Slovenija	14	49,67	0,00
Romunija	15	39,00	0,67
Poljska	16	44,00	0,67

Iz Tabele 22 lahko razberemo, da povprečna posest žoge v nogah posamezne reprezentance ni povezana s končno uvrstitvijo in niti s povprečnim številom zadetkov na tekmo, saj je recimo reprezentanca Nemčije kot finalistka prvenstva šele na sredini tabele, Danska pa skoraj na dnu. Predvsem reprezentanca Danske se je na prvenstvu pokazala kot ekipa z zelo dobro izdelanim protinapadom in temu prilagojeno taktično zamislijo. Zanimivo je to, da so vse reprezentance, ki so se uvrstile v četrtfinale, z izjemo že omenjene Danske, v zgornji polovici tabele. Iz tega podatka lahko izpeljemo, da so boljše reprezentance na prvenstvu imele v povprečju večjo posest žoge.

3.1.9 ŠTEVILO PODAJ, ŠTEVILO PODAJ NAPREJ, DELEŽ USPEŠNOSTI IN USPEŠNOST REPREZENTANCE TER ŠTEVILO DOSEŽENIH ZADETKOV

Zanimalo nas je število vseh podaj, podaj naprej in posamezni deleži uspešnosti posamezne reprezentance ter njihov vpliv na končni rezultat posamezne tekme na prvenstvu. Rezultate vsake spremenljivke smo poskusili še primerjati s končno uvrstitvijo posamezne reprezentance in njenim povprečnim številom zadetkov na tekmo.

Najprej smo analizirali in ugotavljali ali je reprezentanca, ki je izvedla več podaj na tekmi zmagala, igrala neodločeno ali izgubila.

Tabela 23

Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele več izvedenih podaj na posamezni tekmi ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

ŠTEVILO VSEH PODAJ NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	12	50,00	2	28,57	14	45,16
Neodločeno	5	20,83	0	0	5	16,13
Poraz	7	29,17	5	71,43	12	38,71

Iz Tabele 23 lahko ugotovimo, da ta spremenljivka nima velikega vpliva na končni rezultat. Večji vpliv se je sicer pokazal na tekmah skupinskega dela, kjer so reprezentance z večjim številom izvedenih podaj zmagale na polovici tekem. V izločilnem delu pa se je izkazalo celo obratno in so v 71,43 % tekem moštva z večjim številom podaj tekmo izgubile.

Tabela 24

Razvrstitev reprezentanc glede na povprečno število podaj na tekmo ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

REPREZENTANCA	Uvrstitev	Povp št. podaj na tekmo	Povp. št. zadetkov na tekmo
Portugalska	7	608	2,25
Anglija	1	545	2,00
Španija	8	512	1,75
Francija	4	505	2,00
Italija	6	481	1,25
Nemčija	2	473	2,83
Ukrajina	10	469	1,33
Nizozemska	3	458	1,40
Slovenija	14	426	0,00
Slovaška	9	382	1,33
Danska	5	357	2,25
Poljska	16	356	0,67
Finska	13	352	1,33
Gruzija	12	339	1,33
Češka	11	310	1,67
Romunija	15	300	0,67

Pripravili smo Tabelo 24, v kateri smo reprezentance razvrstili glede na povprečno število podaj na tekmo. Ugotovili smo, da je v povprečju največ podaj na tekmo izvedla reprezentanca Portugalske (608 podaj), najmanj pa polovico manj Romunija (300 podaj). Vidimo lahko, da so zopet vse reprezentance, ki so se uvrstile v četrtfinale, v zgornji polovici tabele, z izjemo Danske. Slednjo v zgornji polovici tudi tukaj zamenja Ukrajina, ki je stremela k načinu igre z večjo posestjo in večjim številom podaj od nasprotnika. Zato lahko trdimo, da povprečno število podaj na tekmo nima velikega vpliva na končno uvrstitev na prvenstvu, niti na povprečno število doseženih zadetkov na tekmo, vendar je dober pokazatelj boljših reprezentanc v igri z žogo, kajti v nogometu štejejo le zadetki.

Tabela 25

Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji delež uspešnosti izvedenih podaj na posamezni tekmi ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

DELEŽ USPEŠNOSTI VSEH PODAJ	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	11	57,89	4	66,67	15	60,00
Neodločeno	5	26,32	0	0	5	20,00
Poraz	3	15,79	2	33,33	5	20,00

Vsako posamezno tekmo na prvenstvu smo analizirali in ugotavljali ali je reprezentanca, ki je imela večji delež uspešnih podaj na tekmi zmagala, igrala neodločeno ali izgubila. V skupinskem delu je bil na 5-ih tekmah in v izločilnem delu na eni tekmi delež uspešnosti podaj med reprezentancama enak, zato teh tekem nismo vključili v analizo. V Tabeli 25 lahko že takoj vidimo, da je imel delež uspešnosti podaj precej večji vpliv na rezultate posameznih tekem kot samo število podaj. V 60 % tekem je reprezentanca, z večjim deležem uspešnih podaj, tekmo zmagala in v 80 % tekem ni izgubila.

Tabela 26

Razvrstitev reprezentanc glede na delež uspešnosti vseh podaj v povprečju na tekmo ("Team stats/UEFA under-21 2025", 2025)

REPZENTANCA	Uvrstitev	Delež uspešnosti vseh podaj na tekmo	Povp. št. zadetkov na tekmo
Anglija	1	89,34	2,00
Portugalska	7	88,50	2,25
Španija	8	88,50	1,75
Francija	4	87,20	2,00
Ukrajina	10	86,67	1,33
Slovaška	9	85,34	1,33
Nizozemska	3	85,20	1,40
Italija	6	85,00	1,25
Nemčija	2	84,84	2,83
Slovenija	14	84,00	0,00
Danska	5	83,00	2,25
Gruzija	12	83,00	1,33
Poljska	16	82,34	0,67
Finska	13	80,67	1,33
Češka	11	79,34	1,67
Romunija	15	76,00	0,67

V Tabeli 26 smo reprezentance razvrstili glede na povprečen delež uspešnosti vseh podaj na tekmo. Vidimo lahko, da je v tem segmentu bila na prvenstvu najboljša reprezentanca Anglije z 89,34 % uspešnostjo vseh podaj. Presenetljivo nizko najdemo Nemčijo z 84,84 % uspešnostjo. Med reprezentancami v zgornji polovici tabele sta se nekoliko nepričakovano znašli reprezentanci Ukrajine (86,67 %) in Slovaške (85,34 %). Delež uspešnosti podaj je zagotovo pokazatelj kakovosti posameznikov, vendar ne moremo trditi, da tudi kakovosti posamezne reprezentance, saj je odvisen od sloga igre, kvalitete nasprotnika ter tudi vrste same tekme (odprta / zaprta). Generalno lahko zaključimo iz Tabele 25, da ima delež uspešnosti podaj

določen vpliv na rezultat posamezne tekme (80 % brez poraza) in majhen tudi na uspešnost moštva, ne pa tudi na povprečno število zadetkov na tekmo. Tu lahko vidimo dodobra premešan vrstni red in kar nekaj reprezentanc v spodnjem delu tabele z razmeroma visokim povprečjem, kot so reprezentance Nemčije (2,83 zadetka), Danske (2,25 zadetka) in Češke (1,67 zadetka). Na povprečno število zadetkov imajo večji vpliv drugi kazalniki. Na podlagi rezultatov v Tabeli 24 in Tabeli 26, bi lahko povzeli, da na končno uvrstitev in povprečno število zadetkov na tekmo malenkost bolj vpliva samo število podaj kot delež uspešnosti.

Tabela 27

Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele več izvedenih podaj naprej na posamezni tekmi

ŠTEVILO PODAJ NAPREJ NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	12	50,00	4	57,14	16	51,61
Neodločeno	5	20,83	0	0	5	16,13
Poraz	7	29,17	3	42,86	10	32,26

Enak postopek smo ponovili tudi pri podajah naprej za vsako reprezentanco na posamezni tekmi. V Tabeli 27 vidimo, da je reprezentanca z večjim številom podaj naprej od nasprotnika v 51,61 % tekem zmagala in v 67,74 % ni izgubila. Pričakovali smo večjo razliko in večji vpliv na rezultat tekme, saj najboljše ekipe v nogometu odlikuje sposobnost igranja kvalitetnih podaj naprej in ne v širino ali nazaj. Po drugi strani je lahko to tudi odraz tega, da je bilo na tem prvenstvu veliko zelo izenačenih tekem, na katerih so odločale resnično malenkosti oz. so na koncu zmagale ekipe, ki so bile po statističnih podatkih slabše na igrišču.

Tabela 28

Razvrstitev reprezentanc glede na povprečno število podaj naprej na tekmo

REPREZENTANCA	Uvrstitev	Povp št. podaj naprej na tekmo	Povp. št. zadetkov na tekmo
Portugalska	7	183	2,25
Nemčija	2	160	2,83
Francija	4	151	2,00
Anglija	1	148	2,00
Nizozemska	3	147	1,40
Italija	6	147	1,25
Španija	8	144	1,75
Ukrajina	10	135	1,33
Danska	5	132	2,25
Slovenija	14	129	0,00

Finska	13	123	1,33
Slovaška	9	122	1,33
Poljska	16	120	0,67
Češka	11	115	1,67
Gruzija	12	109	1,33
Romunija	15	101	0,67

Pripravili smo Tabelo 28, v kateri smo po analizi posameznih tekem reprezentance razvrstili glede na povprečno število podaj naprej na tekmo. Ugotovili smo, da je v povprečju občutno največ podaj naprej na tekmo izvedla reprezentanca Portugalske (183 podaj), katera je na prvenstvu igrala zelo direktno in so to podatki samo potrdili. Vidimo lahko, da so zopet vse reprezentance, ki so se uvrstile v četrtfinale, v zgornji polovici tabele, z izjemo Danske. Tukaj lahko z večjo gotovostjo trdimo, da najboljša moštva v povprečju izvedejo večje število podaj naprej na tekmo, saj so med prvimi petimi ekipami v tem segmentu vse štiri polfinalistke. Zraven je le še omenjena reprezentanca Portugalske, ki je po odličnih predstavah v skupinskem delu nato, po statističnih podatkih četrtfinalne tekme, dokaj nesrečno izpadla. Zato lahko trdimo, da povprečno število podaj naprej na tekmi ima razmeroma velik vpliv na končno uvrstitev na prvenstvu, kot tudi na povprečno število doseženih zadetkov na tekmo, saj je prvih 9 reprezentanc v tej razvrstitvi (razen Italije in Ukrajine) doseglo več zadetkov od preostalih reprezentanc.

Tabela 29

Končni izidi tekem reprezentanc, ki so imele večji delež uspešnosti izvedenih podaj naprej na posamezni tekmi

DELEŽ USPEŠNOSTI PODAJ NAPREJ	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	14	58,34	5	71,43	19	61,29
Neodločeno	5	20,83	0	0	5	16,13
Poraz	5	20,83	2	28,57	7	22,58

Kot pri povprečnem številu vseh podaj, se je tudi pri podajah naprej pokazalo, da ima večjo pomembnost na končni rezultat posamezne tekme sam delež uspešnosti kot samo število podaj (Tabela 29). Z večjim deležem uspešnosti podaj naprej so reprezentance zmagale na 61,29 % tekem in niso izgubile na 77,42 % tekem. Še nekoliko višji je bil ta odstotek na tekmah v skupinskem delu (79,17 %). V izločilnem delu je na kar 5 od 7-ih tekem zmagala reprezentanca z višjim deležem uspešnosti podaj naprej.

Tabela 30

Razvrstitev reprezentanc glede na delež uspešnosti vseh podaj naprej v povprečju na tekmo

REPREZENTANCA	Uvrstitev	Delež uspešnost podaj naprej na tekmo	Povp. št. zadetkov na tekmo
Portugalska	7	86,25	2,25
Španija	8	81,75	1,75
Anglija	1	81,17	2,00
Nizozemska	3	80,60	1,40
Francija	4	79,60	2,00
Slovaška	9	76,00	1,33
Nemčija	2	75,33	2,83
Poljska	16	73,67	0,67
Ukrajina	10	73,33	1,33
Italija	6	72,50	1,25
Danska	5	72,25	2,25
Slovenija	14	71,00	0,00
Finska	13	70,00	1,33
Gruzija	12	66,67	1,33
Češka	11	63,67	1,67
Romunija	15	57,33	0,67

V Tabeli 30 lahko vidimo, da je imela reprezentanca Portugalske najvišji tudi delež uspešnosti podaj naprej v primerjavi z ostalimi reprezentancami, in sicer kar 86,25 % v povprečju na tekmo. Glede na končno uvrstitev so nekoliko nizko v razvrstitvi reprezentance Nemčije (75,33 %), Danske (72,25 %) in Italije (72,50 %). Na podlagi rezultatov v Tabeli 28 in Tabeli 30, bi lahko povzeli, da na končno uvrstitev in povprečno število zadetkov na tekmo nekoliko bolj vpliva samo število podaj naprej kot delež uspešnosti.

Na koncu lahko ugotovimo, da ima povprečno število podaj naprej in njen delež uspešnosti nekoliko večji vpliv na končno uvrstitev in povprečno število doseženih zadetkov kot povprečno število vseh podaj in njen delež uspešnosti. Poleg tega iz rezultatov lahko zaključimo, da ima izmed spremenljivk povezanih s podajami na končno uvrstitev in povprečno število doseženih zadetkov največji vpliv število podaj naprej. Na zmago na posamezni tekmi pa delež uspešnosti podaj naprej.

3.2 ANALIZA DOSEŽENIH ZADETKOV

3.2.1 ČASOVNO OBDOBJE TEKME, V KATEREM JE BIL DOSEŽEN ZADETEK

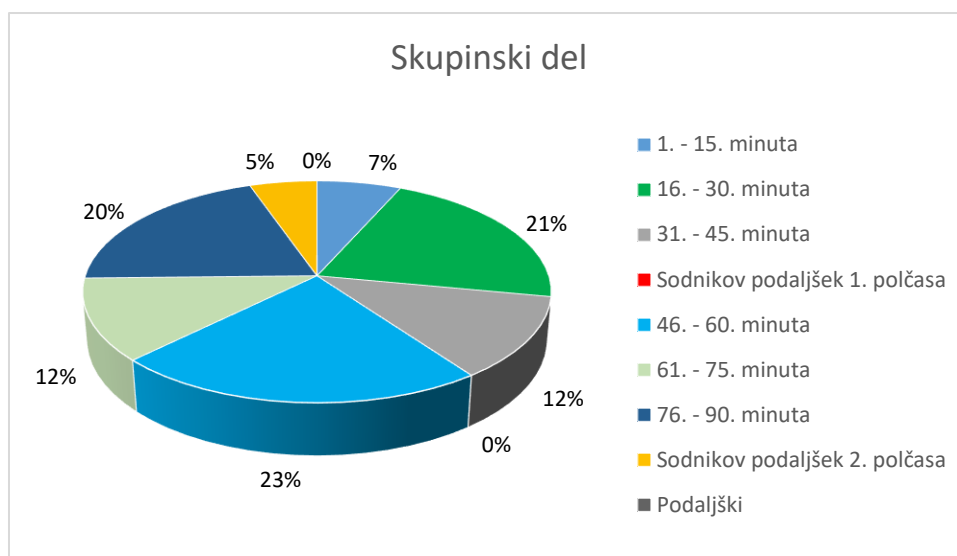
Zanimalo nas je, v katerem časovnem obdobju tekem je bilo doseženih največ zadetkov. Vsak polčas smo razdelili na tri enaka obdobja in sodnikov podaljšek. V izločilnem delu so se – kjer ni bilo zmagovalca po rednem delu – igrali še podaljški.

Tabela 31
Časovno obdobje tekme, v katerem je bil dosežen zadenek

OBDOBJE TEKME ZADETKA	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
1.–15. minuta	5	6,67	5	19,23	10	9,90
16.–30. minuta	16	21,33	2	7,69	18	17,82
31.–45. minuta	9	12,00	2	7,69	11	10,89
Sodnikov podaljšek 1. polčasa	0	0	1	3,85	1	0,99
46.–60. minuta	17	22,67	2	7,69	19	18,81
61.–75. minuta	9	12,00	4	15,38	13	12,87
76.–90. minuta	15	20,00	5	19,23	20	19,80
Sodnikov podaljšek 2. polčasa	4	5,33	3	11,45	7	6,93
Podaljški	0	0	2	7,69	2	1,98

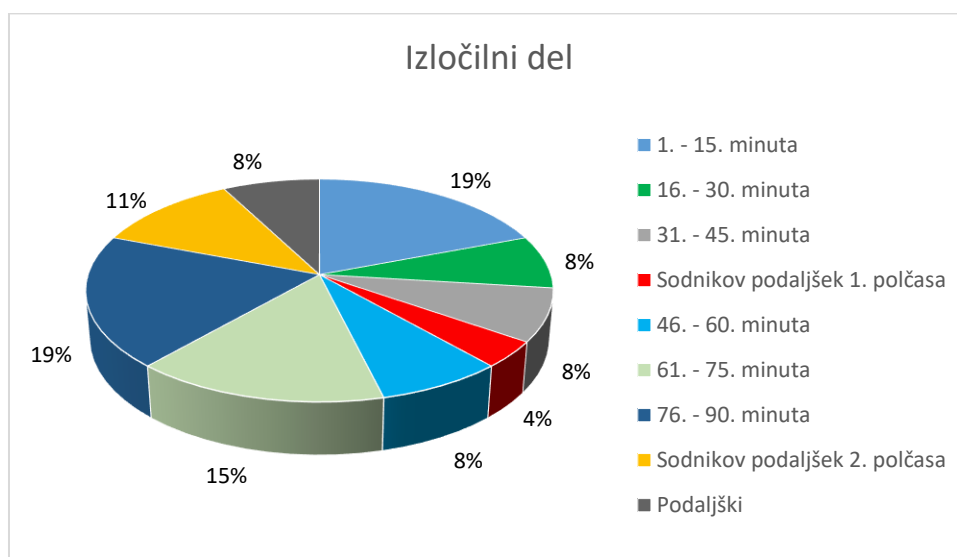
Na celotnem prvenstvu je bilo v prvih polčasih s sodnikovimi dodatki doseženih 40 zadetkov, v drugih polčasih natančno 59, kar znaša 59,60 % vseh zadetkov v rednem delu. Vidimo lahko, da je bilo v drugih polčasih doseženih skoraj 20 % več zadetkov kot v prvih. Največ zadetkov je padlo v obdobju zadnjih 15 minut drugega polčasa (19,80 %). Zanimivo je tudi, da je v skupinskem delu največ zadetkov bilo doseženih v začetku drugih polčasov (17 oz. 22,67 %), v izločilnem delu pa v prvih in zadnjih 15 minutah (Tabela 31).

Znano je načelo, da je treba vedno igrati do zadnjega sodnikovega žvižga, torej dokler tekma ni zares končana in tudi na tem prvenstvu se je izkazalo, da je to načelo vredno spoštovati. Kar 7 zadetkov (6,93 %) je bilo doseženih v sodnikovih podaljških drugih polčasov. Dva zadetka smo videli tudi v podaljških po rednem delu tekme.

Slika 3. Časovno obdobje tekme v skupinskem delu, v katerem je bil dosežen zadetek.

V skupinskem delu prvenstva je bilo doseženih 75 zadetkov, od tega 45 (60,00 %) v drugih polčasih s sodnikovim podaljškom in 30 v prvih polčasih (Tabela 31, Slika 3). Najmanj zadetkov je bilo doseženih v prvi tretjini tekem, kar lahko obrazložimo z začetnim "tipanjem" oziroma previdnim začetkom moštev, visoko stopnjo koncentracije in razmeroma svežih igralcev. Največ jih je bilo presenetljivo doseženih v začetkih drugega polčasa (17 oz. 22,67 %). Niti en zadetek ni bil dosežen v sodnikovih podaljških prvih polčasov.

Slika 4. Časovno obdobje tekme v izločilnem delu, v katerem je bil dosežen zadetek.

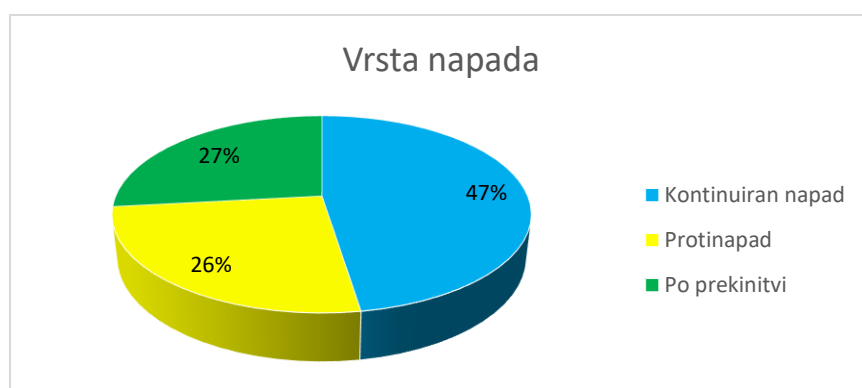
V tekmah izločilnega dela je slika podobna. Več zadetkov je bilo doseženih v drugih polčasih 14 od 24. Največ zadetkov je bilo doseženih v prvih in zadnjih 15 minutah, po 5 oz. 19,23 %. (Tabela 31, Slika 4).

3.2.2 VRSTA NAPADA PRI ZADETKIH

Analizirali smo tri vrste napadov. Napadi se med seboj razlikujejo po ritmu in tempu, ob tem lahko potekajo proti postavljeni, delno postavljeni ali proti še ne postavljeni obrambi nasprotnika. Zanimalo nas je po kakšni vrsti napada je bilo doseženih največ zadetkov.

Tabela 32
Vrsta napada pri zadetku

VRSTA NAPADA	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Kontinuiran napad	37	49,33	11	42,31	48	47,52
Protinapad	18	24,00	8	30,77	26	25,74
Po prekinitvi	20	26,67	7	26,92	27	26,73

Slika 5. Vrsta napada pri zadetkih.

Na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem je bilo največ zadetkov (47,52 %) doseženih po kontinuiranih napadih na postavljeno obrambo, kar je razmeroma veliko. Moštva so velik poudarek dajale obrambni tranziciji in čim hitrejšemu vračanju za žogo po izgubljeni posesti. Posledično so reprezentance v večini primerov morale v fazi napada kombinirati na že postavljeno obrambo. Kot drugo želimo tu izpostaviti še en razlog in sicer segment igre, ki je vedno bolj aktualen pri nogometnih trenerjih, "rest defence" ali v slovenščini kontroli nasprotnih napadalcev v času zaključevanja lastnega napada. Gre za razporeditev igralcev, ki ostanejo za žogo med napadom z namenom preprečitve napadalne tranzicije nasprotnika po dobljeni žogi. Najbolj uspešne reprezentance so bile zelo dobre v tem segmentu igre.

V primerjavi z nekaterimi ostalimi prvenstvi je bil delež doseženih zadetkov po prekinitvah nižji od 30 % (natančneje 26,73 %) in je bil približno enak tako v skupinskem kot izločilnem delu (Tabela 32, Slika 5). V primerjavi s skupinskim delom se je v izločilnih tekmah povečal odstotek zadetkov iz protinapadov (iz 24,00 % na 30,77 %) in znižal po kontinuiranih napadih (iz 49,33

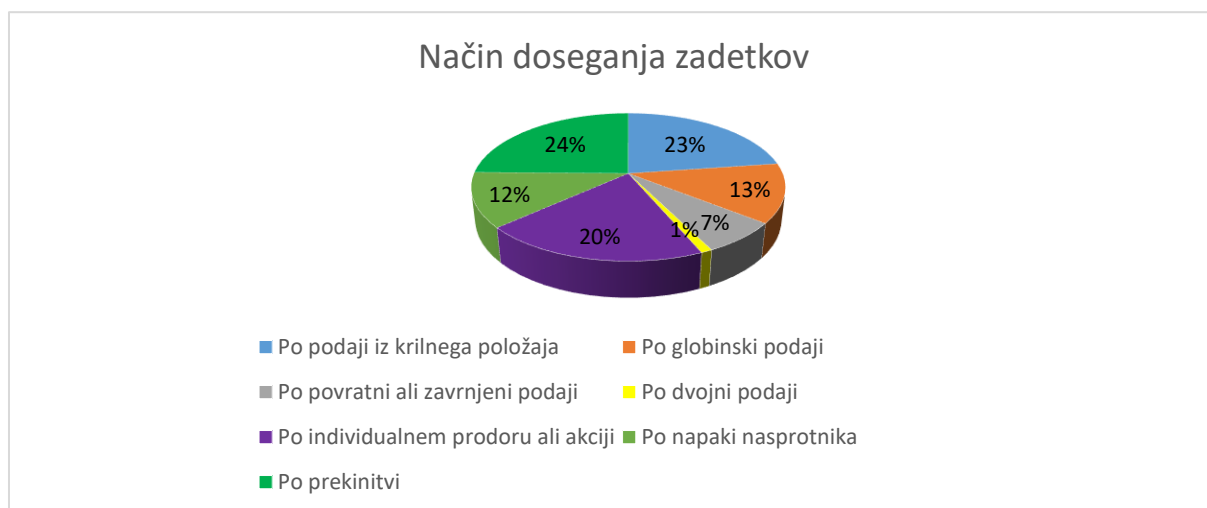
% na 42,31 %). To bi lahko pripisali bolj obrambno naravnanim moštvenim taktikam in večji pomembnosti samih tekem, saj vsak prejeti zadetek in posledično poraz, lahko pomeni izpad iz nadaljnjega tekmovanja. Sicer gre za najučinkovitejšo vrsto napada, za katerega je značilen hiter prehod iz faze obrambe v fazo napada in organizacija napada posameznika ali celotnega moštva po dobljeni žogi (odvzeti ali po napaki nasprotnika). Moštvo poskuša ustvariti višek igralcev in napad v čim krajšem času ter s čim manjšim številom podaj zaključiti, še preden nasprotniku uspe postaviti obrambno formacijo.

3.2.3 NAČIN DOSEGANJA ZADETKOV

Opazovali smo strelce zadetkov in kako je žoga prišla do njih. V analizo smo vključili vseh 101 zadetkov, ki so bili doseženi na prvenstvu. Videli smo 2 avtogola pri katerih smo se odločali, ali je šlo za napako nasprotnika ali za splet okoliščin v določeni akciji. Tudi pri akcijah po prekinitvah smo se v dveh primerih odločili, da je bolj pravilno, če zadetek pripišemo drugemu načinu doseganja zadetkov, zato se števili zadetkov po prekinitvah v Tabeli 32 in Tabeli 33 razlikujeta.

Tabela 33
Način doseganja zadetkov

NAČIN DOSEGANJA ZADETKOV	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Po podaji s krilnega položaja	18	24,00	5	19,23	23	22,77
Po globinski podaji	10	13,33	3	11,45	13	12,87
Po povratni ali zavrtni podaji	6	8,00	1	3,85	7	6,93
Po dvojni podaji	1	1,33	0	0	1	0,99
Po individualnem prodoru ali akciji	13	17,33	7	26,92	20	19,80
Po napaki nasprotnika	9	12,00	3	11,54	12	11,88
Po prekinitvi	18	24,00	7	26,92	25	24,75

Slika 6. Način doseganja zadetkov.

Po razčlenitvi načinov doseganja zadetkov smo v analizi (Tabela 33, Slika 6) ugotovili, da je bilo največ zadetkov doseženih po prekinitvi (24,75 %), kar pa je še vedno manj kot na nekaterih drugih prvenstvih. Od tega je bilo v skupinskem delu doseženih 18 zadetkov, v izločilnem delu pa še 7. Drugi najučinkovitejši način doseganja zadetkov je bil po podaji s krilnega položaja (23 zadetkov oziroma 22,77 % vseh zadetkov). Od tega 18 (24,00 %) v skupinskem delu in 5 (19,23 %) v izločilnih bojih. V večini primerov je šlo za podajo s sprednjim notranjim delom stopala. Večina ekip v modernem nogometu želi zgostiti sredino igrišča in igro nasprotnika usmeriti na stran, zato je ta podatek nekoliko pričakovan.

Razmeroma veliko zadetkov je bilo doseženih po individualnih prodorih ali akcijah, kar 20 oz. 19,80 %. Razbrati je občutno povečanje števila zadetkov predvsem v izločilnem delu prvenstva iz 17,33 % na 26,92 %. To bi lahko znova pripisali bolj obrambno naravnanim moštvenim taktikam, večji izenačenosti med reprezentancami in večji pomembnosti samih tekem, saj vsak prejeti zadenek lahko pomeni izpad iz nadaljnjega tekmovanja. Doseganja zadetkov na takšen način so sposobni le najboljši nogometaši in kar nekaj jih je na takšen način dosegel tudi najboljši igralec prvenstva Harvey Elliott. Sledita načina po globinski podaji (12,78 %) in po napakah nasprotnega igralca (11,88 %), za katere smo šteli samo zelo očitne napake, ko je bila krivda za prejeti zadenek nedvomno igralčeva. Globinske podaje so v sodobnem nogometu vedno bolj iskane in cenjene, še posebno v prazen prostor. Z globinskimi podajami in direktno igro naprej želimo čim hitreje priti do zaključka napada. To je ena izmed najnevarnejših podaj za nasprotno moštvo, vendar tudi ena zahtevnejših, saj je kvaliteta podaje v globino v veliki meri odvisna od podajalčevega občutka za prostor in čas, moči podaje, natančnosti ter samega

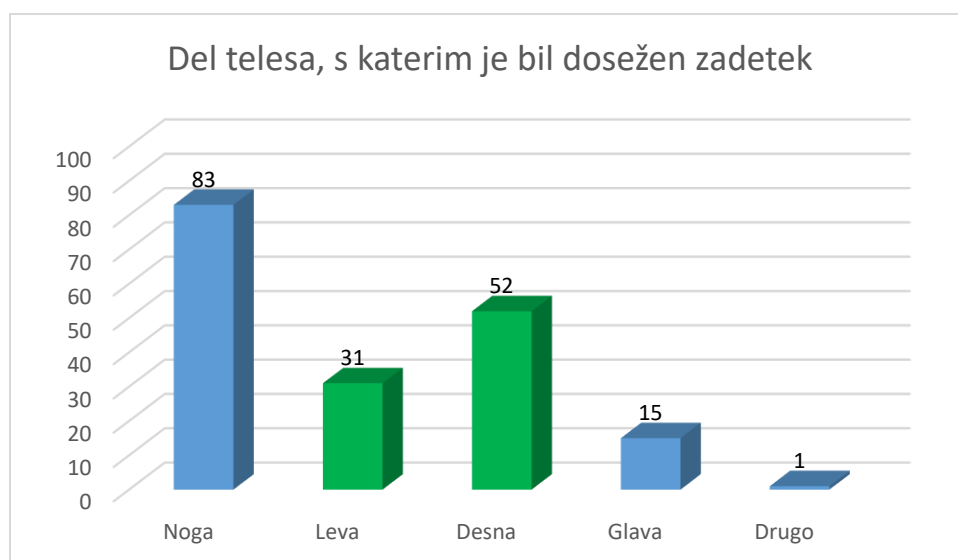
napadalca, ki mora v pravem času vteči v prazen prostor za hrbet nasprotnika. Če vteka za hrbet zadnje obrambne linije, mora biti igralec pozoren še na prepovedani položaj in seveda usklajenost s podajalcem. Kar nekaj zadetkov smo videli po globinski žogi igralcu, ki je vtekal iz druge linije. Za obrambne igralce je to situacija, ki jo je najtežje preprečiti, saj navadno krijejo nasprotne napadalce, vezni igralci pa pogosto ne gredo za vtekajočim nasprotnim igralcem, ki se tako znajde sam. V sodobnem nogometu so ta vtekanja vedno bolj pogosta in zahtevana, saj je to ena najbolj učinkovitih rešitev na zgoščene formacije nasprotnih moštev v fazi obrambe.

3.2.4 DEL TELESA, S KATERIM JE BIL DOSEŽEN ZADETEK

V sodobnem nogometu naj bi veljalo, da morajo nogometaši znati igrati tako z desno kot z levo nogo. Vendar v realnosti to ni samoumevno. V analizo nismo všteli dveh avtogolov, saj mislimo, da niso realen pokazatelj izbrane spremenljivke.

Tabela 34
Del telesa, s katerim je bil dosežen zadetek

DEL TELESA	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Noga	60	82,19	23	88,46	83	83,84
Leva	19	31,67	12	52,17	31	37,35
Desna	41	68,33	11	47,83	52	62,65
Glava	12	16,44	3	11,54	15	15,15
Drugo	1	1,37	0	0	1	1,01

Slika 7. Del telesa, s katerim je bil dosežen zadetek.

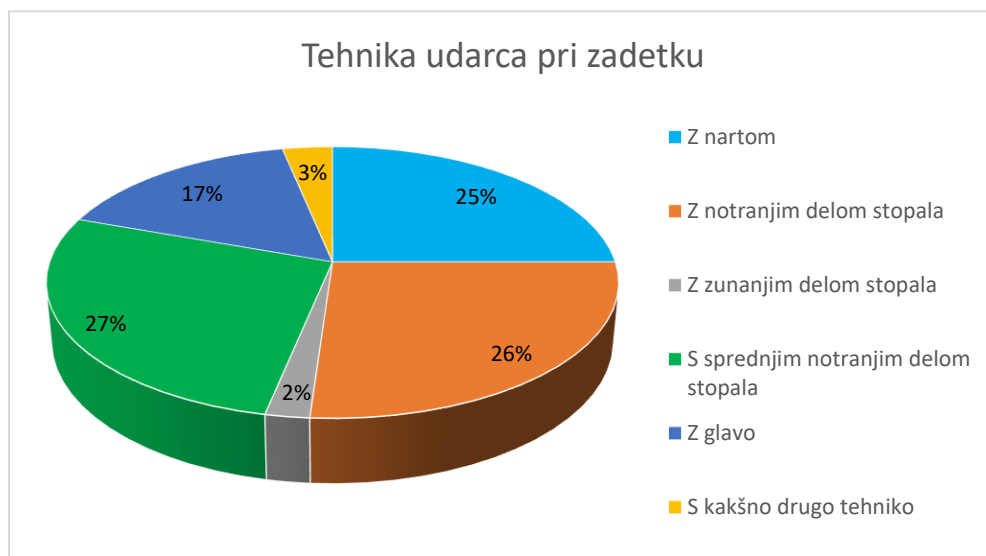
Na prvenstvu je bilo od 99 zadetkov vzetih v obravnavo, kar 83 zadetkov oz. 83,84 % doseženih z nogo in razmeroma malo (15) z glavo (Tabela 34, Slika 7). Po pričakovanjih, je bilo od tega več zadetkov doseženih z desno 62,65 % kot z levo 37,35 %, čeprav je potrebno tukaj izpostaviti, da je bilo v izločilnem delu presenetljivo več zadetkov doseženih z levo kot desno nogo. Na prvenstvu smo videli le en zadetek s katerim drugim delom telesa in ta je bil dosežen po podaji s krilnega položaja, ko je napadalec le nastavil svoje telo, da je žogo preusmeril v prazna vrata.

3.2.5 TEHNIKA UDARCA PRI ZADETKIH

Med podatke nismo vključili dveh avtogolov, saj so to bili nenamerni dotiki brez vsakršne tehnike, ki niso pravi pokazatelj pogostosti uporabe določene tehnike udarca pri zadetkih. Prav tako v podatke nismo zajeli zadetke po enajstmetrovkah (7). V nogometu poznamo več različnih tehnik udarca žoge. Za analizo smo izbrali tiste najpogostejše, s katerimi smo zajeli večino zadetkov, vse ostale smo upoštevali pri drugih tehnikah. Sem smo šteli zadetke, ki so bili doseženi brez vsake posebne tehnike in se je žoga bolj po sreči odbila v gol. Tu gre tudi za vprašanje lastne presoje in razlikovanja med udarcem z notranjim delom stopala in sprednjim notranjim delom stopala, kar je v določenih primerih težko oceniti.

Tabela 35
Tehnika udarca pri zadetkih

TEHNIKA UDARCA PRI ZADETKU	Skupinski del	Izločilni del	Skupaj	Delež (%)
Z nartom	16	7	23	25,00
Z notranjim delom stopala	16	8	24	26,09
Z zunanjim delom stopala	1	1	2	2,17
S sprednjim notranjim delom stopala	20	5	25	27,17
Z glavo	12	3	15	16,30
S kakšno drugo tehniko	3	0	3	3,26

Slika 8. Tehnika udarca pri zadetkih.

Od 92 zadetkov vključenih v analizo je bilo, presenetljivo, zelo izenačeno število zadetkov s tremi najpogostejše uporabljenimi načini udarca, in sicer s sprednjim notranjim delom stopala (27,17 %), z notranjim delom stopala (26,09 %) in z nartom (25,00 %)(Tabela 35, Slika 8). Za večino je to presenetljiv podatek, saj pri zadetkih najprej pomislijo na močne udarce, vendar so ti udarci v veliki večini precej manj natančni. V trenažnih procesih pri mlajših selekcijah se ravno zaradi tega otroke že od malega najprej uči udarec z notranjim delom stopala, ki se uporablja predvsem za kratke podaje in velja za najbolj natančnega. Vedno bolj pa tudi udarec s sprednjim notranjim delom stopala, ki se uporablja tako za udarce na gol, kot predloške v kazenski prostor. V sodobnem nogometu je velik poudarek na točnih in močnih podajah, da jih nasprotniki težje prestrežejo. Igralci pa se veliko poslužujejo udarca z notranjim delom stopala tudi v situacijah pred nasprotnikovim golom, ker je z njim najlažje nadzirati natančnost udarca.

Razmeroma malo, kot že omenjeno, je bilo zadetkov doseženih z glavo (15 oz. 16,30 % vseh zadetkov). Najmanj zadetkov je bilo doseženih z udarcem z zunanjim delom stopala (le dva zadetka), ki velja za enega izmed zahtevnejših udarcev.

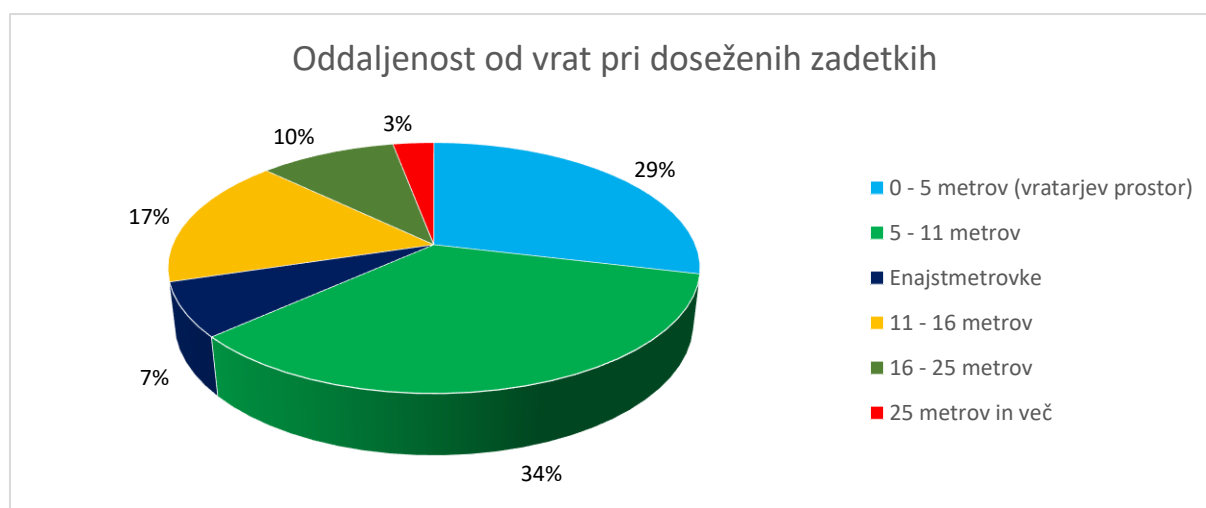
Trije zadetki so bili doseženi na načine, ki jih ne moremo uvrstiti pod nobeno od iskanih tehnik udarca. Doseženi so bili s stegnom, kolenom, golenjo, podplatom, peto, konico prstov ali kakšnim drugim delom telesa.

3.2.6 ODDALJENOST OD VRAT PRI DOSEŽENIH ZADETKIH

Zagotovo je v cilj pri vseh športih lažje zadeti iz manjše kot večje oddaljenosti. To velja tudi v nogometu, čeprav je v голу vratar, ki naj bi kraljeval v vratarjevem prostoru. Z oddaljenostjo se večja možnost večjega števila obrambnih igralcev med strelcem in golom, kar otežuje zaključek napada. Z oddaljenostjo deluje tudi nasprotnikov gol vedno manjši in manjši. Izsledki analize podatkov s prvenstva nas niso presenetili, saj je bilo kar 87,12 % vseh zadetkov doseženih znotraj kazenskega prostora, od tega 6,93 % iz enajstmetrovk. V skupinskem delu celo 89,34 % zadetkov.

Tabela 36
Oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih

Oddaljenost od vrat pri zadetkih	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Dosežen znotraj 0–5 metrov (vratarjev prostor)	23	30,67	6	23,08	29	28,71
Dosežen znotraj 5–11 metrov	28	37,33	7	26,92	35	34,65
Iz enajstmetrovke	5	6,67	2	7,69	7	6,93
Dosežen znotraj 11–16 metrov	11	14,67	6	23,08	17	16,83
Dosežen znotraj 16–25 metrov	6	8,00	4	15,38	10	9,90
Dosežen s 25 metrov in več	2	2,67	1	3,85	3	2,97

Slika 9. Oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih.

Največ zadetkov je bilo, v skladu z analizami nekaterih drugih nogometnih prvenstev, tako v skupinskem kot izločilnem delu, doseženih iz prostora znotraj oddaljenosti 5–11 metrov (34,65 % oz. 35 zadetkov) (Tabela 36, Slika 9). Te vrednosti nas ne presenečajo, saj je oddaljenost ravno tolikšna, da je dovolj blizu gola in vratarju ne omogoča zadostnega reakcijskega časa za

posredovanje po udarcu ter hkrati dovolj oddaljena, da je vratar pogosto prepočasen pri izletih iz gola in oženju strelnega kota.

Druga najpogostejša oddaljenost po številu zadetkov je bila znotraj vratarjevega prostora, iz katerega je bilo doseženih 28,71 % vseh zadetkov. Večina zadetkov znotraj vratarjevega prostora je dosežena po podaji iz krilnega položaja, po kakšni odbiti žogi, slabem posredovanju vratarja, slabem postavljanju obrambne linije ali ko vratar nepravočasno zapusti svoja vrata. V tem prostoru se najbolje znajdejo igralci, ki imajo prirojen instinkt oziroma občutek za gol. To je občutek predvidevanja kam se bo žoga odbila in pravočasnega "timinga" gibanja. Tega se ne da natrenirati, temveč ga imaš ali nimaš. Na tem prvenstvu smo videli precej zadetkov pri katerih so strelci žogo le potisnili v prazno mrežo, bodisi po dobro izpeljani akciji, napaki vratarja ali spletu okoliščin.

Nato se število zadetkov z oddaljevanjem od vrat postopoma zmanjšuje, čeprav je bilo doseženih iz teh razdalj v izločilnem delu občutno več zadetkov kot v skupinskem delu. Z oddaljenosti znotraj 11–16 metrov je bilo doseženih 16,83 % vseh zadetkov. To je navadno razdalja s katere se zaključujejo akcije po protinapadih in hitrih kontinuiranih napadih, ko obrambna postavitve še ni popolna ter po zavrženih podajah.

Z večjih razdalj ni več dovolj zgolj sreča, ampak tudi že znanje in odličen udarec. Iz oddaljenosti 16–25 metrov je bilo doseženih 10 zadetkov. Opazimo lahko procentualno skoraj podvojitev zadetkov s te oddaljenosti, v primerjavi z ostalimi v izločilnem delu tekmovanja. To lahko pojasnimo z bolj strnjenimi obrambnimi postavitvami moštev, zaradi česar so igralci pogosteje napadalne akcije zaključevali z večje oddaljenosti. Le trije zadetki so bili doseženi z oddaljenosti večje od 25 metrov, od tega le eden v izločilnih tekmah. 7 zadetkov je bilo doseženih po uspešno izvedenih enajstmetrovkah, kar je v primerjavi z drugimi prvenstvi razmeroma malo.

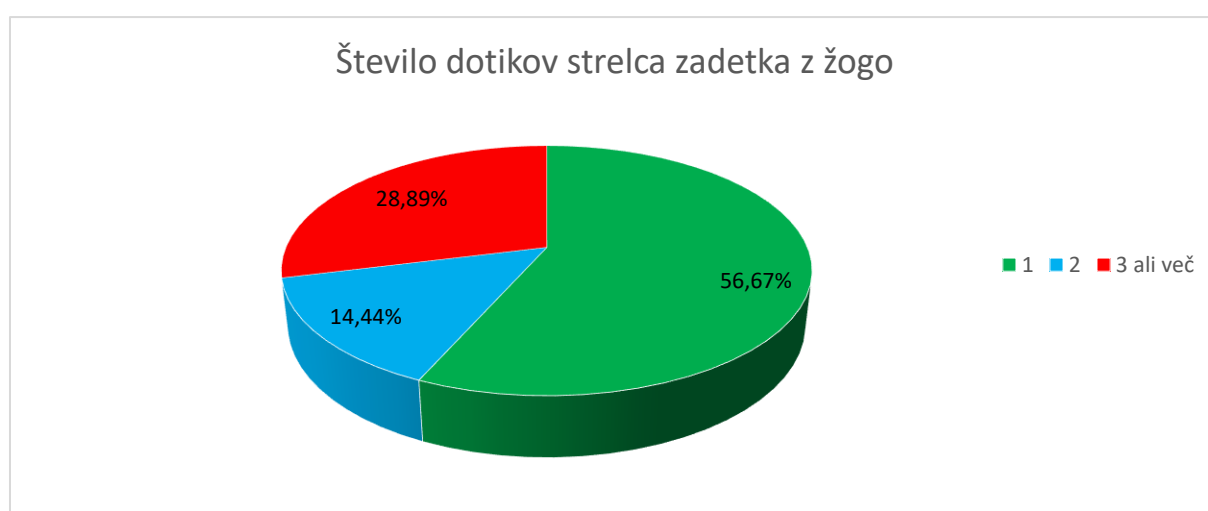
3.2.7 ŠTEVILO DOTIKOV ŽOGE STRELCA ZADETKA

Opazovali smo strelca zadetka in bili pozorni, koliko dotikov žoge je potreboval, da je zaključil napad in dosegel zadetek. Obravnavana spremenljivka ni odvisna samo od igralca samega, temveč predvsem od hitrosti, rotacij in gibanja žoge, moči in od natančnosti podaje, oddaljenosti od vrat ter postavitve strelca in ostalih igralcev na igrišču. V analizo smo vzeli 90

zadetkov brez zadetkov doseženih iz enajstmetrovke (7) in direktnih prostih strellov (2) ter avtogolov (2), ki kot mislimo, ne prikažejo realne slike izbrane spremenljivke.

Tabela 37
Število dotikov žoge strelca zadetka

ŠTEVILO DOTIKOV ŽOGE STRELCA ZADETKA	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
1	39	58,21	12	52,17	51	56,67
2	11	16,42	2	8,70	13	14,44
3 ali več	17	25,37	9	39,13	26	28,89

Slika 10. Število dotikov žoge strelca zadetka.

Delčki sekunde odločajo o uspešnem ali neuspešnem zaključku. Igralec se mora glede na igralno situacijo odločiti ali si bo žogo zaustavil z namenom natančnejšega udarca, ali z enim dotikom udaril na gol. Z razvojem nogometne igre v fazi obrambe in dvigom kvalitete obrambnih igralcev, se je strelcu čas, ki ga ima na voljo za neoviran udarec, skrčil na minimum. Z zaustavljanjem žoge ponudi igralec nasprotniku več časa za obrambno akcijo in tvega reakcijo obrambnega igralca ter boljšo postavitev vratarja. Na prvenstvu na Slovaškem je bilo 56,67 % zadetkov doseženih s prvim dotikom strelca zadetka, 14,44 % zadetkov z dvema dotikoma in 28,89 % zadetkov s tremi ali več (Tabela 37, Slika 10). Vse to je pričakovano, saj se v sodobnem nogometu vse odvija z vse večjo hitrostjo in z željo po čim hitrejšem zaključevanju akcij, zato časa za nepotrebne dotike žoge praktično ni več. Poudariti velja predvsem razmeroma velik delež zadetkov s tremi ali več dotiki, predvsem v izločilnem delu prvenstva 39,13 %. To pripisujemo številnim individualnim akcijam, igri 1 na 1 in hitrim

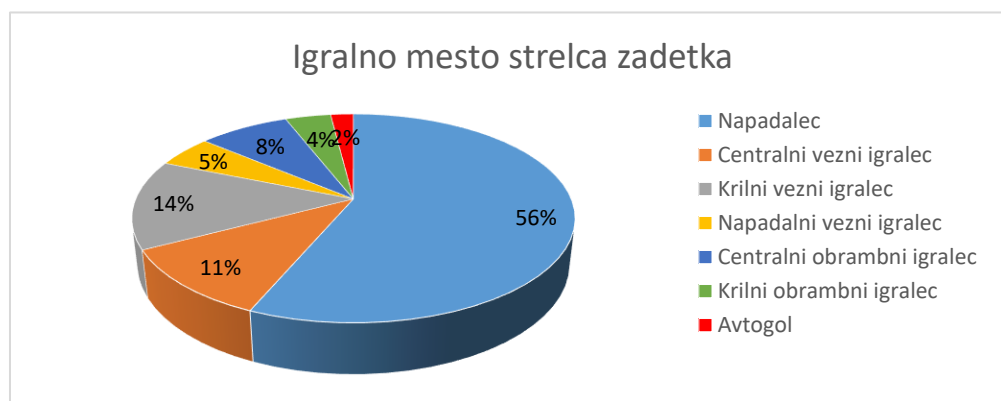
napadalnim tranzicijam po katerih je prišlo do zadetka. Najmanj zadetkov je bilo doseženih po dveh dotikih, kjer gre navadno za strelčevo načrtno zaustavljanje žoge, ki mu sledi udarec na vrata. S prvim dotikom si igralec poskuša izboljšati položaj in tako pripraviti boljšo pozicijo za strel. To so navadno zadetki, pri katerih odbita ali podana žoga ni primerna za neposreden udarec, zato jo igralec zaustavi in s tem izboljša možnosti za zadetek.

3.2.8 IGRALNO MESTO STRELCA ZADETKA

Vsak posamezni igralec ima v svoji ekipi določeno primarno nalogo. V povezavi z njo je nekako vezan na določen del igrišča, vendar ima prav vsak možnost za doseg zadetka. Seveda se možnosti za doseg slednjega razlikujejo glede na igralno mesto v določeni postavitvi, saj ima vsako igralno mesto v postavitvi svoje zadolžitve. Za zadetke so v pretežni meri zadolženi napadalci, ki se v vseh sistemih igre nahajajo najbližje nasprotnikovemu голу. Pri analizi smo posamezni zadetek pripisali igralnemu mestu igralca, ki ga je zasedal v začetni postavitvi.

Tabela 38
Igralno mesto strelca zadetka.

IGRALNO MESTO STRELCA	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Napadalec	38	50,67	19	73,08	57	56,44
Centralni vezni igralec	10	13,33	1	3,85	11	10,89
Krilni vezni igralec	10	13,33	4	15,38	14	13,86
Napadalni vezni igralec	4	5,33	1	3,85	5	4,95
Centralni obrambni igralec	8	10,67	0	0	8	7,92
Krilni obrambni igralec	3	4,00	1	3,85	4	3,96
Avtogol	2	2,67	0	0	2	1,98

Slika 11. Igralno mesto strelca zadetka.

Tabela 38 in Slika 11 prikazujeta, da so pričakovano največ zadetkov na prvenstvu na Slovaškem dosegli napadalci (57 oz. 56,44 % vseh zadetkov). Predvsem v izločilnem delu je ta odstotek še višji in kaže, da so napadalci dosegli kar 73,08 % zadetkov. Poleg doseganja zadetkov, se od sodobnih napadalcev zahteva tudi delo v fazi obrambe, s čimer se sicer dodatno trošijo, vendar pripomorejo k učinkovitejšemu branjenju svojega moštva.

Drugo najučinkovitejše igralno mesto je bilo mesto krilnega veznega igralca, igralci katerega so dosegli 13,68 % vseh zadetkov. Krilni igralci postajajo izjemno pomembni dejavniki uspešnih ekip, saj se sredina igrišča po pravilu vedno bolj zgošča in s tem se preprečuje globinske podaje. Na ta način se pušča nekoliko več prostora na obeh krilnih položajih. Na teh položajih igrajo predvsem igralci izjemnih fizičnih in tehničnih sposobnosti.

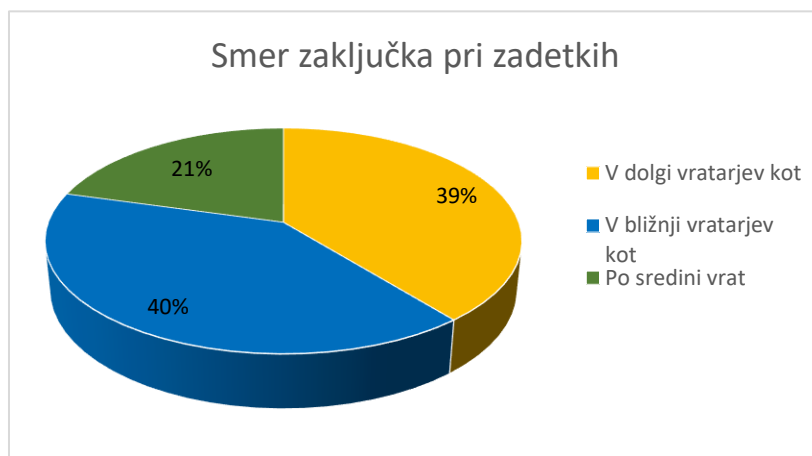
Največje presenečenje na prvenstvu je zagotovo razmeroma veliko število zadetkov centralnih veznih igralcev (10,89 % vseh zadetkov in 13,33 % v skupinskem delu). To mislimo, da je predvsem posledica vključevanja centralnih veznih igralcev iz drugega plana, ko se igra na postavljeno obrambo nasprotnika ter fizičnih predizpozicij modernega centralnega veznega igralca (visok in dobro tehnično podkovan), ki pridejo še kako prav za igro ob prekinitvah, ko se preselijo v nasprotnikov kazenski prostor.

3.2.9 SMER ZAKLJUČKA PRI ZADETKIH

Analizirali smo strelčevo smer zaključka s pozicij, s katerih je bil dosežen zadetek. Vrata smo razdelili na tretjine in opazovali, v katero je igralec s svoje pozicije zaključil. S tem smo želeli ugotoviti, v kateri vratarjev kot je bilo doseženih več zadetkov. V analizo smo vključili 92 zadetkov, brez enajstmetrovk (7) in avtogolov (2).

Tabela 39
Smer zaključka pri zadetkih

SMER ZAKLJUČKA	Skupinski del	Izločilni del	Skupaj	Delež (%)
V dolgi vratarjev kot	27	9	36	39,13
V bližnji vratarjev kot	27	10	37	40,22
Po sredini vrat	14	5	19	20,65

Slika 12. Smer zaključka pri zadetkih.

Vratarji naj bi v osnovi s svojo postavitvijo zapirali prvi kot ali del gola pri vratnici, ki je bližje strelcu. Takšne osnovne postavitev se vratarji učijo že od malega. Pravilna postavitev je ključnega pomena in pripomore k uspešnosti obramb. Z njo vratar oteži in v nekaterih primerih celo onemogoči igralcu dosego zadetka. V nogometu velja nepisano pravilo, da je vratar v kolikor prejme zadetek v svoj bližnji kot, kriv za zadetek. Posledično smo pričakovali, da bo večji del zadetkov doseženih v daljši vratarjev kot. Vendar kot vidimo zgoraj v Tabeli 39 in na Sliki 12, na tem prvenstvu temu ni bilo tako. V dolgi vratarjev kot je bilo doseženih 39,13 % zadetkov, v bližnji 40,22 %, zato lahko trdimo, da na tem prvenstvu ni bilo bistvene razlike in pravila pri zaključkih na gol. Slednje lahko pripišemo predvsem velikemu številu zadetkov iz bližine, ko je vratar tako rekoč nemočen in poskuša posredovati s predvidevanjem. V nekaterih primerih je šlo tudi za slabo postavitev vratarja, ko je pustil preveč prostora v bližnjem vratarjevemu kotu.

V zadnjih letih opazamo nekoliko spremenjeno vlogo vratarja. Slednji so veliko več vključeni v samo igro in organizacijo napadov, predvsem ko so branilci pod pritiskom. Vratarji tako v svojem trenažnem procesu poleg osnovnih vratarskih treningov vse več pozornosti posvečajo tehničnim in taktičnim prvinam vključevanja v igro. Za vratarjeve intervencije so najzahtevnejše globinske žoge, pri katerih mora oceniti ali naj sploh zapusti svoja vrata in kdaj. Za to so potrebne izkušnje in velika mera občutka ter zbranosti. Slednjo mora ohranjati tekom celotnega srečanja in izbrati pravi trenutek, kdaj naj pri posredovanju ali zmanjševanju kota za strel zapusti svoja vrata. Ti premiki vratarjev so pripomogli k temu, da je bilo na tem prvenstvu doseženih 19 zadetkov po sredini gola (20,65 %). Kar nekaj, jih je bilo doseženih v prazen gol,

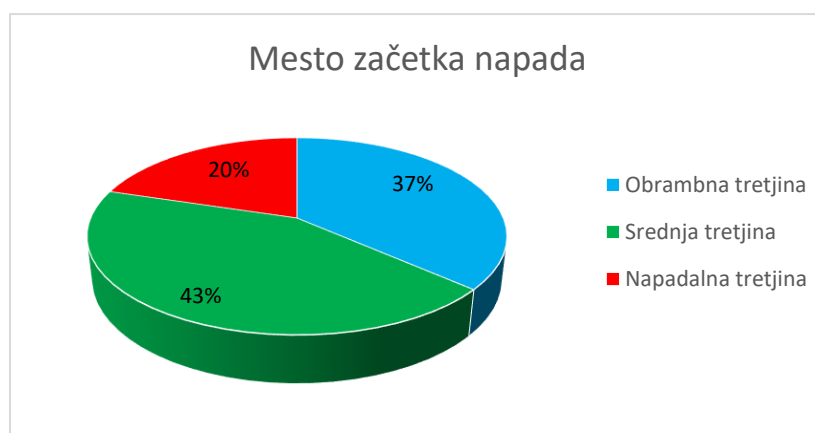
ko so vratarji slabo posredovali ali iz neposredne bližine, ko je vratar bil postavljen na prvi vratnici. V ostalih primerih so bili zadetki doseženi vratarju pod roko, nogo, med nogama ali nad njim.

3.2.10 MESTO ZAČETKA AKCIJE ZA ZADETEK

Pozorni smo bili na mesto začetka akcije za zadetek. Igrišče smo razdelili na tretjine in opazovali, kje je moštvo odvzelo žogo nasprotniku ali od kod je moštvo izvajalo prekinitev po menjavi posesti žoge. V analizo nismo vključili 27 zadetkov, ki so bili doseženi po prekinitvi.

Tabela 40
Mesto začetka akcije za zadetek

MESTO ZAČETKA AKCIJE ZA ZADETEK	Skupinski del	Izločilni del	Skupaj	Delež (%)
Obrambna tretjina	22	5	27	36,49
Srednja tretjina	22	10	32	43,24
Napadalna tretjina	11	4	15	20,27

Slika 13. Mesto začetka akcije za zadetek.

Največ akcij za zadetek se je začelo v srednji tretjini igrišča (43,24 %), nekaj manj v obrambni tretjini (36,49 %). Na prvenstvu je bilo kot smo že povedali največ zadetkov doseženih po kontinuiranih napadih, s čimer je tudi povezano mesto začetka samih akcij. Reprezentance so v večini bile zelo dobre v obrambnih tranzicijah in prekinjanju nasprotnih napadalnih tranzicij. Posledično so se igralci v fazi obrambe uspeli vsi postaviti za žogo in na ta način oteževali organizacijo napadov nasprotnika. Poleg tega so najboljše reprezentance dajale veliko pozornost na "rest defence" ali v slovenščini kontroli nasprotnih napadalcev v času

zaključevanja lastnega napada, dober kontra pritisk in pogosto izvajale visok kolektivni pritisk na nasprotni polovici igrišča, kar je v kar nekaj primerih prineslo hitro odvzemanje žoge v visoki ali srednji coni in nato hitro zaključevanje akcij za zadetek. Tako se je v napadalni tretjini začelo 20,27 % akcij za zadetek (Tabela 40 in Slika 13). Po odvzeti žogi so reprezentance na prvenstvu najprej poskušale z igro v globino in izvedbo protinapada, v slogu teženj modernega nogometa, v kolikor pa je nasprotnik naredil kvalitetno obrambno tranzicijo, so poskušale s kontinuiranim napadom priti do priložnosti za zadetek.

Tabela 41
Mesto začetka akcije posamezne reprezentance pri zadetkih iz igre

Reprezentanca	Št. zadetkov iz igre	Obrambna 1/3	Srednja 1/3	Napadalna 1/3
Nemčija	12	2	6	4
Anglija	9	2	6	1
Nizozemska	7	3	2	2
Francija	7	2	5	0
Danska	7	4	2	1
Portugalska	7	4	3	0
Španija	5	2	1	2
Italija	4	2	1	1
Ukrajina	4	1	1	2
Češka	4	2	2	0
Gruzija	3	1	1	1
Finska	3	1	1	1

Analizirali smo tudi mesto začetka akcije za zadetek posamezne reprezentance na prvenstvu (Tabela 41). V analizo smo vključili le reprezentance, ki so dosegle vsaj tri zadetke iz igre, kajti pri manjšem številu zadetkov ne moremo priti do ustreznih zaključkov. Največ akcij za zadetek se je začelo v srednji tretjini (30 oz. 42,25 %), nekoliko manj v obrambni (26 oz. 36,62 %). Ugotovili smo, da je reprezentanca Nemčije dosegla največ zadetkov iz igre (12). Poleg tega je največ zadetkov na prvenstvu dosegla po odvzemu žoge ali začetku akcije v napadalni tretjini igrišča (4 zadetke). Če temu prištejemo še 6 zadetkov z začetkom napada iz srednje tretjine, lahko pridemo do zaključka, da so Nemci žoge za zadetke iz igre osvajali visoko na igrišču. Podobno lahko trdimo tudi za reprezentanco Anglije, ki je bila na prvenstvu zelo agresivna, vendar večino zadetkov dosegla po kontinuiranih napadih (7 od 9 zadetkov začetek akcije v srednji ali napadalni tretjini). Nekoliko drugačen način igre sta imeli reprezentanci Danske in

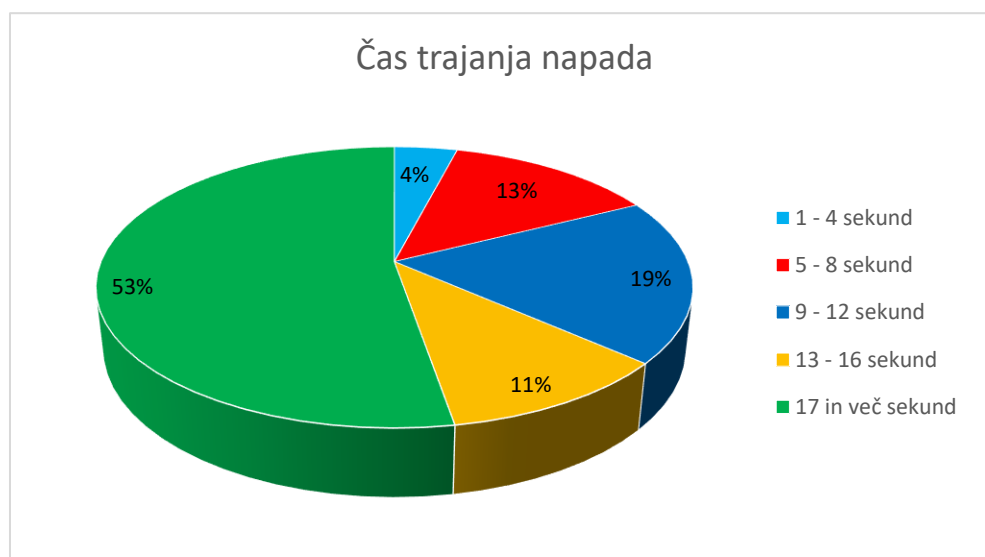
Portugalske, ki sta večino akcij za zadetke začeli v obrambni in srednji tretjini. Poskušali sta predvsem s hitrimi napadalnimi prehodi in protinapadi zapreti proti nasprotnikovim vratom.

3.2.11 ČAS TRAJANJA AKCIJE ZA ZADETEK

Merili smo koliko časa je trajala akcija za zadetek, od osvojitve žoge ali izvedbe prekinitve do zadetka posamezne reprezentance. Če je vmes prišla do posesti žoge nasprotna ekipa ali vplivala na igro, smo začeli meriti znova. Če se je nasprotna ekipa žoge le dotaknila ali jo preusmerila, časa nismo zaustavili, saj ni prevzela posesti nad žogo ali vplivala na igro. V analizo smo vključili 74 zadetkov, ki so bili doseženi iz igre, od skupno 101. 27 zadetkov doseženih po prekinitvah nismo šteli.

Tabela 42
Čas trajanja akcije za zadetek

ČAS TRAJANJA NAPADA	Skupinski del	Izločilni del	Skupaj	Delež (%)
1–4 sekund	1	2	3	3,90
5–8 sekund	7	3	10	12,99
9–12 sekund	10	4	14	18,18
13–16 sekund	6	2	8	10,39
17 in več sekund	31	8	39	50,65

Slika 14. Čas trajanja akcije za zadetek.

V sodobnem nogometu dolgotrajna posest žoge moštvu ne prinaša rezultatskega uspeha, če po dolgotrajni posesti žoge ni dosežen zadetek. Ugotovili smo, da je bil povprečen čas trajanja akcije za zadetek na prvenstvu 19,24 sekunde (Priloga 5 in Priloga 6). Največ zadetkov je bilo

doseženih po akcijah dolgih 17 in več sekund, in sicer malenkost več kot polovica, kar 50,65 % zadetkov. Tudi tu lahko znova poudarimo, da so bile reprezentance v večini zelo dobre v obrambnih tranzicijah in prekinjanju nasprotnih napadalnih tranzicij. Posledično so se igralci v fazi obrambe uspeli vsi postaviti za žogo in na ta način oteževali organizacijo napadov nasprotnika. Poleg tega so najboljše reprezentance dajale veliko pozornost na "rest defence" oz. kontroli nasprotnih napadalcev v času zaključevanja lastnega napada. V izločilnem delu tekmovanja je bil ta delež nekoliko nižji, in sicer 42,11 % (Tabela 42). Najdaljši napad za zadetek je trajal 59 sekund. Drugi najpogostejši časovni interval je bil od 9–12 sekund, v katerem je bilo doseženih 14 zadetkov oziroma 18,18 %. To je interval, v katerega spadajo hitri kontinuirani napadi in polprotinapadi. Reprezentance so po osvojeni žogi poskušale s hitro napadalno tranzicijo in vključitvijo čim večjega števila igralcev, čim hitreje priti do zaključka. Na ta način so moštva poskušala onemogočiti pravočasno postavitve obrambne formacije nasprotne ekipe ter si olajšati delo v fazi napada, vendar velikokrat niso bile uspešne. Najmanj zadetkov je bilo doseženih v intervalu od 0 do 4 sekund, skupaj le 3. Če odštejemo prekinitve, so na ta način mogoči zadetki le po napaki nasprotnika, kakšni odbiti žogi ali odvzeti žogi v bližini nasprotnega kazenskega prostora.

Tabela 43

Povprečno trajanje akcij za zadetek pri posamezni reprezentanci.

Razvrstitev	Reprezentanca	Povprečen čas akcij za zadetek	Število zadetkov iz igre	Uvrstitev na prvenstvu
1	Finska	9,67	3	13
2	Gruzija	11,67	3	12
3	Nizozemska	14,57	7	3
4	Italija	15,25	4	6
5	Češka	15,50	4	11
6	Portugalska	18,14	7	7
7	Danska	19,57	7	5
8	Nemčija	21,25	12	2
9	Španija	21,40	5	8
10	Francija	21,57	7	4
11	Anglija	26,56	9	1
12	Ukrajina	35,75	4	9

Zanimal nas je še povprečni čas trajanja akcij za zadetek posamezne reprezentance. V analizo smo vključili le reprezentance, ki so na prvenstvu dosegle vsaj tri zadetke iz igre, saj je še po treh zadetkih težko izluščiti kakršnekoli ugotovitve. Ugotovili smo, da so najhitrejške akcije za

zadetke izpeljali reprezentanci Finske (9,67 sekunde) in Gruzije (11,67 sekunde), ki sta iz igre dosegli 3 zadetke. Obe reprezentanci se nista uvrstili v drugi del tekmovanja, vendar sta igrali zelo disciplinirano in organizirano v obrambi ter s hitrimi prehodi v fazo napada in organizacijo le teh, poskušali zadeti še preden je nasprotniku uspelo postaviti popolno obrambno formacijo. Na tretjem in četrtem mestu sta bili rezultatsko bolj uspešni reprezentanci, in sicer Italije (15,25 sekunde) in predvsem Nizozemske (14,57 sekunde), ki sta imeli podoben slog igre, vendar nekoliko več kvalitete kot Finska in Gruzija. Izrazito dolge akcije za zadetek je povprečno izvajala reprezentanca Ukrajine (35,75 sekunde), ki je igrala na dolge kontinuirane napade, kar potrjuje analiza.

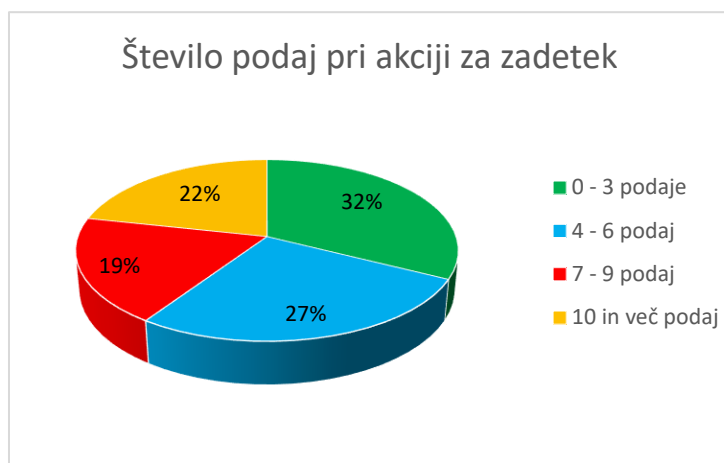
Če pogledamo Tabelo 43, lahko vidimo, da opazovana spremenljivka ni odločala o končnem uspehu in uvrstitvi na prvenstvu. Končna zmagovalka Anglija je po podatkih zadetke dosegala po presenetljivo daljših akcijah, dolgih povprečno 26,56 sekunde, vendar je bila pri tem zelo uspešna, predvsem na račun zelo kvalitetnih posameznikov, ki so lahko sami z individualno kvaliteto ustvarili priložnosti za zadetke. Po le malenkost hitrejših akcijah, dolgih povprečno nekaj več kot 21 sekund, imamo še reprezentance Nemčije, Španije in Francije, za katere je na prvenstvu veljalo podobno.

3.2.12 ŠTEVILO PODAJ PRI AKCIJI ZA ZADETEK

Šteli smo koliko podaj je posamezna reprezentanca izvedla v akciji za zadetek od osvojitve žoge ali izvedbe prekinitve do zadetka. Če je vmes prišla do posesti žoge nasprotna ekipa ali vplivala na igro, smo začeli šteti znova. Če se je nasprotna ekipa žoge le dotaknila ali jo preusmerila, štetja podaj nismo zaustavili, saj ni prevzela posesti nad žogo ali vplivala na igro. Pri tej spremenljivki smo ravno tako analizirali le zadetke, ki so bili doseženi iz igre. Torej 74 od skupno 101.

Tabela 44
Število podaj pri akciji za zadetek

ŠTEVILO PODAJ PRI ZADETKU	Skupinski del	Izločilni del	Skupaj	Delež (%)
0–3 podaje	17	7	24	32,43
4–6 podaj	15	5	20	27,03
7–9 podaj	11	3	14	18,92
10 in več podaj	12	4	16	21,62

Slika 15. Število podaj pri akciji za zadetek.

V sodobnem nogometu tako število podaj kot sama posest žoge posameznega moštva ne pomeni ničesar, če slednje ne doseže zadetka. To so nam potrdili tudi podatki v Tabeli 44 in na Sliki 15, saj je bilo največ zadetkov doseženih po največ treh podajah (32,43 % zadetkov). Le štiri zadetke manj so reprezentance na prvenstvu dosegle po 4 do 6 podajah (27,03 % zadetkov), vendar tudi po 7 in več podajah je bilo doseženih razmeroma veliko zadetkov. Slednje je potrditev, da so reprezentance na prvenstvu igrale z željo po čim hitrejšem prehodu iz faze obrambe v fazo napada, s čim večjim številom igralcev in čim hitrejšim zaključevanjem akcij, ter da v kolikor jim je bilo to preprečeno, so poskušale z organizacijo kontinuiranega napada. Vse je posledica vedno bolj taktično dovršenih in organiziranih obrambnih postavitev moštev, proti katerim je težko doseči zadetek.

Kljub temu so se reprezentance temu prilagodile in bile uspešne tudi v kontinuiranih napadih. Sicer pa je bilo na prvenstvu povprečno število podaj pri akciji za zadetek 5,92 podaj (Priloga 5 in Priloga 6).

Tabela 45

Povprečno število podaj posamezne reprezentance pri akciji za zadetek

Razvrstitev	Reprezentanca	Povprečno število podaj pri akciji za zadetek	Število zadetkov iz igre	Uvrstitev na prvenstvu
1	Finska	2,00	3	13
2	Gruzija	4,33	3	12
3	Italija	4,50	4	6
4	Nizozemska	4,57	7	3
5	Češka	4,75	4	11
6	Danska	5,71	7	5
7	Portugalska	5,86	7	7
8	Francija	6,00	7	4
9	Španija	7,40	5	8
10	Nemčija	7,50	12	2
11	Anglija	7,67	9	1
12	Ukrajina	10,75	4	9

Zanimalo nas je še povprečno število podaj pri akciji za zadetek posamezne reprezentance. V analizo smo vključili le reprezentance, ki so na prvenstvu dosegle vsaj tri zadetke iz igre, saj je še po treh zadetkih težko izluščiti kakršnekoli ugotovitve. Hitro smo ugotovili, da je Tabela 43 zelo podobna Tabeli 45, kar je do neke mere tudi logično. Vrstni red reprezentanc v tej spremenljivki je skoraj enak. Na prvem mestu sicer izstopa reprezentanca Finske, ki je dosegala zadetke iz igre v povprečju po 2 podajah, torej je po dobljeni žogi igrala zelo direktno oz. izkoristila napake nasprotnika v bližini gola. Nato sledijo reprezentance Gruzije, Italije in Nizozemske, ki so se predstavile z organizirano obrambno postavitvijo v srednji ali obrambni tretjini in po dobljeni žogi poskušale igrati zelo direktno ter izpeljati hitre protinapade ali polprotinapade. Povprečno največ podaj je pri zadetkih porabila Ukrajina (10,75 podaje), nato ji kot v Tabeli 43 sledita najuspešnejši reprezentanci prvenstva, Anglija (7,67 podaje) in Nemčija (7,50 podaje). Slednji sta večinoma igrali proti moštvom, ki so se jima večinoma postavila v obrambni blok in čakale na svoje priložnosti iz protinapadov. Zato sta za dosego zadetkov v večini potrebovali več podaj v kontinuiranih napadih, da sta prišli do priložnosti. V Tabeli 45 vidimo, da opazovana spremenljivka ni odločala o končnem uspehu in uvrstitvi na prvenstvu.

3.3 ANALIZA PREKINITEV

Prekinitve so v nogometu zelo pomemben del celote, saj je po podatkih kar tretjina zadetkov doseženih neposredno ali posredno po različnih prekinitvah. V analizo prekinitiev smo zajeli vse zadetke po uspešno izvedenih kotih, avtih, prostih strelih in najstrožjih kaznih, po katerih je prišlo moštvo do zadetka. Na ta način smo analizirali 27 zadetkov doseženih po prekinitvi.

Tabela 46
Analiza prekinitiev

PREKINITVE	Skupinski del	Izločilni del	Skupaj	Delež (%)
Kot	8	3	11	40,74
<i>Podaja navznoter</i>	5	2	7	63,64
<i>Podaja navzven</i>	3	1	4	36,36
<i>Na prvo vratnico</i>	5	3	8	72,73
<i>V sredino</i>	2	0	2	18,18
<i>Na drugo vratnico</i>	1	0	1	9,09
<i>Direkten zadetek</i>	3	1	4	36,36
<i>Ena vmesna podaja</i>	3	2	5	45,45
<i>Več podaj</i>	2	0	2	18,18
Predložek iz prostega strela	4	0	4	14,81
<i>Podaja navznoter</i>	2		2	50,00
<i>Podaja navzven</i>	2		2	50,00
<i>Na prvo vratnico</i>	0		0	0
<i>V sredino</i>	3		3	75,00
<i>Na drugo vratnico</i>	1		1	25,00
<i>Direkten zadetek</i>	1		1	25,00
<i>Ena vmesna podaja</i>	2		2	50,00
<i>Več podaj</i>	1		1	25,00
Predložek po metu iz avta	1	1	2	7,41
Udarec na gol po prostem strelu	2	1	3	11,11
Najstrožje kazni	5 (7)	2 (3)	7 (10)	25,93

Kot prvo bi izpostavili, da je na prvenstvu po prekinitvah bilo doseženih razmeroma malo zadetkov oz. pod pričakovanim deležem, ki naj bi bil okrog ene tretjini zadetkov. K temu je verjetno pripomoglo dejstvo, da se vedno večji poudarek daje standardnim situacijam. Po analizi lahko iz Tabele 46 vidimo, da je bilo največ zadetkov iz prekinitiev doseženih po podaji iz kota, skupaj 11 oz. 40,74 %. Pri kotih se je pokazalo, da je bilo več zadetkov doseženih po podaji navznoter, pri kateri se žoga približuje голу (63,64 %). Žoge so pri izvedbi kotov za zadetke v veliki večini primerov šle na prvo vratnico, kar 8 od 11 zadetkov. Razmeroma

neuspešne so bile pri kotih podaje na drugo vratnico (le en zadetek). Prevladovali so zaključki po skoku z glavo.

Iz prostih strellov je bilo doseženih le 7 zadetkov, od tega 4 po predlošku v kazenski prostor in 3 po udarcu na gol. Najučinkovitejše so se izkazale podaje v sredino kazenskega prostora (3 od 4 zadetkov).

Dva zadetka smo videli tudi po izvedbi avta, in sicer je oba dosegla reprezentanca Danske, ki je imela izvedbo avtov zelo dobro uigrano in igralca, ki je bil sposoben vreči žogo iz avta daleč v kazenski prostor ter dobre skakalce v njem.

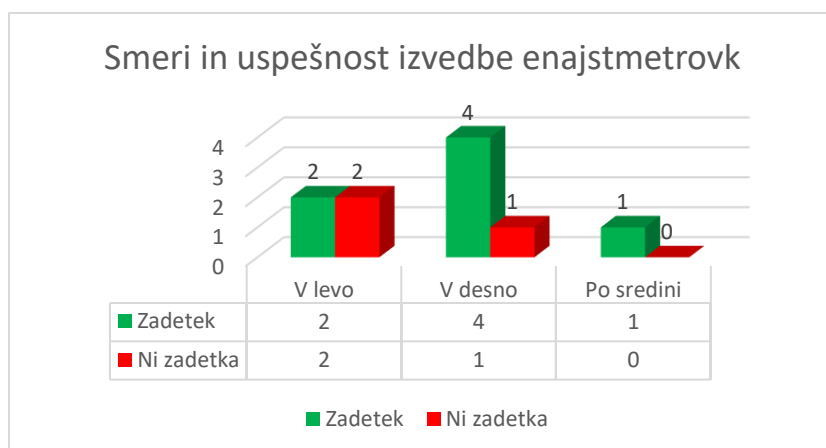
Iz najstrožjih kazni so igralci uspešno izvedli 7 od 10 dosojenih enajstmetrovk.

3.4 ANALIZA ENAJSTMETROVK

Pri streljanju enajstmetrovk je veliko faktorjev, ki so, če se tako izrazimo, malce odvisni od sreče (izbira strelca, izbira smeri udarca, izbira udarca, izbira smeri gibanja vratarja, itd.), zato enajstmetrovkam velikokrat rečemo tudi "loterija". Seveda na takšnem nivoju ni vse prepuščeno naključju, ampak se marsikaj lahko dobro predvidi (dnevna forma posameznikov, psihična stabilnost, izbor in vrstni red strelcev, napotki vratarjem, kam kdo strelja...). Trenerjeva naloga je prepoznati te malenkosti in dati ustrezne napotke svojim igralcem. Na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem je bilo dosojenih razmeroma malo najstrožjih kazni, le 10, glede na trenutne trende. Od tega so jih igralci 7 uspešno pretvorili v zadetke. Enajstmetrovk po rednem delu in dveh podaljških po 15 minut nismo videli. V analizi nas je zanimalo kam so igralci najpogosteje streljali ter kako uspešni so bili.

Tabela 47
Analiza enajstmetrovk

ANALIZA ENAJSTMETROVK	Redni del		Po rednem delu		Delež (%)	
	Zadetek	Ni zadetka	Zadetek	Ni zadetka	Vseh	Zadetih
Skupaj	7	3			/	70,00
V levo	2	2			40,00	50,00
V desno	4	1			50,00	80,00
Po sredini	1	0			10,00	100
Uspešnost (%)	70,00					

Slika 16. Smer in uspešnost izvedbe enajstmetrovk.

Kljub malemu številu enajstmetrovk smo naredili analizo in ugotovili, da so na tem svetovnem prvenstvu igralci enajstmetrovke izvajali s 70,00 % uspešnostjo. Zadelo so 7 od skupno 10 enajstmetrovk. Iz podatkov v Tabeli 47 in Sliki 16 lahko razberemo, da se je 40 % vseh izvajalcev enajstmetrovk odločilo za strel v levo, 50 % v desno in 10 % po sredini. Kar je zanimivo in še smiselno poudariti je to, da je bilo najuspešnejše izvajanje enajstmetrovk po sredini vrat (100 %), nato v desno (80 %) in najmanj uspešno v levo (le 50 %). To bi lahko utemeljili z dejstvom, da je več nogometnih igralcev boljših z desno nogo, s katero je strel lažje usmeriti v levo stran gola in vratarji so bili pri branju strela na to pripravljeni. Izpostavili bi še, da se presenetljivo v izločilnem delu prvenstva ni nobena tekma končala šele po izvajanju enajstmetrovk, kar se zgodi zelo redko.

3.5 PRIMERJAVA NAČINOV DOSEGANJA ZADETKA NA EVROPSKEM PRVENSTVU DO 21 LET NA SLOVAŠKEM 2025 S SVETOVNIMA PRVENSTVOMA V RUSIJI LETA 2018, V BRAZILIJ LETA 2014

Primerjali smo zadetke, v izbranih spremenljivkah, na svetovnih prvenstvih v Braziliji leta 2014, v Rusiji leta 2018 in na letošnjem evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem. Spremenljivke so naslednje:

- primerjava splošnih značilnosti zadetkov,
- časovno obdobje tekme, v katerem so bili doseženi zadetki,
- vrsta napada,
- način doseganja zadetkov,
- del telesa, s katerim je bil dosežen zadetek,
- oddaljenost od vrat pri doseženih zadetkih,
- število dotikov strelca zadetkov,
- pomembnost doseganja prvega zadetka,
- mesto začetka akcije za zadetek
- čas trajanja akcije za zadetek,
- število podaj pri akciji za zadetek,
- posest žoge in vpliv na rezultat,
- zadetki po prekinitvah.

3.5.1 PRIMERJAVA SPLOŠNIH ZNAČILNOSTI ZADETKOV

Primerjali smo povprečna števila doseženih zadetkov v skupinskem delu, v izločilnem delu in skupno na omenjenih prvenstvih.

Tabela 48

Primerjava splošnih značilnosti zadetkov (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

	SP BRAZILIJA 2014	SP RUSIJA 2018	EURO-U21 2025
Povprečno št. zadetkov v sk. delu	2,83	2,54	3,13
Povprečno št. zadetkov v iz. delu	2,19	2,94	3,71
Povprečno št. zadetkov na tekmo	2,67	2,64	3,26

Na svetovnem prvenstvu v Braziliji leta 2014 je bilo doseženih največ zadetkov na svetovnih prvenstvih, odkar se igra v takšni obliki (od leta 1998 je na prvenstvo uvrščenih 32 reprezentanc). Doseženih je bilo 171 zadetkov, kar znaša povprečno 2,67 zadetka na tekmo. Za malenkost je po številu golov zaostalo prvenstvo v Rusiji, ko sta bila dosežena povprečno 2,64 zadetka na tekmo. V primerjavi z omenjenima svetovnima prvenstvoma, je bilo na letošnjem evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem doseženih v povprečju konkretno več zadetkov na tekmo, kar 3,26 zadetka (Tabela 48).

Če pogledamo število zadetkov po fazah tekmovalja, lahko vidimo, da je bilo tako v skupinskem delu kot izločilnem delu ravno tako največ zadetkov doseženih na EURU do 21 let na Slovaškem. Izredno visoko povprečje zadetkov na tekmo je bilo predvsem v izločilnem delu, kar 3,71 zadetka na tekmo. Vse skupaj bi lahko razložili z nastopanjem mlajših in manj izkušenih igralcev, kar se lahko pokaže v večjem številu individualnih napak in slabih odločitev, ki botrujejo slabšemu delovanju v fazi obrambe v primerjavi s članskim nivojem prvenstev ter slabši taktični dovršenosti ekip v fazi obrambe.

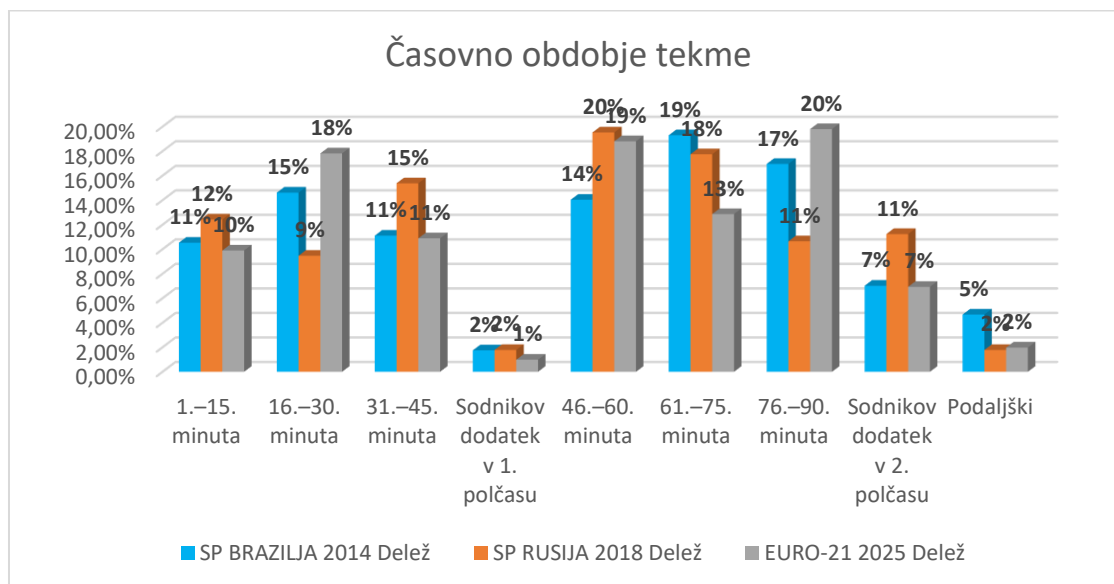
3.5.2 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ČASOVNO OBDOBJE TEKME, V KATEREM SO BILI DOSEŽENI ZADETKI

Primerjali smo, koliko zadetkov je bilo doseženih v posameznih časovnih obdobjih tekem na omenjenih prvenstvih.

Tabela 49

Primerjava števila zadetkov v posameznih časovnih obdobjih tekem (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

ČASOVNO OBDOBJE TEKME	SP BRAZILJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
1.–15. minuta	10,53%	12,43%	9,90%
16.–30. minuta	14,62%	9,47%	17,82%
31.–45. minuta	11,11%	15,38%	10,89%
Sodnikov dodatek v 1. polčasu	1,75%	1,78%	0,99%
46.–60. minuta	14,04%	19,53%	18,81%
61.–75. minuta	19,30%	17,75%	12,87%
76.–90. minuta	16,96%	10,65%	19,80%
Sodnikov dodatek v 2. polčasu	7,02%	11,24%	6,93%
Podaljški	4,67%	1,78%	1,98%

Slika 17. Primerjava deležev zadetkov v določenih časovnih obdobjih tekem na posameznem prvenstvu.

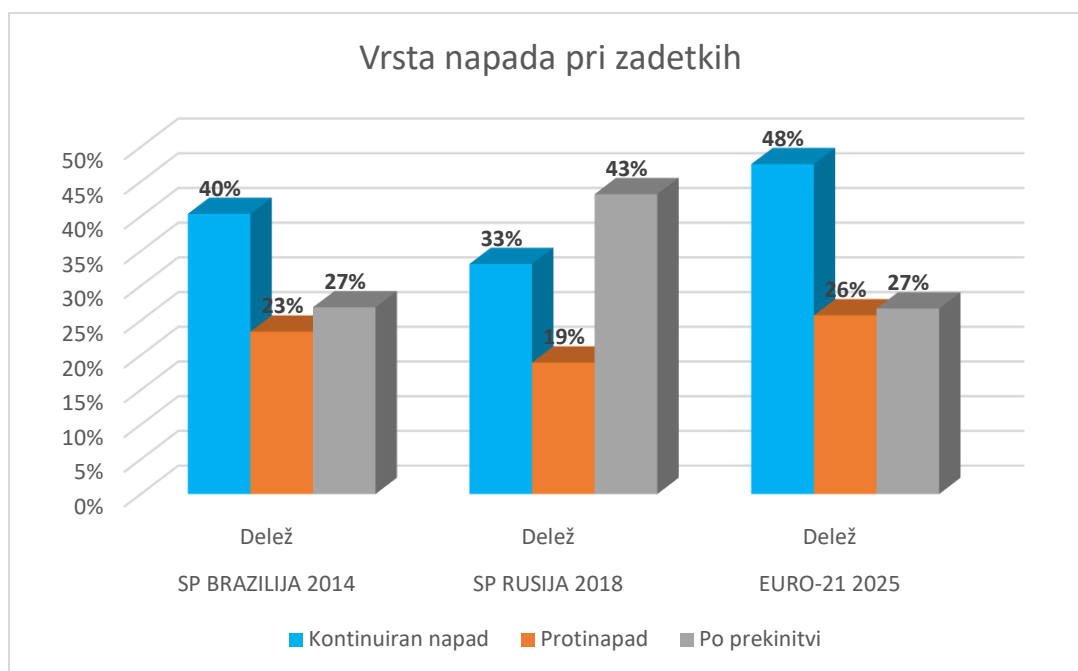
Na vseh treh prvenstvih je bilo več zadetkov doseženih v drugih polčasih tekem. Zanimivo je, da na vsakem prvenstvu v drugem časovnem obdobju drugega polčasa (Tabela 49 in Slika 17). Tako je bilo na Slovaškem največ zadetkov doseženih v obdobju med 76. in 90. minuto, v Braziliji v obdobju med 61. in 75. minuto, v Rusiji v prvih petnajstih minutah drugega polčasa (med 46. in 60. minuto). Drugih večjih razlik nismo ugotovili.

3.5.3 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA VRSTO NAPADA

Primerjali smo vrsto napada pri zadetkih na opazovanih prvenstvih. V analizo smo vključili vse zadetke.

Tabela 50
Primerjava vrste napada pri zadetkih (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

VRSTA NAPADA	SP BRAZILJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
Kontinuiran napad	40,35%	33,14%	47,52%
Protinapad	23,39%	18,94%	25,74%
Po prekinitvi	26,90%	43,20%	26,73%

Slika 18. Primerjava vrste napada pri zadetkih na posameznem prvenstvu.

Kot prvo ugotovimo, da je bilo na EURO-U21 na Slovaškem občutno več zadetkov doseženih iz kontinuiranih napadov (47,52 % vseh zadetkov) v primerjavi z preostalima dvema prvenstvom. Kot drugo že vemo, da je na prvenstvu v Rusiji trend doseženih zadetkov po prekinitev dosegel vrh (kar 43,2 % vseh zadetkov) in se je o tem veliko govorilo ter pisalo. Od takrat občutno več pozornosti trenerji namenjajo elementu prekinitev. Za rezultat tega lahko jemljemo podatke iz letošnjega Eura do 21 let, ko se je delež zadetkov po prekinitev občutno znižal (26,73 % vseh zadetkov). Kot tretje lahko izpostavimo nekoliko večji delež zadetkov po protinapadih (Tabela 50 in Slika 18). V zgornji analizi smo že kar nekaj napisali o vedno večjih poudarkih na napadalni in obrambni tranziciji. Dobra napadalna tranzicija je prinesla večje število zadetkov po protinapadih. Dobra obrambna tranzicija pa povečanje deleža zadetkov iz kontinuiranih napadov, po tem ko so ekipe uspele prekiniti nasprotnikovo napadalno tranzicijo s prekrškom ali pravočasnim vračanjem vseh igralcev v obrambno formacijo z vsemi igralci za žogo ter nasprotnika prisilile v organizacijo kontinuiranega napada. To je moderen način nogometne igre, za kar je potrebna dobra kondicijska pripravljenost igralcev, ki na zadnjih prvenstvih ni bila sporna in je v današnjem profesionalnem nogometu skoraj samoumevna. Kljub temu je pogosto tudi odločujoča.

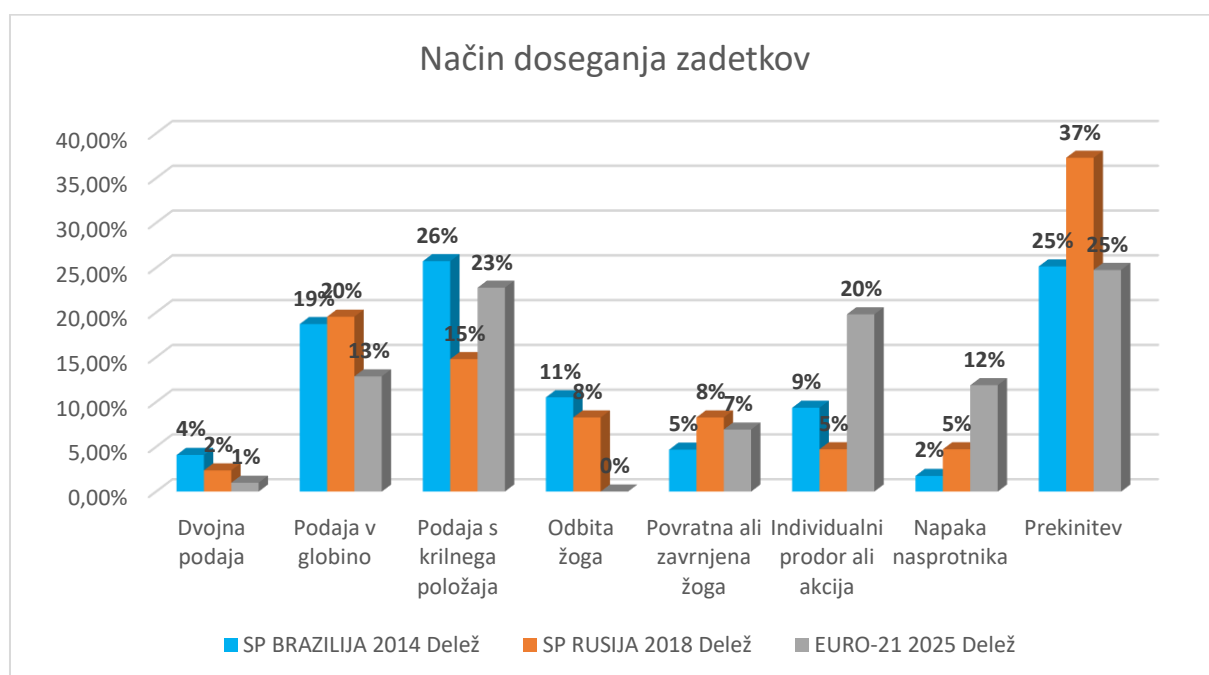
3.5.4 RAZLIKE V NAČINU DOSEGANJA ZADETKOV

Primerjali smo načine doseganja zadetkov na opazovanih prvenstvih. V analizo smo vključili vse zadetke.

Tabela 51

Primerjava načinov doseganja zadetkov (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

NAČIN DOSEGANJA ZADETKOV	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
Dvojna podaja	4,09%	2,37%	0,99%
Podaja v globino	18,71%	19,53%	12,87%
Podaja s krilnega položaja	25,73%	14,79%	22,77%
Odbita žoga	10,53%	8,28%	0%
Povratna ali zavrtnjena žoga	4,68%	8,28%	6,93%
Individualni prodor ali akcija	9,36%	4,73%	19,80%
Napaka nasprotnika	1,75%	4,73%	11,88%
Prekinitev	25,15%	37,28%	24,75%

Slika 19. Primerjava načinov doseganja zadetkov na posameznem prvenstvu.

Opazimo predvsem izrazito večji delež zadetkov po individualnih akcijah na prvenstvu na Slovaškem (19,80 % zadetkov), vendar smo o tem že nekaj povedali v sami analizi. Polega tega bi izpostavili še občutno večji delež doseženih zadetkov po individualnih napakah nasprotnika (Tabela 51 in Slika 19). Razloge bi iskali predvsem v mladosti in neizkušenosti igralcev do 21

let ter pogosto manjši kvaliteti posameznikov v primerjavi s članskima svetovnima prvenstvoma. Mlajši igralci pogosteje storijo kakšno individualno napako, ki je lahko, poleg omenjenega, posledica hitre igre, padca koncentracije, utrujenosti, slabih odločitev ali enostavno podležejo pod pritiskom tekem na takšnem nivoju. Tu mislimo na individualne napake, kot so slaba izbijanja, blokiranja, podaje, sprejeme igralcev ter slaba posredovanja in napake vratarjev.

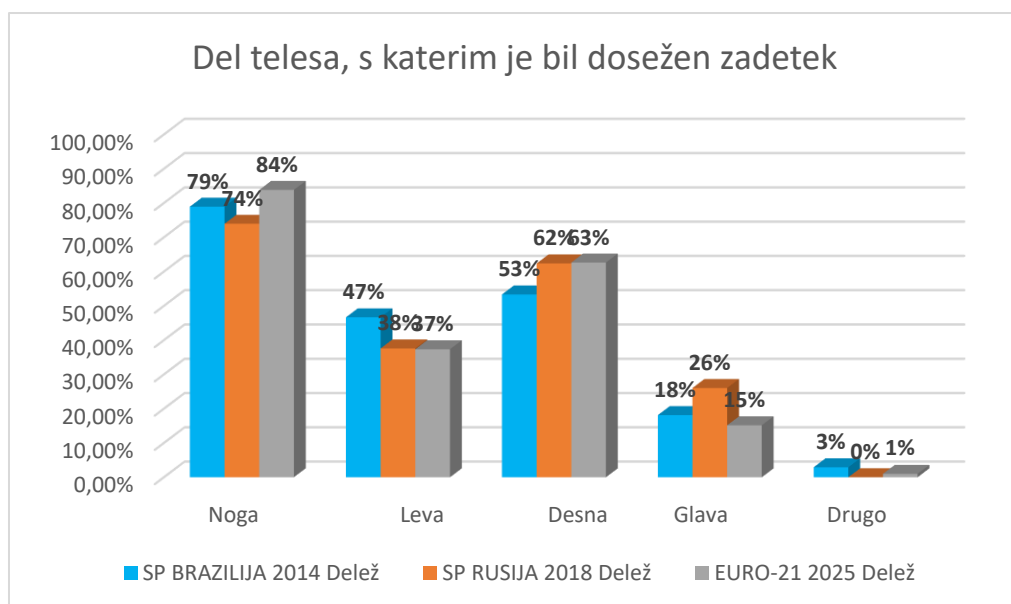
3.5.5 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA DEL TELESA, S KATERIM JE BIL DOSEŽEN ZADETEK

Zadetke na opazovanih prvenstvih smo primerjali glede na del telesa, s katerim je bil dosežen posamezni zadetek. Posebej smo ločili levo in desno nogo. V analizi svetovnega prvenstva v Rusiji in EURA-21 na Slovaškem ni vključenih avtogolov, saj smo menili, da ti ne odražajo iskane spremenljivke. Pri prvenstvu v Braziliji, so vključeni prav vsi zadetki.

Tabela 52

Primerjava delov telesa, s katerimi so bili doseženi zadetki (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

DEL TELESA	SP BRAZILIJA 2014	SP RUSIJA 2018	EURO-21 2025
	Delež	Delež	Delež
Noga	78,95%	73,96%	83,84%
Leva	46,67%	37,60%	37,35%
Desna	53,33%	62,40%	62,65%
Glava	18,13%	26,04%	15,15%
Drugo	2,92%	0%	1,01%

Slika 20. Primerjava deležev zadetkov doseženih s posameznim delom telesa na posameznem prvenstvu.

Največ zadetkov je bilo na vseh treh prvenstvih pričakovano doseženih z nogo (Tabela 52 in Slika 20), delež pa je bil najvišji na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem (83,84 % zadetkov). Ti podatki so v nekakšnem sorazmerju z zadetki doseženimi z glavo, kjer je vrstni red ravno obraten. Največji odstotek zadetkov z glavo je bil v Rusiji (26,04 % zadetkov), nižji v Braziliji (18,13 %) in najnižji na EURO-21 (15,15 % zadetkov). To je v veliki meri povezano predvsem s številom zadetkov po prekinitvah, saj je bilo na zadnjem evropskem prvenstvu do 21 let na ta način doseženih manj zadetkov v primerjavi s svetovnima prvenstvoma.

Če primerjamo še razmerje zadetkov z levo oziroma desno nogo na posameznih prvenstvih, ugotovimo, da je bila razlika najmanjša na prvenstvu v Braziliji (46,67 % proti 53,33 %). Krajnc (2017) je v svoji analizi že predvideval, da je glede na majhno razliko v zadetkih z levo in desno nogo v sodobnem nogometu samoumevno, da igralci znajo odlično udariti tako z levo kot desno nogo. Seveda se to od profesionalcev pričakuje, vendar mislimo, da temu še ni tako, kar nam je potrdila tudi analiza prvenstva v Rusiji (37,60 % proti 62,40 %) in prvenstva do 21 let (37,35 % proti 62,65 %). Dejstvo je tudi, da je manj igralcev levičarjev in prav za slednje je večinoma značilno, da je njihova razlika med udarcem z levo in desno nogo večja kot pri desničarjih.

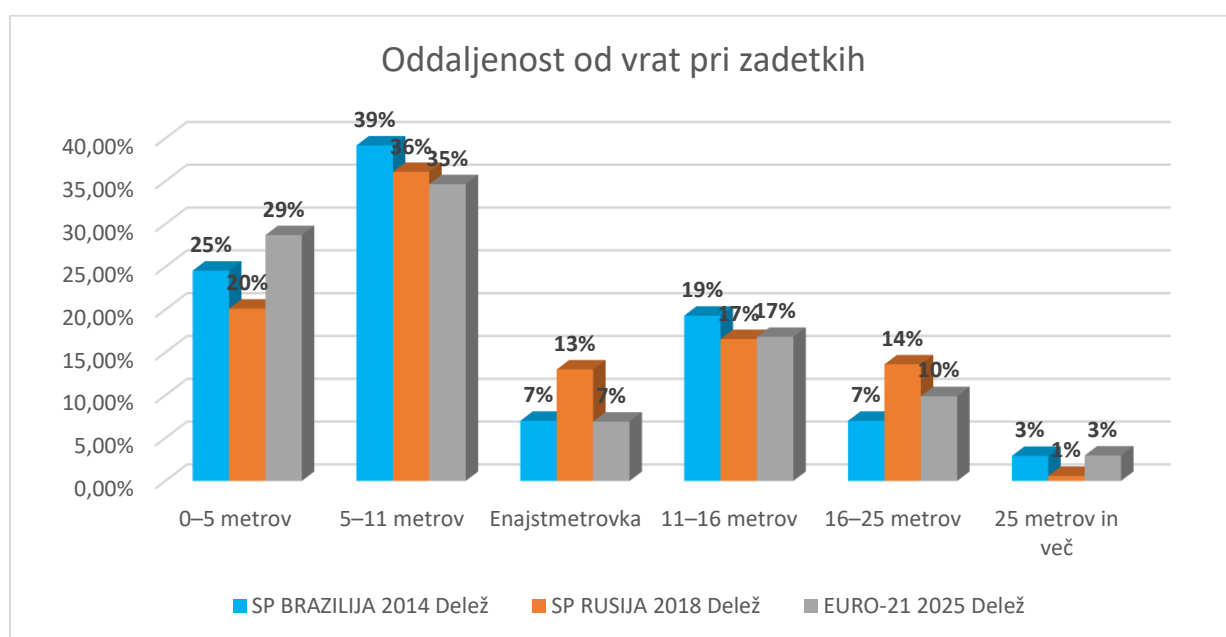
3.5.6 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ODDALJENOST OD VRAT

Tu smo primerjali oddaljenosti od vrat, iz katerih so bili doseženi zadetki na opazovanih prvenstvih. V primerjavo smo vključili prav vse zadetke na vseh treh prvenstvih.

Tabela 53

Primerjava oddaljenosti od vrat, s katerih so bili doseženi zadetki (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

ODDALJENOST OD VRAT PRI ZADETKIH	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
0–5 metrov	24,56%	20,12%	28,71%
5–11 metrov	39,18%	36,09%	34,65%
Enajstmetrovka	7,02%	13,02%	6,93%
11–16 metrov	19,30%	16,57%	16,83%
16–25 metrov	7,02%	13,61%	9,90%
25 metrov in več	2,92%	0,59%	2,97%

Slika 21. Primerjava deležev zadetkov glede na oddaljenost od vrat na posameznem prvenstvu.

Na vseh treh prvenstvih je bilo največ zadetkov doseženih znotraj 11 metrov (Tabela 53 in Slika 21). Natančneje največ z oddaljenosti 5 do 11 metrov od nasprotnikovih vrat. Najvišji odstotek smo zabeležili v Braziliji, kar 39,18 % vseh zadetkov. Ta ugotovitev nas ne preseneča, saj je oddaljenost ravno tolikšna, da je dovolj blizu vratom, in vratarju ne omogoča zadostnega reakcijskega časa za posredovanje po udarcu in hkrati dovolj oddaljena, da je vratar pogosto prepočasen pri izletih iz gola in oženju strelnega kota.

Opazimo lahko rahlo povečanje deleža zadetkov iz neposredne bližine oziroma vratarjevega prostora. Pri teh zadetkih navadno igralci žogo le potisnejo v prazno mrežo, bodisi po odigrani akciji, napaki vratarja, slabi obrambni reakciji ali spletu okoliščin.

Vidimo tudi nižje število zadetkov doseženih po uspešno izvedenih enajstmetrovkah. Predvsem na prvenstvu v Rusiji je k temu veliko pripomogel na novo uveden VAR sistem. Igralci so se očitno do danes navadili in prilagodili, da morajo biti v kazenskem prostoru še toliko previdnejši v fazi obrambe, saj so vsi pod drobnogledom VAR sistema.

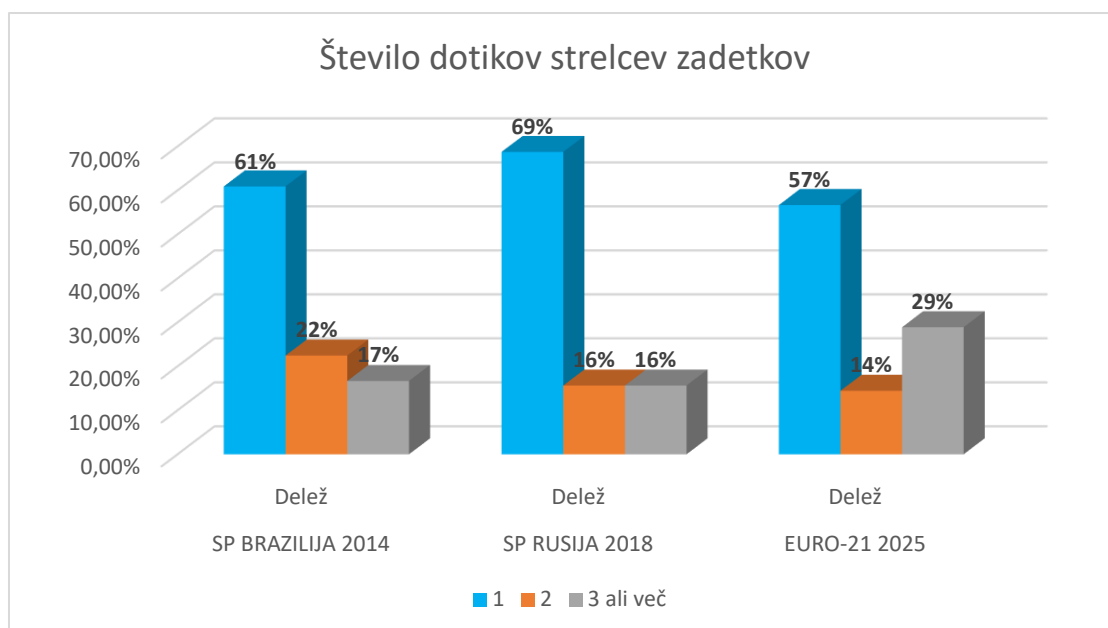
Opazili smo tudi ponovno nekoliko večje število zadetkov z oddaljenosti 25 metrov in več. Obrambne postavitve nekaterih moštev pred kazenskim prostorom so vedno bolj zgoščene in posledično jih je težko prebiti, zato so igralci primorani v določenih situacijah poizkusiti z udarci z večjih razdalj.

3.5.7 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ŠTEVILO DOTIKOV STRELCEV ZADETKOV

Zadetke na opazovanih prvenstvih smo primerjali glede na število dotikov strelcev posameznih zadetkov. V analizi niso vključeni zadetki iz enajstmetrovk, direktnih prostih strelcev in avtogolov.

Tabela 54
Primerjava števila dotikov strelca zadetkov (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

ŠTEVILO DOTIKOV STRELCEV ZADETKOV	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
1	60,90%	68,74 %	56,67%
2	22,44%	15,63%	14,44%
3 ali več	16,67%	15,63%	28,89%

Slika 22. Primerjava deležev zadetkov glede na število dotikov strelcev zadetkov na posameznem prvenstvu.

V Tabeli 54 in Sliki 22 vidimo, da je bilo na letošnjem evropskem prvenstvu do 21 let občutno manj zadetkov doseženih z enim dotikom ter občutno več po treh in več dotikih v primerjavi z opazovanima svetovnima prvenstvoma. Menimo, da je to posledica vedno hitrejših napadalnih in obrambnih prehodov v sami igri. V hitrih napadalnih prehodih je bilo kar nekaj zadetkov doseženih po individualnih prodorih in akcijah, ko je igralec naredil 3 in več dotikov z žogo. Enako je veljalo za igro 1 na 1 na že postavljeno obrambno formacijo nasprotnika, ki je bila posledica hitre obrambne tranzicije ekipe po izgubljeni žogi.

Še vedno je pričakovano največji delež doseženih zadetkov dosežen po enem dotiku strelca zadetka, saj v veliki večini primerov akcij ni prostora niti časa za odvečne dotike.

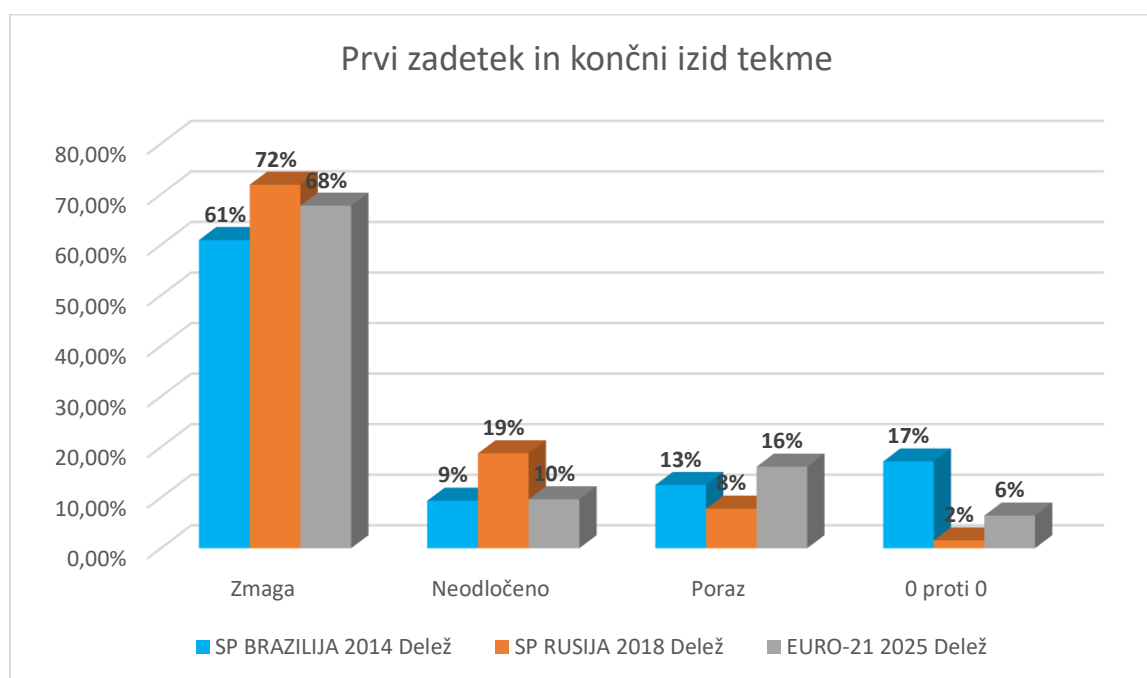
3.5.8 RAZLIKE V POMEMBNOSTI DOSEGANJA PRVEGA ZADETKA NA TEKMI

Primerjali smo pomembnost prvega zadetka na tekmi za končni izid na opazovanih prvenstvih. V analizo smo vključili vse tekme na vseh treh prvenstvih.

Tabela 55

Primerjava pomembnosti prvega zadetka na tekmi za končni izid (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

PRVI ZADETEK IN KONČNI IZID TEKME	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
Zmaga	60,94%	71,88%	67,74%
Neodločeno	9,38%	18,75%	9,68%
Poraz	12,50%	7,81%	16,13%
0 proti 0	17,15%	1,56%	6,45%

Slika 23. Primerjava deležev končnih izidov tekem reprezentanc, ki so dosegle prvi zadetek na tekmi na posameznem prvenstvu.

Analiza je pokazala, da je prvi zadetek na tekmi zelo pomemben faktor za končni izid. Na kar približno 67 % tekem, ki so bile vzete v analizo, je reprezentanca, ki je prva dosegla zadetek, na koncu tudi zmagala na tekmi. Če končnim zmagam prištejemo še v povprečju slabih 13 % končnih neodločenih izidov, lahko ugotovimo, da reprezentanca, ki je zadela prva ni izgubila na okrog 80 % tekem (Tabela 55 in Slika 23). Najodločilnejši je bil prvi dosežen zadetek na prvenstvu v Rusiji, kjer je reprezentanca, ki je prva zadela, zmagala na kar 71,88 % tekem in ni izgubila v kar 90,63 % primerih. Na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem je imel prvi zadetek nekoliko manjši pomen, saj smo videli kar 16,13 % tekem na katerih je prišlo do preobrata.

Reprezentance, ki so zadele prvi zadetek na tekmi, so se po vodstvu dobro postavile na igrišču in s hitrimi prehodi v fazo napada še naprej pretile nasprotniku. To se je v veliki večini tekem izkazalo za uspešno, kar potrjujejo tudi statistike.

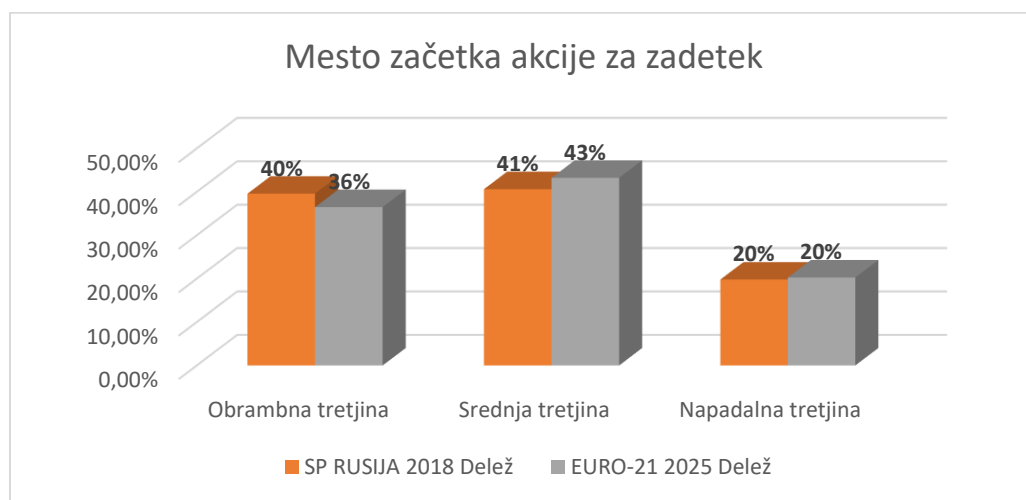
Zanimiv je podatek, da se je na prvenstvu v Rusiji le ena tekma končala z 0 proti 0, na EURO-21 le dve. To nas niti ne preseneča, saj smo na obeh prvenstvih gledali v večini zanimive tekme z visokim tempom igre in z nekaj resnično zadetkov polnih tekem. Govorimo lahko tudi o večji učinkovitosti reprezentanc v primerjavi s preteklostjo.

3.5.9 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA MESTO ZAČETKA AKCIJE ZA ZADETEK

Primerjali smo mesto začetka akcij za zadetke na svetovnem prvenstvu v Rusiji leta 2018 in na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem. V analizi zadetkov svetovnega prvenstva v Braziliji, ta spremenljivka na žalost ni bila vključena v raziskavo. V primerjavo smo vključili le zadetke dosežene iz igre.

Tabela 56
Primerjava mest začetka akcij za zadetek (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

MESTO ZAČETKA AKCIJE ZA ZADETEK	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
Obrambna tretjina	/	39,58%	36,49%
Srednja tretjina	/	40,63%	43,24%
Napadalna tretjina	/	19,79%	20,27%

Slika 24. Primerjava deležev zadetkov glede na mesto začetka akcij na posameznem prvenstvu.

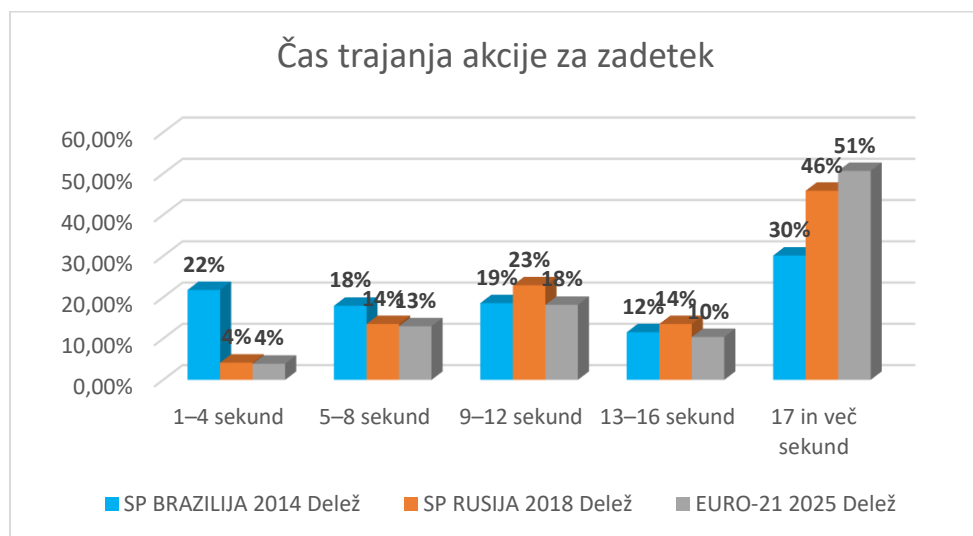
Iz Tabela 56 in Slika 24 smo ugotovili, da so bili rezultati na obeh prvenstvih dokaj podobni. Viden je mogoče le trend začetka akcij za zadetek nekoliko višje na igrišču. To si lahko razlagamo z vedno pogostejšim izvajanjem pritiska v fazi branjenja že v srednji in visoki coni na terenu ter predvsem izvajanjem protipritiska po izgubljeni žogi, zlasti po dobri postavitvi v trenutku izgubljene žoge ("rest defence").

3.5.10 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ČAS TRAJANJA AKCIJE ZA ZADETEK

V primerjavo smo vključili le zadetke dosežene iz igre, vendar so bili v analizo prvenstva iz leta 2014 vključeni tudi nekateri zadetki po prekinitvah. Slednje se nam ni zdelo smiselno, saj nas je pri analizi časa trajanja akcij za zadetke zanimal dejanski čas izpeljave akcij za zadetke. Iz tega razloga bo primerjava nekoliko prilagojena.

Tabela 57
Primerjava časa trajanja akcij za zadetek (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

ČAS TRAJANJA AKCIJE ZA ZADETEK	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
1–4 sekund	21,79%	4,17%	3,90%
5–8 sekund	17,95%	13,54%	12,99%
9–12 sekund	18,59%	22,92%	18,18%
13–16 sekund	11,54%	13,54%	10,39%
17 in več sekund	30,13%	45,83%	50,65%

Slika 25. Primerjava časov trajanja akcij za zadetek v določenih razredih na posameznem prvenstvu.

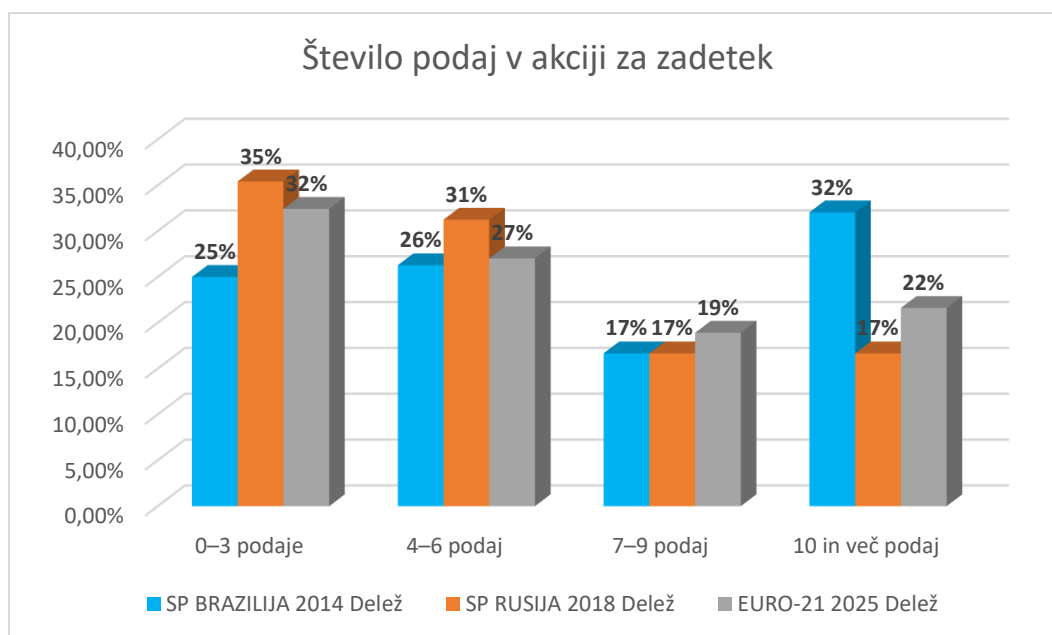
Ugotovimo lahko, da se je čas trajanja akcij za zadetek iz prvenstva v prvenstvo povečeval (Tabela 57 in Slika 25). Na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem je bilo že več kot polovica zadetkov iz igre doseženih po akcijah dolgih 17 in več sekund. To je posledica zahtev po čim hitrejšem obrambnem prehodu in faze napada v fazo obrambe ter preprečitev hitre napadalne tranzicije nasprotnika in čim hitrejške postavitve obrambne formacije. K temu pripomorejo tudi hitra prekinjanja nasprotnikovih napadov s prekrški, po katerih se ustvari čas za postavitev obrambne formacije s čimer se otežuje hitra organizacija nasprotnikovega napada.

3.5.11 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV GLEDE NA ŠTEVILO PODAJ PRI AKCIJI ZA ZADETEK

V primerjavo smo tako kot pri nekaj prejšnjih spremenljivkah vključili le zadetke dosežene iz igre. Žal so bili v analizo prvenstva iz leta 2014 vključeni tudi nekateri zadetki po prekinitvah. Slednje se nam ni zdelo smiselno, saj nas je pri analizi števila podaj pri akcijah za zadetke zanimalo dejansko število podaj pri akciji za zadetke. Iz tega razloga bo primerjava tudi tu nekoliko prilagojena.

Tabela 58
Primerjava števila podaj pri akciji za zadetek (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

ŠTEVILO PODAJ V AKCIJI ZA ZADETEK	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
0–3 podaje	25,00%	35,42%	32,43%
4–6 podaj	26,28%	31,25%	27,03%
7–9 podaj	16,67%	16,67%	18,92%
10 in več podaj	32,05%	16,67%	21,62%

Slika 26. Primerjava števila podaj v akcijah za zadetke v določenih razredih na posameznem prvenstvu.

Ugotovili smo že, da v sodobnem nogometu večje število podaj posameznega moštva ne pomeni ničesar, če slednje ne doseže zadetka. Na prvenstvu v Rusiji se je to zelo očitno pokazalo, saj je bilo največ zadetkov doseženih po največ treh podajah (35,42 % zadetkov), le nekoliko manj po 4 do 6 podajah (Tabela 58 in Slika 26). Na prvenstvu do 21 let na Slovaškem je bilo vidno povečanje števila zadetkov iz igre po 7 in več podajah (40,54 % zadetkov), vendar je kljub temu največ zadetkov bilo doseženih z do tremi podajami (32,43 % zadetkov). Če se je nasprotna ekipa po izgubljeni žogi, uspela pravočasno vrniti v obrambo in uspešno postaviti obrambno formacijo, smo pri nekaterih zadetkih videli potrpežljivo gradnjo napadov. Pri takšnem načinu igre so še toliko pomembnejši posamezniki z izjemno individualno kvaliteto, ki lahko s svojimi potezami ustvarijo višek igralcev, prazen prostor za svoje soigralce ali kar sami dosežejo zadetek. Ob strnjeni obrambni formaciji je tudi želja po odvzemu žoge čim bližje nasprotnikovemu голу v sodobnem nogometu tem večja, saj s tem damo nasprotniku manj časa za uspešno postavitev obrambne formacije in preprečitev zadetka.

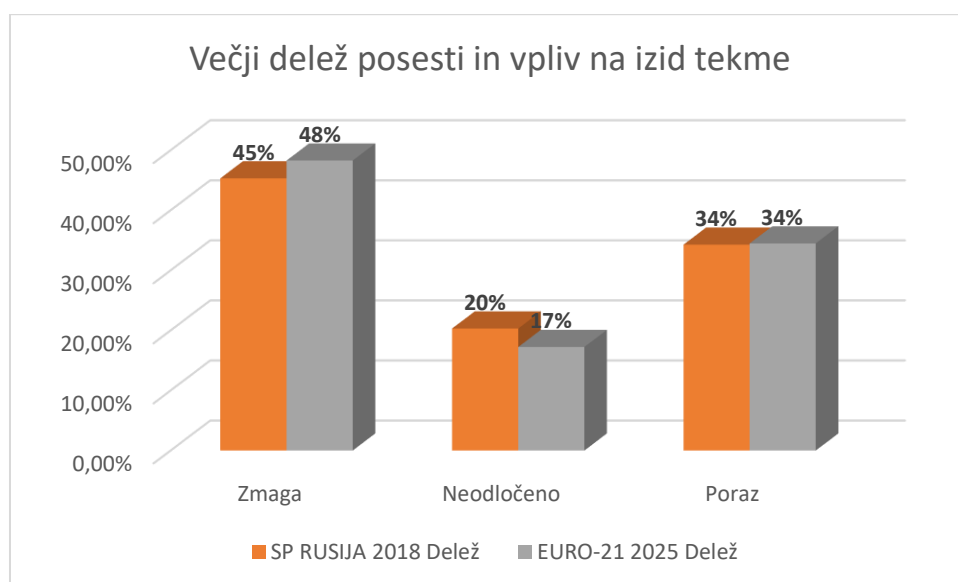
3.5.12 RAZLIKE V DELEŽU POSESTI ŽOGE IN VPLIV NA IZID TEKME

Primerjali smo večje deleže posesti žoge na posamezni tekmi in njegov vpliv na izid vsake opazovane tekme na svetovnem prvenstvu v Rusiji leta 2018 in na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem. V analizi zadetkov svetovnega prvenstva v Braziliji, ta spremenljivka na žalost ni bila vključena v raziskavo. V primerjavo smo vključili le zadetke dosežene iz igre.

Tabela 59

Primerjava večjega deleža posesti na izid tekme (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

VEČJI DELEŽ POSESTI IN VPLIV NA IZID TEKME	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
Zmaga	/	45,31%	48,28%
Neodločeno	/	20,31%	17,24%
Poraz	/	34,28%	34,48%

Slika 27. Primerjava deležev končnih izidov tekem reprezentanc, ki so na tekmi imele večji delež posesti žoge, na posameznem prvenstvu.

Ugotovili smo, da so rezultati z obeh opazovanih prvenstev precej podobni (Tabela 59 in Slika 27). Na obeh prvenstvih je sicer v večini primerov zmagala reprezentanca z večjim deležem posesti žoge od nasprotnika (45,31 % in 48,28 % tekem), vendar je v dobrih 34 % tekem na obeh prvenstvih zmagala reprezentanca, ki je imela žogo manj v svojih nogah. Na podlagi tega težko povlečemo kakšne nove zaključke, ampak lahko ponovno povzamemo, da posest žoge ne vpliva na uspešnost reprezentanc, temveč je eden izmed pokazateljev kvalitete reprezentance, saj so najboljše reprezentance na EURO-21 bile skoraj vse v zgornji polovici tabele povprečnih vrednosti posesti žoge na tekmo.

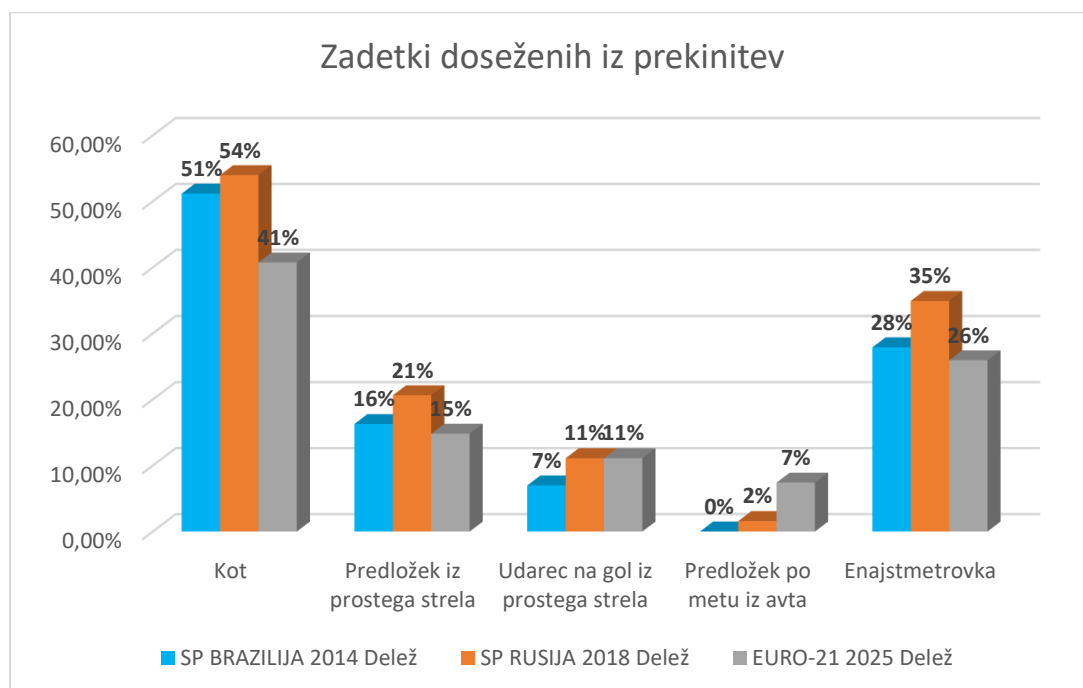
3.5.13 RAZLIKE V DOSEGANJU ZADETKOV IZ PREKINITEV

V analizo prekinitev opazovanih svetovnih prvenstev v Braziliji in Rusiji ter evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem, smo vzeli vse zadetke po uspešno izvedenih kotih, avtih, enajstmetrovkah in prostih strelah, po katerih je prišlo moštvo do zadetka.

Tabela 60

Primerjava zadetkov po prekinitev (Krajnc, 2017 in Pahor, 2018)

ZADETKI DOSEŽENI IZ PREKINITEV	SP BRAZILIJA 2014 Delež	SP RUSIJA 2018 Delež	EURO-21 2025 Delež
Kot	51,16%	53,97%	40,74%
Predložek iz prostega strela	16,28%	20,63%	14,81%
Udarec na gol iz prostega strela	6,98%	11,11%	11,11%
Predložek po metu iz avta	0%	1,59%	7,41%
Enajstmetrovka	27,90%	34,92%	25,93%

Slika 28. Primerjava deležev zadetkov doseženih iz prekinitev na posameznem prvenstvu.

Na prvenstvu v Rusiji je bilo število zadetkov po prekinitvah veliko večje kot na ostalih prvenstvih. Doseglo je rekordne vrednosti, saj toliko zadetkov iz prekinitev ni bilo doseženih še nikdar. Ravno tako je bilo dosojeno največje število enajstmetrovk (kar 34,92 %).

V Tabeli 60 in Sliki 28 lahko opazimo občutno manjši delež zadetkov po predložkih iz kotov (40,74 % zadetkov iz prekinitev) in prostih strelav (14,81 %). Obenem pa povečanje deleža

zadetkov iz prekinitev po metu iz avta (7,41 %), saj se trenerji dandanes v svetu nogometa dobro zavedajo pomembnosti vseh standardnih situacij in zato posvečajo več pozornosti tudi izvedbam avtov, predvsem v napadalni tretjini ter pripravljajo določene uigrane izvedbe le teh.

3.6 PREVERJANJE HIPOTEZ

H1: Povprečno število doseženih zadetkov na tekmo je, v primerjavi s povprečnim številom prejetih zadetkov na tekmo, bolj povezano s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

Glede na rezultate v Tabeli 14 in Tabeli 15 lahko trdimo, da ima povprečno število doseženih zadetkov na tekmo večji vpliv na končno uvrstitev kot povprečno število prejetih zadetkov, saj v Tabeli 14 izmed reprezentanc, ki so napredovale med prvih osem ni le reprezentance Italije. V Tabeli 15 pa izmed reprezentanc, ki so se uvrstile v četrtfinale, manjkata dve reprezentanci v zgornjem delu tabele. Poleg tega je tudi vrstni red reprezentanc bolj pomešan.

Zato smo to hipotezo **potrdili**. Iz dobljenih rezultatov lahko povzamemo, da večje povprečno število doseženih zadetkov na tekmo večji vpliv na končno razvrstitev kot povprečno število prejetih zadetkov.

H2: Učinkovitost strelav proti nasprotnikovim vratom je povezana s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

Iz Tabele 16 lahko povzamemo, da učinkovitost strelav proti nasprotnikovim vratom ni močno povezana s končno uvrstitvijo na prvenstvu, vpliva pa na izid posamezne tekme.

Zato smo to hipotezo **zavrnil**. Iz dobljenih rezultatov lahko povzamemo, da boljša učinkovitost strelav posamezne reprezentance sicer vpliva na izid posamezne tekme, vendar nima velikega vpliva končno razvrstitev in sama po sebi ne zagotavlja boljše uvrstitve.

H3: Prvi zadetek na tekmi je povezan s končnim izidom tekme na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

Tabela 61

Povezanost prvega zadetka na tekmi in končnega izida tekme

PRVI ZADETEK NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	16	72,72	5	71,43	21	72,41
Neodločeno	3	13,64	0	0	3	10,35
Poraz	3	13,64	2	28,57	5	17,24

Iz Tabele 18 in Tabele 61 smo ugotovili, da je prvi zadetek na tekmi zelo pomemben v povezavi s končnim rezultatom tekme. V 72,41 % tekem je reprezentanca, ki je dosegla prvi zadetek, zmagala na tekmi. Če zmagam dodamo še neodločene rezultate, pridemo do ugotovitve, da reprezentanca, ki je dosegla prvi zadetek na tekmi, ni izgubila na 82,76 % tekem evropskega prvenstva do 21 let na Slovaškem. Zato smo to hipotezo z lahkoto **potrdili**.

H4: Povprečen delež posesti žoge na tekmo je povezan s končnim izidom posamezne tekme in tudi s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

Tabela 62

Povezanost večjega deleža posesti žoge na tekmi in končnega izida tekme

VEČJA POSEST NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	12	50,00	2	40,00	14	48,28
Neodločeno	5	20,83	0	0	5	17,24
Poraz	7	29,17	3	60,00	10	34,48

Iz Tabele 62 in Tabele 21 je razvidno, da je na prvenstvu moštvo, ki je imelo žogo v svoji posesti dlje od nasprotnika, v 48,28 % vseh tekem zmagalo. V 34,48 % tekem je moštvo izgubilo, zato iz tega podatka težko izpeljemo neke zanesljive zaključke. Ampak nesporno je, da je večje število tekem zmagalo moštvo (14), ki je imelo večji delež časa žogo v svoji posesti. Še malenkost bolj to velja za tekme v skupinskem delu, kjer je na točno polovici tekem (50 %) zmagalo moštvo z večjo posestjo žoge. Zato smo prvi del hipoteze, kljub vsemu **potrdili**.

Iz Tabele 22 lahko razberemo, da povprečna posest žoge v nogah posamezne reprezentance ni povezana s končno uvrstitvijo, saj je recimo reprezentanca Nemčije kot finalistka prvenstva šele na sredini tabele, Danska pa skoraj na dnu. Zanimivo je to, da so vse reprezentance, ki so se uvrstile v četrtfinale, z izjemo že omenjene Danske, v zgornji polovici tabele. Iz tega podatka lahko izpeljemo, da so boljše reprezentance na prvenstvu imele v povprečju večjo posest žoge, vendar to v izločilnem delu prvenstva ni imelo več vloge in ni vplivalo na končno uvrstitev na prvenstvu. Zato smo drugi del hipoteze **zavrnil**.

H5: Povprečen XG na tekmo je povezan s končnim izidom posamezne tekme in tudi s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

Tabela 63

Povezanost večjega XG na tekmi in končnega izida tekme

VEČJI XG NA TEKMI	Skupinski del	Delež (%)	Izločilni del	Delež (%)	Skupaj	Delež (%)
Zmaga	13	54,17	5	71,43	18	58,06
Neodločeno	5	20,83	0	0	5	16,13
Poraz	6	25,00	2	28,57	8	25,81

Po analizi lahko iz Tabele 63 in Tabele 19 razberemo, da je reprezentanca, ki je imela na tekmi večji XG od nasprotnika zmagala v 58,06 % tekem in ostala neporažena na 74,19 % tekem. Delež zmag je bil v izločilnem delu (71,43 %) višji kot v skupinskem delu (54,17 %). Izpeljemo lahko zaključek, da je XG vrednost razmeroma dober statistični kazalnik boljše ekipe v posamezni tekmi in v približno treh četrtinah tekem ekipa z višjim XG tekme ne izgubi, zato smo prvi del hipoteze **potrdili**.

Če dobro pogledamo Tabelo 20, lahko ugotovimo, da so vse reprezentance, ki so napredovale iz skupin v četrtfinale, v zgornji polovici tabele, z izjemo reprezentance Italije. Kljub temu, da je vrstni red uvrstitev nekoliko premešan, lahko tudi drugi del hipoteze **potrdimo**, saj ima povprečna XG vrednost na tekmo viden vpliv na končno uvrstitev posamezne reprezentance.

H6: Povprečno število podaj reprezentance na tekmo je, v primerjavi s povprečnim deležem uspešnosti podaj na tekmo, bolj povezano s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

Po analizi Tabele 24 lahko povemo, da povprečno število podaj na tekmo nima velikega vpliva na končno uvrstitev na prvenstvu, vendar je dober pokazatelj boljših reprezentanc v igri z žogo.

Iz Tabele 25 vidimo, da ima delež uspešnosti podaj določen vpliv na rezultat posamezne tekme (80 % brez poraza) in majhen tudi na uspešnost moštva.

V primerjavi teh dveh spremenljivk lahko na podlagi rezultatov v Tabeli 24 in Tabeli 26 povzamemo, da na končno uvrstitev kljub vsemu malenkost bolj vpliva samo število podaj kot delež uspešnosti, zato smo to hipotezo **potrdili**.

H7: Povprečno število podaj naprej reprezentance na tekmo je, v primerjavi s povprečnim deležem uspešnosti podaj naprej na tekmo, bolj povezano s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem.

Na podlagi rezultatov v Tabeli 28 lahko vidimo, da so vse reprezentance, ki so se uvrstile v četrtfinale, v zgornji polovici tabele, z izjemo Danske. Poleg tega so na prvih petih mestih vse štiri polfinalistke. Zato lahko trdimo, da ima povprečno število podaj naprej na tekmo razmeroma velik vpliv na končno uvrstitev na prvenstvu.

V Tabeli 30 lahko že na prvi pogled vidimo, da so reprezentance po povprečnem deležu uspešnosti podaj naprej na tekmo precej bolj pomešane glede na končno uvrstitev.

Tako bi lahko povzeli, da na končno uvrstitev nekoliko bolj vpliva samo število podaj naprej kot delež uspešnosti, zato smo tudi to hipotezo **potrdili**.

4 ZAKLJUČEK

Evropsko nogometno prvenstvo do 21 let na Slovaškem je znova potrdilo, da je nogomet najbolj priljubljen in razširjen šport na svetu, ki se nas v življenju dotakne tako ali drugače. Kljub temu, da je bilo prvenstvo organizirano za igralce do 21 let, si je prvenstvo na stadionih ogledalo 290.000 ljudi in 120 milijonov ljudi preko televizijskih zaslonov. S tem je postalo prvenstvo na Slovaškem najboljše gledano evropsko prvenstvo do 21 let v zgodovini.

Evropsko prvenstvo do 21 let velja za enega ključnih turnirjev v mladinskem nogometu in pomembno odskočno desko za bodoče zvezdnike svetovnega nogometa. Vsak izmed največjih turnirjev prinese nova spoznanja o usmeritvah modernega nogometa in tudi prvenstvo na Slovaškem ni bilo drugačno. Prvenstvo si bomo najbolj zapomnili po evropskih prvaki Angležih, zanimivih tekmah polnih zadetkov in odlični organizaciji prvenstva. Na prvenstvu je prevladoval hiter in gledljiv nogomet modernega sloga, kjer so na večinoma izenačenih tekmah odločale malenkosti.

Svetovni nogometni trendi so se z napredovanjem kondicijskih sposobnosti igralcev, kvalitete treningov, razne tehnologije in ukvarjanja z malenkostmi spremenili. Prostora je vse manj, igra je vse hitrejša, ekipe so taktično dovršene, usklajene in dosledne. Zato so takšne analize z ugotovitvami na kakšen način je najlažje doseči zadek, oziroma čemu posvečati pozornost, da bi bili uspešnejši pri realizaciji, potrebne za vzdrževanje stika z najboljšimi.

Prvenstvo na Slovaškem je bilo s 101 zadetkom na 31 tekmah in povprečjem 3,26 zadetka na tekmo v tem segmentu rekordno. V skupinskem delu tekmovanja smo na 24-ih tekmah videli 75 zadetkov ali 3,13 zadetka na tekmo, v izločilnem delu na 7-ih tekmah še 26 ali izjemnih 3,71 zadetka na tekmo. Na celem turnirju sta se je le dve tekmi končali z najbolj nepriljubljenim rezultatom 0:0, kar dokazuje, da je bila igra večine reprezentanc na prvenstvu napadalno usmerjena, a z disciplinirano in taktično dovršeno fazo igre v obrambi ter velikim poudarkom na obeh tranzicijskih prehodih. Po izračunu povprečnega števila doseženih zadetkov na tekmo posamezne reprezentance smo ugotovili, da je ta spremenljivka precej povezana z napredovanjem v četrtfinale, saj med osmimi reprezentancami z najvišjim povprečjem ni bilo le Italije. Najvišje povprečje je imela reprezentanca Nemčije (2,83 zadetka na tekmo), ki je hkrati dosegla tudi največje število zadetkov na prvenstvu (17 zadetkov). S povprečno najmanjšim številom prejetih zadetkov je prvenstvo presenetljivo zaključila reprezentanca

Portugalske, ki je na tekmo povprečno prejela le 0,25 zadetka. Povprečno število prejetih zadetkov nam poda okvirno informacijo o kvaliteti igre v fazi obrambe posamezne reprezentance, vendar ne njene celotne kakovosti. Dejstvo je, da so uspešnejše ekipe, ki prejmejo manjše število zadetkov. Sicer smo na prvenstvu na Slovaškem videli številne odlično postavljene obrambne razporeditve, hitre prehode v fazo obrambe po izgubljeni žogi in agresivno consko pokrivanje v bližini lastnega gola. Na ta način so nekatere reprezentance zelo oteževale igro po kvaliteti igralcev boljšim reprezentancam.

Najučinkovitejša reprezentanca na prvenstvu je bila Gruzija, ki je za dosego zadetka povprečno potrebovala 5,25 strelav proti nasprotnikovim vratom. Zmagovalka Anglija se je znašla na šestem mestu, s povprečno 7,75 strelav potrebnimi za zadetek. Izrazito neučinkovita je bila reprezentanca Slovenije, saj je bila edina reprezentanca, ki ji na prvenstvu ni uspelo doseči zadetka. To je bil zagotovo eden glavnih razlogov za njihov neuspeh na prvenstvu. Reprezentanca Francije je na prvenstvu sprožila povprečno največ strelav na tekmo (18,80) in je turnir zaključila tudi z največjim številom strelav proti nasprotnikovemu голу (94 strelav). Ugotovili smo, da je reprezentanca, ki je na tekmi v primerjavi z nasprotnikom izvedla večje število strelav proti nasprotnikovim vratom, v 46,67 % tekem na koncu tudi zmagala in v 60,67 % tekme ni izgubila. Analiza je nato pokazala, da je še pomembneje, kdo doseže prvi zadetek na tekmi. Na kar 21 tekмах od 29-ih, na katerih smo videli zadetke, je moštvo, ki je doseglo prvi zadetek na tekmi, na koncu zmagalo (72,41 % tekem). Če k zmagam prištejemo še neodločene rezultate, ugotovimo, da reprezentance v 82,76 % primerih tekme niso izgubile. Do preobrata je prišlo na 5-ih tekмах oziroma v 17,42 % primerov.

Enako analizo smo naredili tudi za vrednost XG reprezentanc na posamezni tekmi in ugotovili, da je reprezentanca z večjo XG vrednostjo tekmo v 58,06 % zmagala in na 74,19 % tekem ostala neporažena. Izpeljali smo zaključek, da je XG vrednost razmeroma dober statistični kazalnik boljše ekipe v posamezni tekmi, saj v približno treh četrtinah tekem ekipa z višjim XG tekme ne izgubi, ter da je povprečen XG reprezentance na tekmo povezan s končno uvrstitvijo na prvenstvu in močno povezan s povprečnim številom danih zadetkov na tekmo. Na podoben način smo analizirali tudi pomen večje posesti žoge na posamezni tekmi v primerjavi z nasprotnikom. Ugotovili smo, da je na 48,28 % tekem zmagalo moštvo z večjo posestjo žoge, vendar je na drugi strani v 34,48 % tekem to moštvo tudi izgubilo. Zato težko potrdimo pomembnost posesti žoge na končni izid, sploh ker smo v izločilnem delu videli, da so na več

tekmah zmagale reprezentance z manjšim deležem posesti žoge od nasprotnika (60% tekem). Preverili smo še povezanost med povprečno posestjo žoge, končno uvrstitvijo na turnirju in povprečnim številom doseženih zadetkov na tekmo, kjer nismo našli statistično pomembne korelacije.

Raziskovali smo še vlogo števila vseh podaj in podaj naprej ter njunih deležev na posamezni tekmi v primerjavi z nasprotnikom in vplivom na končni izid tekme. Ugotovili smo, da ima na izid posamezne tekme od omenjenih spremenljivk največji pomen delež uspešnosti podaj naprej, saj je reprezentanca z večjim deležem uspešnosti podaj naprej tekmo v 61,29 % zmagala in 77,42 % ni izgubila. Videli smo še, da ima na končno uvrstitev in povprečno število doseženih zadetkov večji vpliv povprečno število podaj naprej in njen delež uspešnosti kot povprečno število vseh podaj na tekmo in njen delež uspešnosti. Izmed vseh omenjenih spremenljivk povezanih s podajami lahko tudi povzamemo, da ima na končno uvrstitev in povprečno število doseženih zadetkov na tekmo največji vpliv število podaj naprej.

Na celem prvenstvu je bilo 26,73 % zadetkov doseženih po prekinitvah (27 od 101 zadetka). Pri izvajanju kotov in prostih strelav so bile najučinkovitejše podaje navznoter (60 %). Po kotih na prvo vratnico (72,73 %) in po prostem strelu v sredino kazenskega prostora (75 %). Poleg zadetkov po prekinitvah je 25,74 % zadetkov bilo doseženih iz protinapadov in največ kar 47,52 % po kontinuiranih napadih. Ob prekinitvah je bilo največ zadetkov doseženih po podaji s krilnega položaja (22,77 % zadetkov) in razmeroma veliko po individualnih prodorih oz. akcijah (19,80 %). Doseganja zadetkov na takšen način so sposobni le najboljši nogometaši in kar nekaj jih je na takšen način dosegel tudi najboljši igralec prvenstva Harvey Elliott. Na prvenstvu so reprezentance velik poudarek dajale na obrambni postavitvi v trenutku izgubljene žoge in hitri obrambni tranziciji ter kolektivni postavitvi obrambne formacije. Posledično je večina napadov potekala s kontinuiranim kombiniranjem na postavljeno obrambno formacijo, kjer pride še toliko bolj do izraza individualna kvaliteta posameznikov, ko je potrebno prebiti ta obrambni blok nasprotnika in priti do zaključka.

Največ zadetkov je bilo doseženih v obdobju med 76. in 90. minuto (19,80 % vseh zadetkov). Na prvenstvu se je zopet potrdilo dejstvo, da je nujno potrebno igrati do zadnjega sodnikovega žvižga, saj je bilo kar 7 zadetkov (6,93 %) doseženih v sodnikovih dodatkih drugega polčasa.

V modernem nogometu se znotraj igre veliko menjajo sistemi igre oziroma osnovne postavitve igralcev, ki med tekmo menjujejo tudi svoje pozicije. Kljub temu so pričakovano največji delež zadetkov dosegli napadalci (56,44 %), najpogosteje z ного (83,84 %), z enim dotikom žoge (56,67 %). Razmeroma veliko zadetkov so dosegli centralni vezni igralci, kar 11 ali 10,89 % vseh zadetkov. Ta ugotovitev je zagotovo predvsem posledica vključevanja centralnih veznih igralcev iz drugega plana, ko se igra na postavljeno obrambo nasprotnika ter fizičnih predispozicij modernega centralnega veznega igralca (visok in dobro tehnično podkovan), ki pridejo še kako prav za igro ob prekinitvah, ko se preselijo v nasprotnikov kazenski prostor.

Še vedno je opazna razlika med zadetki z levo (37,35 %) in z desno ного (62,65 %), nekaj več kot 15 % vseh zadetkov je bila dosežena z glavo. Pri zaključnih udarcih pri zadetkih so prevladovali udarec s sprednjim notranjim delom stopala (27,17 % zadetkov), udarec z notranjim delom stopalom (26,09 %) in udarec z nartom (25,00 %). Strelci so 63,36 % zadetkov dosegli iz oddaljenosti do 11 metrov. Od tega 34,65 % z oddaljenosti od 5–11 metrov in 28,71 % znotraj vratarjevega prostora. Nato se z oddaljevanjem od 11 metrov število zadetkov zmanjšuje. Z razdalje 25 metrov in več smo videli le tri zadetke. Strelci so zelo raznovrstno zaključevali napade, saj je bil dosežen le en zadetek več v bližnji vratarjev kot (40,22 %) v primerjavi z zadetki doseženimi v oddaljen kot (39,13 %). Zato lahko trdimo, da na tem prvenstvu ni bilo bistvene razlike in pravila pri zaključkih na gol. Slednje lahko pripišemo predvsem velikemu številu zadetkov iz bližine, ko je vratar tako rekoč nemočen in poskuša posredovati s predvidevanjem.

Največje število akcij za zadetek se je začelo v srednji tretjini (43,24 %), nekaj manj v obrambni (36,49 %). To je v skladu z videnim, saj je bilo na prvenstvu kot smo že povedali največ zadetkov doseženih po kontinuiranih napadih, s čimer je tudi povezano mesto začetka samih akcij. Reprezentance so v večini bile zelo dobre v obrambnih tranzicijah in prekinjanju nasprotnih napadalnih prehodov. Posledično so se igralci v fazi obrambe uspeli vsi postaviti za žogo in na ta način oteževali organizacijo napadov nasprotnika. Videli smo tudi nekaj agresivnega konskega pokrivanja visoko na nasprotni polovici igrišča in proti-pritiska po izgubljeni žogi, s čimer so v nekaterih primerih reprezentance žogo odvzele v napadalni tretjini in s hitrimi zaključki na ta način dosegle 20,27 % zadetkov iz igre. Če ni bilo možno izpeljati hitre akcije in priti do zaključka, so se reprezentance posluževale daljših organiziranih napadov, kar nam potrjuje dejstvo, da je 50,65 % akcij za zadetek trajalo 17 sekund in več. Najhitrejša napade za

zadetek sta na prvenstvu izpeljevali reprezentanci Finske (9,67 sekund) in Gruzije (11,67 sekund). Skladno s podaljševanjem trajanja posameznih akcij, smo pričakovali, da se je povečevalo tudi število podaj, vendar temu ni bilo tako. Največ zadetkov iz igre je bilo kljub temu doseženih s številom podaj od 0 do 3 (32,43 % zadetkov). S tem se je znova pokazalo dejstvo, da število podaj v nogometu ni merilo uspeha, če moštvo ne doseže zadetka. Akcije za zadetke sta s povprečno najmanjšim številom podaj ravno tako izvajali reprezentanci Finske (2,00 podaj) in Gruzije (4,33 podaj). To priča o resnično hitri organizaciji napada in tranziciji iz faze obrambe v fazo napada. Glede na daljše trajanje akcij za zadetek in manjše število podaj pri akcijah za zadetek lahko trdimo, da so po odvzeti žogi prevladoval predvsem podaje v globino in v prazen prostor ter individualne akcije. Povprečno število podaj pri akcijah za zadetek iz igre je znašalo 5,92 podaj, akcije za zadetke iz igre pa so v povprečju trajale 19,24 sekund.

Po opravljeni analizi strel iz enajstmetrovk smo ugotovili, da so jih igralci na prvenstvu izvajali s 70 % uspešnostjo. Izvajalci so se v 50 % enajstmetrovk odločili za strel v desno stran vrat, 40 % v levo in 10 % po sredini. Najuspešnejše je bilo izvajanje enajstmetrovk po sredini vrat (100 %), nato v desno (80 %) in najmanj uspešno v levo (le 50 %).

Naredili smo tudi primerjavo izbranih značilnosti zadetkov z analizama zadetkov s svetovnih prvenstev leta 2014 v Braziliji in leta 2018 v Rusiji. Ugotovili smo, da je bilo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem doseženih v povprečju občutno več zadetkov na tekmo (3,26), kljub temu da velja prvenstvo v Braziliji za rekordno (povprečno 2,67 zadetka na tekmo). V Rusiji malenkost manj 2,64 zadetka na tekmo. Primerjali smo tudi povprečno število zadetkov na tekmo po delih tekmovalja in ugotovili, da je bilo le v Braziliji v skupinskem delu tekmovalja doseženih več zadetkov v povprečju na tekmo (2,83). Tako v Rusiji kot na Slovaškem je bilo več zadetkov doseženih v izločilnem delu, kar je nekoliko presenetljivo.

Na vseh treh prvenstvih je bilo več zadetkov doseženih v drugih polčasih tekem, zanimivo, na vsakem prvenstvu v drugem časovnem obdobju. V Braziliji v obdobju med 60. in 75. minuto (19,30 %), v Rusiji v prvih petnajstih minutah drugega polčasa (19,53 %) in na Slovaškem v obdobju med 76. in 90. minuto (19,80 %). Na prvenstvu v Rusiji so se prekinitve izkazale kot eden pomembnejših segmentov igre v sodobnem nogometu, saj je bilo z naskokom največ zadetkov, v primerjavi z ostalimi prvenstvi, doseženih po prekinitvah, in sicer kar 43,20 % vseh zadetkov. Z izjemo prvenstva v Rusiji je največ zadetkov doseženih po kontinuiranih napadih,

predvsem v EURO-21 je bil delež teh zadetkov zelo visok (47,52 %). Na prvenstvu na Slovaškem je bilo v primerjavi z ostalima dvema občutno manj zadetkov doseženih po globinski podaji ter občutno več po individualnih prodorih ali akcijah (19,80 %) s čimer je povezano tudi povečanje deleža zadetkov doseženih s tremi ali več dotiki strelca zadetka. Nekoliko povečal se je tudi delež zadetkov po napakah nasprotnika (11,88 %). Razloge za večje število napak bi iskali predvsem v mladosti in neizkušenosti igralcev do 21 let ter pogosto manjši kvaliteti posameznikov v primerjavi s članskima svetovnima prvenstvoma.

Na svetovnih prvenstvih leta 2010, 2014 in 2018 se je zaznal trend nižanja odstotka zadetkov doseženih z nogo in višal odstotek zadetkov doseženih z glavo, kar je bilo zagotovo povezano z višanjem števila zadetkov po prekinitvah. Na prvenstvu do 21 let na Slovaškem pa je delež zadetkov doseženih z nogo ponovno narasel (83,84 %). Potem, ko je bil na prvenstvu v Braziliji delež zadetkov doseženih z levo nogo že zelo blizu deležu zadetkov z desno nogo, se je na prvenstvih v Rusiji in na Slovaškem zopet dvignil in potrdil, da med vrhunskimi igralci še vedno obstajajo razlike med njihovo levo in desno nogo. Na vseh treh opazovanih prvenstvih je bilo največ zadetkov vedno doseženih znotraj 11 metrov, največ iz oddaljenosti med 5 in 11 metrov od nasprotnikovih vrat. Ta oddaljenost je ravno pravšnja, da je dovolj blizu gola in zato vratarju ne omogoča pravočasnega posredovanja po udarcu, ter hkrati dovolj oddaljena, da je vratar pogosto prepočasen pri izletih iz gola in manjšanju strelnega kota. V primerjavi z ostalima prvenstvoma smo ugotovili še nekoliko večji delež zadetkov iz neposredne bližine znotraj 5 metrov, kar je posledica večjega števila zadetkov, ko so igralci žogo le potisnili v prazno mrežo, bodisi po odigrani akciji, napaki vratarja, slabi obrambni reakciji ali spletu okoliščin.

Analiza je pokazala, da je prvi zadetek na tekmi zelo pomemben faktor za končni izid. Najbolj izrazit je bil sicer v Rusiji, ko je reprezentanca, ki je prva zadela zmagala na kar 71,88 % tekem in ni izgubila v kar 92,19 % primerih. Na prvenstvu do 21 let na Slovaškem je bil delež preobratov nekoliko večji, saj je na 16,13 % tekem, prišlo do preobrata. To bi lahko ponovno pripisali mladosti in neizkušenosti igralcev ter posledično tudi moštev v primerjavi s članskim nivojem prvenstev.

Primerjali smo tudi mesta začetka akcij za zadetek na svetovnem prvenstvu v Rusiji leta 2018 in na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem. Rezultati so dokaj podobni, čeprav je mogoče zaznati rahel pomik odvzetih žog in posledično začetkov akcij za zadetek nekoliko višje proti nasprotnikovim vratom. To si lahko razlagamo z vedno pogostejšim izvajanjem pritiska v

fazi branjenja že v srednji in visoki coni na terenu ter predvsem izvajanjem proti-pritiska po izgubljeni žogi, zlasti po dobri postavitvi v trenutku izgubljene žoge ("rest defence"). Na omenjenih dveh prvenstvih smo primerjali tudi vpliv večjega deleža posesti žoge na izid tekme in prišli do spoznanja, da je sicer v večini primerov zmagala reprezentanca z večjim deležem posesti žoge od nasprotnika (45,31 % in 48,28 % zadetkov), vendar je v dobrih 34 % zadetkov na obeh prvenstvih zmagala reprezentanca, ki je imela žogo manj v svojih nogah. Na podlagi tega težko povlečemo kakšne nove zaključke, ampak lahko ponovno povzamemo, da posest žoge ne vpliva na uspešnost reprezentanc, temveč je eden izmed pokazateljev kvalitete reprezentance.

Ugotovili smo, da se je čas trajanja akcij za zadetek na vsakem prvenstvu postopoma povečal. Zanimiv je podatek, da se je število podaj pri akcijah za zadetek na prvenstvu v Rusiji občutno znižalo v primerjavi s prvenstvom v Braziliji in je bilo primerljivo z evropskim prvenstvom do 21 let, čeprav je na evropskem prvenstvu do 21 let viden ponovni dvig števila podaj v akcijah za zadetek. Na omenjenih dveh prvenstvih je bilo največ zadetkov doseženih po največ treh podajah, v Braziliji po 10 in več. To je v skladu z modelom igre številnih reprezentanc na prvenstvih v Rusiji in na Slovaškem, kjer so igralci po osvojeni žogi najprej poskušali z iskanjem hitrih globinskih podaj, hitrim prehodom v fazo napada in s čim manjšim številom podaj organizirati napad z vključevanjem čim večjega števila igralcev in zaključiti še preden je nasprotnik uspel postaviti popolno obrambno formacijo. V kolikor je nasprotnik to preprečil in se uspel postaviti v obrambno formacijo, so reprezentance poskušale priti do zaključka po kontinuiranem napadu.

S primerjavo prekinitev na opazovanih treh prvenstvih smo prišli do spoznanja, da je bil na EURO-21 dosežen občutno manjši delež zadetkov po predloških iz kotov in prostih strelav ter večji po podaji iz avta, kateremu dandanes trenerji posvečajo več pozornosti kot v preteklosti.

V zaključku diplomskega dela smo preverili še postavljene hipoteze, kjer smo opazovali povezanost med izbranimi spremenljivkami in končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem. S končno uvrstitvijo na prvenstvu smo ugotovili povezanost s povprečnim številom doseženih zadetkov na tekmo, povprečno XG vrednostjo na tekmo in povprečnim številom podaj naprej na tekmo. Na končni izid na tekmo je imela majhen vpliv večja posest žoge ter predvsem prvi zadetek in večji XG na tekmi. Za učinkovitost strelav proti vratom in povprečno posest žoge na tekmo posamezne reprezentance smo ugotovili, da nista značilno

povezani s končno uvrstitvijo na evropskem prvenstvu do 21 let, vendar sta zagotovo pomembna segmenta v sami nogometni igri.

Analiza doseženih zadetkov na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem leta 2025 je diplomsko delo, ki predstavlja smiselno nadaljevanje predhodnih raziskav in tovrstnih analiz največjih nogometnih tekmovanj. Obenem ponuja tudi dobro izhodišče za prihodnje raziskave in analize na tem področju. Žal za evropska prvenstva do 21 let do sedaj ni bila narejena še nobena diplomska naloga z analizo zadetkov, zato na žalost rezultatov naših spremenljivk ni bilo mogoče primerjati s prejšnjimi evropskimi prvenstvi do 21 let. To bi nam dalo še bolj relevantne rezultate in smernice modernega nogometa. V diplomskem delu so predstavljene najnovejše ugotovitve o značilnostih doseganja zadetkov udeleženk na evropskem prvenstvu do 21 let na Slovaškem in številne potrjene ali ovržene povezave med spremenljivkami. Ponuja tudi primerjavo načinov doseganja zadetkov z dvema svetovnima prvenstvoma, s katero lahko vidimo smer razvoja igre v napadu in določene trende v sodobnem nogometu. Ta naloga lahko raziskovalcem in predvsem trenerjem predstavlja vir informacij, ki jih v želji po sledenju sodobnih trendov nogometa, lahko uporabijo pri oblikovanju posameznih vaj, treningov in taktik vseh štirih faz nogometne igre ter s tem pripomorejo k nadaljnjem razvoju nogometa.

5 VIRI

120 million tune in for 2025 UEFA European Under-21 Championship, surpassing 2023 edition. (20.7.2025). UEFA.com. Pridobljeno iz:
<https://www.uefa.com/under21/news/029b-1e21cff3eafd-3f84a19503c0-1000--120-million-tune-in-for-2025-uefa-european-under-21-champi/>

2025 UEFA European Under-21 Championship. (2025). Wikipedia. Prosta enciklopedija. Pridobljeno iz: https://en.wikipedia.org/wiki/2025_UEFA_European_Under-21_Championship

Elsner, B. (2004). *Nogomet – teorija igre*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Groups&standings/UEFA under-21 2025. (19.6.2025). UEFA.com. Pridobljeno iz <https://www.uefa.com/under21/standings/>

Kavčič, I. in sodelavci (2024). *Nogometna igra*. Interno gradivo za UEFA A. Nogometna zveza Slovenije.

Kavčič, I., Kolman, S., Starčević, V. (2024). *Taktika*. Interno gradivo za UEFA C. Nogometna zveza Slovenije.

Kopasić, D. (2008). *Značilnosti modela igre v napadu nogometnega kluba FC Barcelona (Liga prvakov – sezona 2005/2006)*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Krajnc, A. (2017). *Analiza zadetkov na svetovnem nogometnem prvenstvu v Braziliji leta 2014*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Pahor, Ž. (2016). *Analiza igre v napadu in obrambi nogometnih klubov Chelsea in Paris Saint-Germain v osmini finala lige prvakov*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Šolaja, D. (2006). *Analiza doseženih zadetkov in ustvarjenih priložnosti za doseganje zadetkov na svetovnem prvenstvu v Franciji 1998*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Team&stat/UEFA under-21 2025. (19.6.2025). UEFA.com. Pridobljeno iz <https://www.uefa.com/under21/statistics/teams>

Toporišič, P. (2011). *Analiza doseženih zadetkov na svetovnem prvenstvu v nogometu leta 2010*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

U21 EURO analysis: Group stage tactical trends. (2025). UEFA.com. Pridobljeno iz [uefa.com/under21/news/0282-18616673c454-da46692f54ac-1000—group-stage-tactical-trends/](https://www.uefa.com/under21/news/0282-18616673c454-da46692f54ac-1000—group-stage-tactical-trends/)

UEFA European Under-21 Championship 2025. (20.7.2025). UEFA-pap.com. Pridobljeno iz <https://www.uefa-pap.com/Resources/Matches/53>

UEFA European Under-21 Championship 2025. (25.7.2025). Wyscout.hudl.com. Pridobljeno iz <https://wyscout.hudl.com/app/>

UEFA European Under-21 Championship: full history. (2025). UEFA.com. Pridobljeno iz <https://www.uefa.com/under21/news/0257-0dead57c83c8-fa26a1fcc386-1000--uefa-european-under-21-championship-full-history/>

Under-21 EURO records, facts and figures. (19.6.2025). UEFA.com. Pridobljeno iz <https://www.uefa.com/under21/news/0267-11d37e00d5fe-1ea1a4467766-1000--under-21-euro-records-facts-and-figures/>

Verdenik Z. (2006). Nemčija - središče sveta. Pridobljeno 12.3.2016 iz http://www.rtvsl.si/sp2006/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=1&c_id=337

Zelenik, M. (2004). *Analiza zadetkov na svetovnem prvenstvu v nogometu leta 2002.* Ljubljana: Fakulteta za šport.

6 PRILOGE

Priloga 1: Obrazec za spremljanje tekem

Stopnja			Pozicija za zadetek	Iz leve	Iz sredine	Iz desne
Tekma						
Prvi gol						
Rezultat			Smer zaključka	V dolgi kot	V bližnji kot	Po sredini
Minuta						
Strel v okvir						
Strel mimo				1		
Posest			Št. dotikov strelca	2		
				3 in več		
Vrsta napada	Počasen kontinuiran					
	Hiter kontinuiran					
	Napad z menjavo ritma					
	Protinapad		Mesto začetka akcije	Obram 1/3		
	Prekinitiv			Sred 1/3		
				Nap 1/3		
Način doseganja zadetkov	Po podaji iz križnega položaja					
	Po globinski podaji					
	Po povratni podaji					
	Po dvojni podaji					
	Po odbiti žogi					
	Po individualnem prodoru					
	Po napaki nasprotnika					
	Po prekinitvi	Enajstmetrovka				
			Na prvo	V sredino	Na drugo	Podaja navznoter
						Podaja navzven
		Kot iz leve strani				
		Kot iz desne strani				
		Predložek iz prostega strela				
		Direkten udarec na gol iz prostega strela				
Čas trajanja napada	1-4s					
	5-8s					
	9-12s		Zadetek rezervista	Min vstopa	Min zadetka	
	13-16s					
	17 in več					
Časovno obdobje tekme	1-15min					
	16-30min					
	31-45min		Št. podaj pri akciji	0-3		
	podaljšek 1.polčas			4-6p		
	46-60min			7-9p		
	61-75min			10 in več		
	76-90min					
	podaljšek 2.polčas					
	Podaljški					
Del telesa	Noga	Leva	Oddaljenost od vrta			
		Desna				
	Glava					
	Drugo					
				0-5m		
				5-11m		
				11m		
				11-16m		
				16-25m		
				25m in več		
Tehnika udarca	Z nartom					
	Z NDS		11m	Zadetek	Ni zadetka	
	Z ZDS					
	Z SNDS		Levo	Z NDS		
	Z glavo			Z nartom		
	Drugo			Z SNDS		
				Z NDS		
Igralno mesto strelca	Napadalec		Desno	Z nartom		
	Centralni zvezni			Z SNDS		
	Krilni zvezni			Z NDS		
	Napadalni zvezni		Po sredini	Z nartom		
	Centralni obrambni			Z SNDS		
	Krilni obrambni					
	Avtogol					

Priloga 2: XG vrednost za vsako posamezno reprezentanco na posamezni tekmi

XG	Uvrstitev	1. tekma	2. tekma	3. tekma	4. tekma	5. tekma	6. tekma	Povp. XG na tekmo
Francija	4	1,01	3,52	3,17	1,83	2,16		 2,34
Španija	8	2,76	2,58	0,75	2,64			 2,18
Nemčija	2	2,32	2,81	0,49	2,28	3,74	1,05	 2,12
Anglija	1	1,34	3,06	2,32	2,74	1,74	1,04	 2,04
Portugalska	7	1,43	1,54	3,00	1,81			 1,95
Danska	5	1,20	1,61	2,51	0,90			 1,56
Nizozemska	3	1,51	3,54	1,38	1,10	0,19		 1,54
Slovaška	9	1,36	0,91	1,96				 1,41
Ukrajina	10	1,48	1,80	0,88				 1,39
Poljska	16	2,05	0,71	1,08				 1,28
Finska	13	0,81	0,42	2,14				 1,12
Romunija	15	1,42	1,18	0,34				 0,98
Češka	11	0,90	0,54	1,36				 0,93
Italija	6	0,66	0,88	0,67	1,18			 0,85
Gruzija	12	1,04	0,81	0,11				 0,65
Slovenija	14	0,82	0,61	0,52				 0,65

Priloga 3: Število podaj naprej za vsako posamezno reprezentanco na posamezni tekmi

Podaje naprej	Uvrstitev	1. tekma	2. tekma	3. tekma	4. tekma	5. tekma	6. tekma	Povprečje na tekmo
Anglija	1	173	162	175	102	129	145	 148
Nemčija	2	110	169	116	214	140	213	 160
Nizozemska	3	204	182	136	90	121		 147
Francija	4	162	151	164	145	132		 151
Danska	5	141	113	140	135			 132
Italija	6	162	109	152	163			 147
Portugalska	7	144	174	217	198			 183
Španija	8	146	147	130	152			 144
Slovaška	9	98	140	128				 122
Ukrajina	10	133	118	155				 135
Češka	11	109	101	134				 115
Gruzija	12	127	117	83				 109
Finska	13	97	131	141				 123
Slovenija	14	123	109	154				 129
Romunija	15	131	69	104				 101
Poljska	16	105	142	114				 120

Priloga 4: Delež uspešnosti podaj naprej za vsako posamezno reprezentanco na posamezni tekmi

% Podaj naprej	Uvrstitev	1. tekma	2. tekma	3. tekma	4. tekma	5. tekma	6. tekma	Povprečje na tekmo
Anglija	1	85	85	86	72	79	80	81,17
Nemčija	2	78	79	67	75	75	78	75,33
Nizozemska	3	84	87	81	73	78		80,60
Francija	4	79	85	81	80	73		79,60
Danska	5	74	73	78	64			72,25
Italija	6	73	65	80	72			72,50
Portugalska	7	81	84	93	87			86,25
Španija	8	82	84	79	82			81,75
Slovaška	9	76	73	79				76,00
Ukrajina	10	73	72	75				73,33
Češka	11	63	58	70				63,67
Gruzija	12	72	69	59				66,67
Finska	13	60	79	71				70,00
Slovenija	14	76	64	73				71,00
Romunija	15	56	54	62				57,33
Poljska	16	71	77	73				73,67

Priloga 5: Čas trajanja in število podaj za posamezen zadetek iz igre za vsako posamezno reprezentanco na posamezni tekmi

Čas napada	1. zadetek	2. zadetek	3. zadetek	4. zadetek	5. zadetek	6. zadetek	7. zadetek	8. zadetek	9. zadetek	10. zadetek	11. zadetek	12. zadetek	Skupaj
1. Anglija	22	24	46	8	10	26	25	19	59				26,56
2. Nemčija	9	34	23	24	6	26	48	47	9	4	12	13	21,25
3. Nizozemska	38	22	13	5	9	8	7						14,57
4. Francija	23	16	3	14	48	16	31						21,57
5. Danska	18	15	26	21	46	10	1						19,57
6. Italija	19	10	21	11									15,25
7. Portugalska	8	12	12	23	12	38	22						18,14
8. Španija	12	47	20	17	11								21,40
9. Ukrajina	26	18	55	44									35,75
11. Češka	11	27	18	6									15,50
12. Gruzija	17	5	13										11,67
13. Finska	5	8	16										9,67
Št. Podaj	1. zadetek	2. zadetek	3. zadetek	4. zadetek	5. zadetek	6. zadetek	7. zadetek	8. zadetek	9. zadetek	10. zadetek	11. zadetek	12. zadetek	Skupaj
1. Anglija	6	6	11	1	5	8	7	5	20				7,67
2. Nemčija	3	16	8	6	2	10	18	14	5	1	4	3	7,50
3. Nizozemska	11	10	3	2	2	3	1						4,57
4. Francija	7	5	0	3	15	4	8						6,00
5. Danska	5	7	7	6	12	3	0						5,71
6. Italija	7	2	7	2									4,50
7. Portugalska	3	2	3	7	5	11	10						5,86
8. Španija	4	15	6	7	5								7,40
9. Ukrajina	10	6	15	12									10,75
11. Češka	3	8	5	3									4,75
12. Gruzija	7	2	4										4,33
13. Finska	1	1	4										2,00

Priloga 6: Povprečen čas trajanja, povprečno število podaj in mesto začetka akcij za zadetke iz igre posamezne reprezentance

Reprezentanca	Povp čas napada	Povp št podaj	Št zadetkov iz igre	Iz obr 1/3	Iz sred 1/3	Iz nap 1/3
13. Finska	9,67	2,00	3	1	1	1
12. Gruzija	11,67	4,33	3	1	1	1
3. Nizozemska	14,57	4,57	7	3	2	2
6. Italija	15,25	4,50	4	2	1	1
11. Češka	15,50	4,75	4	2	2	
7. Portugalska	18,14	5,86	7	4	3	
5. Danska	19,57	5,71	7	4	2	1
2. Nemčija	21,25	7,50	12	2	6	4
8. Španija	21,40	7,40	5	2	1	2
4. Francija	21,57	6,00	7	2	5	
1. Anglija	26,56	7,67	9	2	6	1
9. Ukrajina	35,75	10,75	4	1	1	2
9. Slovaška			1			
14. Slovenija			0			
15. Romunija			1			
16. Poljska			0			
			74			